

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

65'inci Birleşim

30 Mart 2021 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMALAR

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- İzmir Milletvekili Bedri Serter'in, Ankara-İzmir arası ulaşım sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

2.- Van Milletvekili Abdulahat Arvas'ın, Van'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 103'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

3.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Irak Türkmenlerinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Akçakoca-Düzce kara yolunda meydana gelen heyelana ilişkin açıklaması

2.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, 2011 depreminin ardından Van'da yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması

3.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, Gaziantep'teki bebek ölümlerine ilişkin açıklaması

4.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, diyetisyenlerin sorunlarına ilişkin açıklaması

5.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Uşak'a yapılan arıtma tesisi yatırımlarına ilişkin açıklaması

6.- Mersin Milletvekili Ali Cumhuri Taşkın'ın, AK PARTİ iktidarında su konusunda yapılan yatırımlara ilişkin açıklaması

7.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci'nin, Sivas'a suyla ilgili yapılan yatırımlara ve Dünya Kupası Elemeleri'nde Türk Millî Takımı'na başarı dilediğine ilişkin açıklaması

8.- Bursa Milletvekili Atilla Ödünç'ün, çocuklara ve gençlere kütüphanelerden yararlanma alışkanlığını kazandırmanın gerektiğine ilişkin açıklaması

9.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, koronavirüs risk haritasına göre sağlık emekçilerinin fedakâr mücadelesinin iktidarın siyasi ikbaline kurban edildiğine ilişkin açıklaması

10.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu'nun, pandemi döneminde çiftçilerin borçlarının yapılandırılması gerektiğine ilişkin açıklaması

11.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Akçagöl merasının AKP'li Sındırgı Belediyesi tarafından mera vasfından çıkarılarak jeotermal sera alanına dönüştürülmek istendiğine ilişkin açıklaması

12.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, pandemi nedeniyle esnafın yaşadığı sorunlara ilişkin açıklaması

13.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Kütüphane Haftası'na ilişkin açıklaması

14.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, İstanbul'daki su kirliliğine ve Balıkesir Bandırma'da yaşanan ambulans kazasında hayatını kaybeden 112 acil sağlık personeline Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

15.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, dış ticaret mesleki ve teknik Anadolu liselerine ilişkin açıklaması

16.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, Şanlıurfa çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

17.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, vefatının 101'inci yıl dönümünde Şahin Bey'i ve tüm şehitleri rahmetle andığına ilişkin açıklaması

18.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar Şuhut'ta inşa edilen Keşkek Evi'ne ilişkin açıklaması

19.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Ayca'nın, hemşirelerin sorunlarına ilişkin açıklaması

20.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, mısır ithalatının bereketli Anadolu topraklarına ihanet olduğuna ilişkin açıklaması

21.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Irak Türkmen Cephesi Başkanı Erşat Salihi'nin istifa ettirilmesinin Türkiye için doğru olmadığına, bazı koroların isminden "Türk" ibaresinin çıkarılmasına, "Türk" isminin zihinlerden ve gönüllerden silinmesi konusunda sistematik bir politika yürütüldüğüne ve Türk milleti var olduğu müddetçe "Türk" adının yaşayacağına ilişkin açıklaması

22.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Kütüphane Haftası'na, Ülkü Ocakları Eğitim ve Kültür Vakfının bünyesinde bulunan Stratejik Araştırmalar Biriminin hazırladığı İklim Krizi ve Türkiye Raporu'na, Güney Kıbrıs Rum kesiminde bir camiye yapılan saldırıyı lanetlediklerine, 1821 Mora ayaklanmasında hayatını kaybedenlere rahmet dilediklerine, Eren-12 Güleşli Operasyonu'nun hayırlara vesile olmasını temenni ettiklerine, Irak Türkmen Cephesi Lideri Erşat Salihi'ye bugüne kadarki mücadelesi için teşekkürlerini sunduklarına ve isimlerinden "Türk" ibaresi çıkarılan bazı koroların isimlerinin tekrar düzeltilmesine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yapılan açıklamaya ilişkin açıklaması

23.- Siirt Milletvekili Meral Danış Betaş'ın, Mahir Çayan ve 10'ların katledilmesinin yıl dönümüne, 130 duruşmadan sonra sonuçlandırılan Hrant Dink davasının kendileri için kapanmadığına, öğretmen ve öğrencilerin koronavirüs riskiyle karşı karşıya olduklarına ve Şenyaşar ailesinin Şanlıurfa Adliyesi önündeki adalet arayışında hastane kayıtları ile videoların bir an önce yargıya teslim edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

24.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Mahir Çayan ve arkadaşlarının katledilmesinin yıl dönümüne, Darüşşafakanın kuruluş yıl dönümünü kutladığına, Manisa'nın bazı ilçelerinde yaşanan don faciasına, çiftçilerin Tarım Kredi Kooperatifine olan borçları nedeniyle mağdur olduklarına, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Şentop'un Montrö'ye yönelik söylemlerini inkâr etmek için geniş bir

çoğunluğa zekâ geriliği tespiti yaptığına ve Kürşat Ayvatoğlu isminin Adalet ve Kalkınma Partisinin savrulduğu noktayı, yaşadığı çürümeyi ve içinde bulunduğu yozlaşmayı gösterdiğine ilişkin açıklaması

25.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, hayırlı, başarılı bir çalışma haftası temenni ettiğine, AK PARTİ ve Cumhuriyet İttifakı olarak milletten aldıkları yetkiyle millete hizmet mücadelesini yerine getirdiklerine, eğer hata yapan varsa onu yargı makamlarına teslim eden ve hukuk sürecini takip eden bir irade olduklarına, Kütüphane Haftası'na ve bu hafta 220 ve 253 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin görüşüleceğine ilişkin açıklaması

26.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, hayatını kaybeden 25 ve 26'ncı Dönem Siirt Milletvekili Kadri Yıldırım'ın ailesine ve sevenlerine başsağlığı dilediğine ilişkin tekraren açıklaması

27.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, hayatını kaybeden 25 ve 26'ncı Dönem Siirt Milletvekili Kadri Yıldırım'a Allah'tan rahmet, partisine sabırlar dilediğine ilişkin tekraren açıklaması

28.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Balıkesir Bandırma'da yaşanan ambulans kazasında hayatı kaybeden hasta ve hasta yakını ile 112 acil sağlık personeline Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı ve yaralılara acil şifalar dilediğine ilişkin tekraren açıklaması

29.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Meclis personelinin risk grubunda olduğu için aşılansması gerektiğine ve bu konuda Başkanlık Divanının inisiyatif alarak konuyu gündeme getirmesini beklediklerine ilişkin açıklaması

30.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Meclis emekçilerine aşı yapılmasıyla ilgili verilen sözün yerine getirilmesi gerektiğine ve bu konunun Başkanlık Divanı tarafından ele alınarak gerekli görüşmelerin yapılmasını önemle istediklerine ilişkin açıklaması

31.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Mecliste görev yapan basın emekçilerinin de aynı riskle karşı karşıya olduklarına ilişkin açıklaması

32.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çiftçiliğini belgeleyenlerin kuyu ruhsatı aranmadan modern sulama desteğinden yararlandırılması gerektiğine ilişkin açıklaması

33.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, turizm emekçilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması

34.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, lebalep kongreler yaparak halkın sağlığını tehlikeye atanların bugün ülkeyi getirdikleri noktanın sonu görünmeyen kara bir delik olduğuna ilişkin açıklaması

35.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

36.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

37.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

38.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

39.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçek'in, çiftçilerin Tarım Kredi Kooperatifi ile Ziraat Bankasına olan borçlarının yapılandırılması gerektiğine ilişkin açıklaması

40.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açıkan'ın, Kütüphane Haftası'na ilişkin açıklaması

41.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu'nun, sözde yerli ve millî Hükümet ortaklarının vatanseverlik adı altında yaptıklarının hesabını soranlara "vatan haini" diyerek suçlarını kapatmaya çalıştıklarına ilişkin açıklaması

42.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

43.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

44.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, yüz yüze eğitimin başlamasıyla birlikte okullarda coronavirus vakalarında artış yaşandığına ilişkin açıklaması

45.- Afyonkarahisar Milletvekili Veysel Eroğlu'nun, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

46.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar Milletvekili Veysel Eroğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

47.- Afyonkarahisar Milletvekili Veysel Eroğlu'nun, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

48.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, 28 Mart 1991 tarihinde yapılan Türkmen katliamında ölenleri rahmetle andığına ve Irak Türkmen Cephesi Başkanı Erşat Salihi'yi zorla istifa ettirenleri şiddetle kınadığına ilişkin açıklaması

49.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

50.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

51.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

52.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Ceylânpınar ilçesinde gözüaltına alınan koyunlarla ilgili bilgi almak istediğine ilişkin açıklaması

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, Divan olarak, hayatını kaybeden 25 ve 26'ncı Dönem Siirt Milletvekili Kadri Yıldırım'ın ailesine başsağlığı dilediklerine ilişkin konuşması

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, Divan ve Meclis Başkan Vekili olarak hem Meclis Başkanıyla hem de Sağlık Bakanlığıyla gerekli iletişimi kurup bütün grupların talebini kendilerine bir kez daha ileteceklerine ilişkin konuşması

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, TİGEM arazisinde hayvan otlatan ve araziye zarar veren hayvan sahiplerine Kabahatler Kanunu'nun 68'inci maddesi gereğince TİGEM tarafından işlem yapıldığına ve koyunların serbest bırakıldığına ilişkin konuşması

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, 11/2/2021 tarihinde Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve arkadaşları tarafından, aşı ve ilaç keşfinde karşılaşılan sorunların tespit edilerek olası pandemilere karşı hazırlıklı olmak için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla

verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 30 Mart 2021 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

2.- HDP Grubunun, 30/3/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, kamu otoritesinin gücünü kullanmak suretiyle yolsuzluklar üzerinden elde edilen haksız kazançların ortaya çıkarılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 30 Mart 2021 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, Çarşamba Ovası’nın maruz kaldığı kirlenme ve tarımsal niteliğini kaybetme olasılığının bütün boyutlarıyla incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/3951) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 30 Mart 2021 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

4.- AK PARTİ Grubunun, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin bu kısmın 1’inci sırasına, bastırılarak dağıtılan 253 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ise kırk sekiz saat geçmeden aynı kısmın 2’nci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; 220 ve 253 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesine ilişkin önerisi

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek’in, Kars Milletvekili Yunus Kılıç’ın CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

IX.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz’ın, (2/1968) esas numaralı Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi’nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önerisi (4/117)

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 220)

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- İstanbul Milletvekili Oya Ersoy’un, Cumhurbaşkanlığında başdanışman olarak çalıştığı iddia edilen bir kişiye ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay’ın cevabı (7/41891)

2.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer’in, 2018-2020 yılları arasında yeterli stok olmasına rağmen nohut ithalatı yapıldığı iddiasına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan’ın cevabı (7/42238)

3.- İzmir Milletvekili Atilla Sertel’in, son 5 yılda ithal edilen bilgisayar türlerine ve ithalatçı firmalar tarafından ödenen vergi miktarlarına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan’ın cevabı (7/42241)

4.- İzmir Milletvekili Atilla Sertel’in, son 5 yılda gerçekleştirilen çikolata ihracatı ve ithalatına ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan’ın cevabı (7/42242)

5.- Antalya Milletvekili Cavit Arı’nın, turizm seyahat acentelerinin 2021 yılı oda aidatlarından muaf tutulmaları talebine ilişkin sorusu ve Ticaret Bakanı Ruhsar Pekcan’ın cevabı (7/42244)

6.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıkulu’nun, hava kirliliğine neden olan araçlarla ilgili şikayetlere ve toplu taşıma araçlarına akaryakıt indirimi yapılması önerisine ilişkin sorusu ve Cumhurbaşkanlığı Yardımcısı Fuat Oktay’ın cevabı (7/42682)

30 Mart 2021 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Rümeysa KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Türkiye Büyük Millet Meclisinin 65’inci Birleşimini açıyorum. (x)

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Ankara-İzmir arası ulaşım sorunlarıyla ilgili söz isteyen İzmir Milletvekili Bedri Serter’e aittir.

Buyurun Sayın Serter. (CHP sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- İzmir Milletvekili Bedri Serter’in, Ankara-İzmir arası ulaşım sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

BEDRİ SERTER (İzmir) – Sayın Başkan, teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri, bugünkü ilk konuşmayı yapmak üzere çıktığım için iyi haftalar diliyorum.

Sizlere, Ankara-İzmir hızlı tren hattının ne sadece -geçenlerde açıklamıştım- jeolojik yapısıyla ne de rakamsal olarak asla doğru giden bir proje olmadığını söyleyerek söze başlamak istiyorum. Bugün sizlerle, Türkiye’nin incisi olan İzmir’imin Hükûmet tarafından görülmek istenmeyen yüzünü paylaşacağım.

İzmir, Türkiye’nin Batı’ya açılan özgürlükler kenti İzmir. İçinde her inançtan, her kültürden insanların kardeşçe, dostça komşuluk yaptığı, demokrasinin kalesi İzmir. Ülkemin gezdiğim her karış toprağında İzmir Milletvekiliyim dediğimde, içinde İzmir geçtiği için insanların yüzüne başka bir mutlulukla güldüğü İzmir. İnsanı insan bilerek hiçbir fark gözetmeden halkıyla, yerel yönetimleriyle, sivil toplum örgütleriyle, kadınıyla, erkeğiyle eşit kucaklayan İzmir. Kim, hangi maksatla, nereden gelirse gelsin -bürokraside tayini yapılan bürokratlar dâhil- üç yüz altmış beş gün sonra her birine “Ben İzmirli oldum.” dedirten İzmir. Cenevizlilerden beri Ege’nin tek ticaret limanı olan İzmir. Her türlü zorluğa rağmen, kendine güvenen iş insanlarının ülkenin

(x) 7/4/2020 tarihli 78’inci Birleşimden itibaren, coronavirus salgını sebebiyle Genel Kurul Salonu’ndaki Başkanlık Divanı üyeleri, milletvekilleri ve görevli personel maske takarak çalışmalara katılmaktadır.

sanayisine, ticaretine, turizmine katkı sağlamak için canla başla çalıştıkları İzmir.

2020'nin 31 Ekiminde yaşanan Samos depreminde 116 canını, yüzlerce apartmanını, yaşam alanlarını kaybeden ama tüm Türkiye'nin tek yürek olarak toplandığı kale İzmir. Son süreçte, yaşanan tsunami, sel, fırtına, orman yangınlarına rağmen, yerel yönetimleriyle, sivil toplum örgütleriyle, siyasileriyle, en önemlisi 4,5 milyon İzmir halkıyla tek başına ayakta duran İzmir. Ticaretiyle, sanayisiyle, turizmiyle kazandığı helal paranın vergisini tam ödeyen, merkezî Ankara Hükûmetine 100 birim vergi gönderip karşılığında "Sen bizden değilsin, sana 10 yeter." denilen İzmir, hâlâ üvey evlat muamelesi görmekte.

Beydağ'da kestanesi, Kiraz'da hayvancılığı, Ödemiş'te patatesi, Tire'de zeytinyağı, Selçuk'ta tarihi, Bayındır'da çiçekçiliği, Kemalpaşa'da kirazın kralı, Bergama'da fıstık çamı, zeytinyağı, Menemen'de ve Kınık'ta pamuğu, tütünü, Torbalı'da tarım sanayisi, Menderes'te seracılığı, Alağa'da sanayinin can damarları; Güzelbahçe, Seferihisar, Urla, Çeşme, Karaburun, Foça ve Dikili ilçelerinde eşi benzeri görülmemiş turistik bölgeleri; Balçova, Bayraklı, Konak, Karabağlar, Buca, Gaziemir, Bornova, Karşıyaka, Çiğli ve Narlıdere ilçeleriyle Türkiye coğrafyasında tüm insanları kalbine alan ticaretin başkenti, Ege'nin göz bebeği olan İzmir.

Buraya kadar anlattığım İzmir'in güzel yüzüydü. Kentim İzmir'le ilgili, Hükûmete şikâyetlerim, kabul edemediklerim var; şimdi onları dile getireceğim size.

Depremden sonra yıkıma uğrayan ve yeni rezerv alanlarında yapılması gereken konutların yapımının hiç kimseye danışılmadan ve hiçbir ihale şartına bağlı kalmadan tek kalemde bir firmaya verilmesini doğru bulmuyorum. İzmir ruhunu yaşayan insanlar bunu kabul etmiyorlar, kabul etmiyoruz.

Bergama'da AKP belediyesinin oy çokluğuyla aldığı bir kararla, Bergamalıların atasından, dedesinden beri yüzlerce yıldır -bugüne kadar- işlediği tarlaları -832 bin metrekare tarım arazisini- tek bir kalemde satmayı kabul etmiyorum, kabul etmiyoruz.

Tire'nin Akyurt'unda, Halkapınar'ında, Mehmetler'inde, Üzümler'inde, Küçükkale'sinde, Alaylı'sında bulunan o güzelim zeytinlerin, sarıçamların güzelleştirdiği arazilerin katledilip iki parça taş için vahşi madencilığe teslim edilmesini kabul etmiyorum, kabul etmiyoruz.

Cenevizlilerden beri liman kenti olduğundan söz ettiğim İzmir'imde Hükûmetin temelini atıp da bitirmeyi unuttuğu Çandarlı Limanı'nı hatırlatmayı da borç biliyorum. Ulaşımı dillerden düşürmeyenlerin İzmir'in deniz kapılarını açmamalarını kabul etmiyorum, kabul etmiyoruz.

İki yıl önce Menderes'te yanan ormanlarımızın hâlen eski hâline getirilmeyip yeşil yüzünün ortaya çıkarılmamasını kabul etmiyorum, kabul etmiyoruz.

On sekiz yıllık iktidarın sonunda, elde bulunan 96 kilometrelik Menemen-Alağa-Çandarlı hattının -sadece bu kadar- 26 kilometrelik giden kısmında kamyoncularımızdan ve tircilerimizden alınan ücretlerin çok yüksek olduğunu dile getiriyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BEDRİ SERTER (Devamla) – Teşekkür ederim Başkanım.

Tircilerden alınan ücretlerin çok yüksek olduğunu dile getirerek bunun bir an evvel düşürülmesini talep ediyorum, kabul etmiyorum.

Uzun zamandır konuşulan ama hiçbirinin bilmediği gibi dün bir basın kanalından öğrenmiş olduğum ikinci çevre yolunun ne maliyete olacağını, kime tevdi edildiğini bilmiyoruz. Ulaştırma Bakanlığından ve Ulaştırma Bölge Müdürlüğünden, sorumlu bir İzmir Milletvekili olarak, bunun açıklanmasını istiyorum.

Tüm kabul etmediklerimizle, merkezî Hükûmetin bütün engellemeleriyle, üstü kapalı, halktan habersiz yapılan ihalelerle karşı karşıya kalan İzmir, kentin tüm dinamikleriyle ve 4,5 milyon aydın insanıyla her şeye rağmen ayakta dimdik durmaktadır. Cumhuriyetin kalesi olmayı her daim sürdürmüştür, bundan sonra da sürdürecektir.

Hepinize saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı ikinci söz, Van'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 103'üncü yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Van Milletvekili Abdulahat Arvas'a aittir.

Buyurun Sayın Arvas. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

2.- Van Milletvekili Abdulahat Arvas'ın, Van'ın düşman işgalinden kurtuluşunun 103'üncü yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

ABDULAHAT ARVAS (Van) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 2 Nisan Van ilimizin düşman işgalinden kurtuluşunun 103'üncü yıl dönümü münasebetiyle gündem dışı söz almış bulunmaktayım, hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, 1 Nisan Erciş ve Gürpınar; 2 Nisan Van ve Muradiye, 3 Nisan Çaldıran ve Saray; 18 Nisan ise Başkale'nin Ermeni mezaliminden kurtuluşunun tarihleridir. 1918 tarihinde yaşanan bu kahramanlık destanları geçmişimizin aziz hatırası olmanın öte, bugün şanlı bir tarih ve millî şuur nişanesidir. Osmanlı İmparatorluğu'nun son döneminde Van ve çevresinde yaşanan olayların temelinde Şark meselesi yatmaktadır. Rusya'nın başını çektiği emperyalist devletler ve misyonerlerin teşvik ve kışkırtmaları neticesinde, asırlardan beri "milletisadık" olarak adlandırılan Ermeniler, ihanet ederek isyan faaliyetlerine girişmişlerdir.

Ağustos 1914'te Birinci Dünya Savaşı'nın başlamasıyla birlikte, Van'da Ermeni ayaklanmaları etkisini artırarak devam etmiştir. Aralık 1914'te hava şartları nedeniyle başarısız olan Sarıkamış Harekâtı sonrası Doğu Anadolu savunmasız kalmıştır. Bu durumu fırsata çeviren Ruslar ve Ermeniler 1915 yılının ilk aylarında Van ve ilçelerini işgal etmişlerdir. Sınırlı imkânlarla Van'ı aylarca müdafaa eden Müslüman ahalinin gücü tükenince, daha fazla kayıp verilmemesi amacıyla 17 Mayıs 1915 tarihinde Müslüman nüfus için tehcir, zorunlu göç emri verilmiştir. Yerlerini yurtlarını terk etmek zorunda kalan Vanlılar başka diyarlara göç etmek zorunda kalmış, Van ve çevresi tümüyle boşaltılmıştır. O günlerde Ermeni çeteleri tarafından yapılan vahşetle 30 bin Vanlı hemşehrimiz acımasızca katledilmiştir. Ocaklar sönmüş, köyler, kasabalar ve Van şehri yakılıp yıkılarak yerle bir edilmiştir. Van yöresinde Rus, Ermeni işgali ve zulmü üç yıl sürmüştür. 2 Nisan 1918 tarihinde Ali İhsan Sabis Paşa komutasındaki Türk birlikleri Van'ı düşman işgalinden kurtarmıştır. İşgal ve katliamdan önce 70 bin olan Van'ın nüfusu işgalden üç yıl sonra, 2 Nisan 1918 tarihinde 18 bine kadar düşmüştür. Harabeye dönen şehir Bağlar mevkisinde yeniden kurularak 1923 yılında vilayet olmuştur.

Cumhuriyet Dönemi'nde hızla gelişerek çağdaş bir kent konumuna ulaşan Van, AK PARTİ döneminde altın çağını yaşayarak büyükşehir statüsüne kavuşmuştur. Van, coğrafik konumu itibarıyla İran Körfezi ve İç Asya ticaret yollarına hükmeden stratejik bir köprü konumundadır. Aynı zamanda, Anadolu'nun en büyük kapalı havzası olan Van Gölü kıyısında bulunan Van, verimli toprakları, bol akarsuları ve elverişli iklimiyle tarihin eski çağlarından beri birçok medeniyetin hâkim olduğu bir yer olmuştur. Yaklaşık yedi bin yıllık tarihiyle ilk yerleşim yerlerinden biri olan Van, hâlen yaşam alanı olarak kullanılan dünya üzerindeki ender yerleşim bölgelerinden biridir.

Van, son dönemde, ekonomik altyapı, büyüme, istihdam ve sosyal kalkınma alanlarında gelişime açık bir il olarak öne çıkmaktadır. 1 milyon 150 bin nüfusuyla dinamik bir iş gücü olan şehrimiz, kara, demir ve hava yolu olanaklarıyla kolay erişim

avantajına sahiptir.

Van, zengin tarihi, kültürel mirası ve güçlü altyapı olanaklarıyla yatırıma elverişli bir fırsat şehridir. Türkiye'nin ve Avrupa'nın Asya'ya açılan kapısı olan Van ilimiz Orta Doğu, Kafkaslar ve Orta Asya'nın kesiştiği bölgede yer almakta olup iki saatlik uçuş mesafesindeki toplam 180 milyon nüfusa sahip -hitap eden- 21 ülkeye yakın mesafededir. Üretimde ve tüketimde ağırlığın Batı'dan Doğu'ya kaydığı görülmektedir. Ham madde kaynaklarına erişimin kolay olduğu ve yeni pazarlara yakınlığıyla göreceli bir avantaja sahip olan şehrimiz Van'a yatırımcıları ve yatırım arayışında olan müteşebbisleri davet etmekteyiz. Yeni kurduğumuz Erciş Organize Sanayi Bölgesi, Van OSB yatırımcılarına Hükümetimiz ve kurumlarımız tarafından önemli kolaylıklar sağlanmaktadır. Yenilenebilir Enerji İhtisas Endüstri Bölgesi, Tarıma Dayalı İhtisas Organize Sanayi Böylesi, Erciş Tarıma Dayalı İhtisas Sera Organize Sanayi Bölgesi ile Tekstil ve Hazır Giyim Organize Sanayi Bölgelerinin kurulması ve Van Tarımsal Araştırma Enstitüsünün kurulmasına yönelik çalışmalarımız devam etmektedir.

Van'ın yaşadığı zulmü, tarihî mücadelesini bugün kısaca anlatmaya çalıştım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ABDULAHAT ARVAS (Devamla) – Bu duygu ve düşüncelerle tüm Vanlı hemşehrilerimizin 2 Nisan Kurtuluş Günü'nü tebrik ediyor, bizlere bu coğrafyada gururla yaşama imkânı veren şehitlerimizi ve gazilerimizden ebediyete intikal edenleri rahmetle anıyor, hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Gündem dışı üçüncü söz Irak Türkmenlerinin sorunları hakkında söz isteyen Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'e aittir.

Buyurun Sayın Öztürk. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

3.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Irak Türkmenlerinin sorunlarına ilişkin gündem dışı konuşması

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Irak Türkmenlerinin sorunları hakkında konuşmak üzere gündem dışı söz almış bulunmaktayım, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Sözlerime başlamadan evvel, Altınköprü Türkmen soykırımının 30'uncu yıl dönümünde, kurşuna dizilerek idam edilmiş 100'ü aşkın soydaşımızı ve Türkmeneli mücadelesinde şehit düşmüş, 16 Ocak 1980 yılında idam edilen Türkmen liderler Necdet Koçak, Abdullah Abdurrahman, Adil Şerif başta olmak üzere tüm şehitlerimizi rahmetle yâd ediyorum.

“Irak derler,

Kerkük'e Irak derler.

Gözden yakın görünür,

Gönülden Irak derler.

...

Sitem bu, şikâyet bu,

Bir acı hikâyet bu.

Men derim bir yudum su,

Onlar, ateş vererek derler.”

Irak'ta yüzyıllardan beri varlık gösteren Türkmen toplumu, köklü geçmişine, zengin tarihî ve kültürel mirasa, günümüzde bile hâlâ canlılığını koruyan gelenek, görenek, folklor ve halk müziği kültürüne rağmen bilinçli veya bilinçsiz biçimde göz ardı edilmekte, varlıkları yok sayılmak istenmektedir. Irak'ta yıllardan beri ağır baskı ve zulüm altında inleyen Türkmenler, maruz kaldıkları soykırımlara, asimilasyona ve olumsuz şartlara rağmen millî kimliklerini, dillerini ve kültürlerini sürdürmüşlerdir. Türkmenler, 4 milyona yakın nüfusuyla, nüfus potansiyeli bakımından ülkenin 3'üncü aslı unsuru durumundadır. Tek istekleri kendi topraklarında insanca yaşamak olan Türkmenler, kuzeyden ve güneyden iki ayrı tehlikenin ortasında yaşama mücadelesi vermekte ve millî varlıklarını devam ettirmeye çalışmaktadırlar. Irak'ın toprak bütünlüğünden yana tavır sergileyen Türkmen toplumu, çoğulcu parlamenter, insan haklarına saygılı, siyasi, idari ve kültürel haklarına kavuşma özlemi içindedir. Yarı başımızda bulunan, bundan yüz sene önce bir Mardin, bir Gaziantep, bir Şanlıurfa gibi Anadolu'nun birer şehri olan Musul, Erbil, Kerkük'te yaşayan Türkler, bin yıldan fazla süre Türkiye'yle aynı kaderi paylaşmış olmalarına karşın Türkiye'de dahi yeterince ve doğru biçimde bilinmiyor. Türkülerini her gün dinlediğimiz bu soydaşlarımızın yıllardır çektikleri çileleri, yaşadıkları acıları, zulümleri de fazlaca bildiğimiz söylenemez. Misakımillî sınırları içinde olmasına rağmen ana vatanından ayrı düşen topraklarda yaşayan soydaşlarımız, gerek İngiliz mandası durumundaki Irak Krallığı gerekse Baas rejimi, General Kasım ve Saddam Hüseyin dönemlerinde, 1930'larda, 1959'da, 1970'lerde, 1980'lerde, en son 1991'de katliama maruz kaldılar. Önceki Türkmen liderler kapalı Baas rejimi altında ya seslerini duyuramadılar ya da kısa sürede idam edildiler.

1995'te kurulan Irak Türkmen Cephesi, Türkmenlerin merkezi ve kalesi durumundadır. Kuruluşundan bu yana, Türkmenlerin siyasal yaşamdaki dağınıklığını önlemek, Türkmenlere yönelik baskı ve zulümlere karşı durmak ve Türkmenleri temsil etmek amacını taşımıştır. Türkmenlerin varlığını ve gücünü artırması aynı zamanda Türkiye'nin orada daha etkin olmasının bir yoludur. Güçlü bir Kıbrıs, güçlü bir Azerbaycan gibi o bölgede güçlü bir Türkmeneli Türkiye'nin üniter yapısı açısından da geleceği açısından da elzemdir. Hepimizin gözleri önünde Barzani tarafından 2017 yılında gerçekleştirilen gayrimeşru referandum, DAEŞ ve son olarak PKK'nın bölgedeki hesapları açısından Türkmenler hep risk altında ve tehlike olarak görüldü. Tüm bu gelişmeler yaşanırken Irak Türkmen Cephesi karşı duruşunu ve kararlı tavrını net bir şekilde sergiledi. İşte bu mücadelede Erşat Salihi Türkmenlerin sorunlarını tüm dünyaya ve kamuoyuna duyurdu.

Erşat Salihi kimdir? Saddam döneminde on yıl hapis cezası aldı, yedi yıl Ebu Gureyb Cezaevinde yattı, kardeşi Rüştü Salihi idam edildi, ailesi bedeller ödedi, sürgün yedi. 2011 yılında Irak Türkmen Cephesinin başına geçen Erşat Salihi'ye evinin önünde, araç konvoyunda saldırılar düzenlendi; suikasta uğradı. Türk kimliğini öne çıkararak Türkmenler arası mezhepsel ayrışmayı bitirdi. Şimdi ne oldu? Dün Erşat Salihi birilerinin perde arkasında zorlamasıyla istifa ettirildi. Açıkça söylüyorum, bu karar Türkiye'ye aittir ve alınan karar yanlıştır. Nasıl ki Denktaş'a zamanında sahip çıkılmamıştır, bugün de Erşat Salihi'ye sırt dönülmüştür. Irak'taki Türkmenlerin sesi Erşat Salihi gibi liderler kolay yetişmiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Geline bu aşamada, zaten zor şartlar altında olan Türkmenlerin kendi içlerinde birliği, beraberliği tehlike altındadır. İhvanı bir zihniyetin cephenin başına dayatılması Şii kökenli Türkmenleri rahatsız edecektir.

Sözlerime Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu'nun Kerkük Destanı dizeleriyle başlamıştım, yine onun dizeleriyle bitireyim:

“Yaklaş mene Türkiye'm

Sen gel desen, gelemim.

Gelmeye niyetlensem,

Buna ne gerek derler!

...

Tarihtir adil hakem,
Sen kadar men de Türk'em.

Sen tek hür Türkiye'm,

Mense esir Kerkük'em." (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, şimdi, sisteme giren ilk 20 milletvekiline yerlerinden birer dakika söz vereceğim.

Sayın Yılmaz...

V.- AÇIKLAMALAR

1.- Düzce Milletvekili Ümit Yılmaz'ın, Akçakoca-Düzce kara yolunda meydana gelen heyelana ilişkin açıklaması

ÜMİT YILMAZ (Düzce) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cuma gecesi, Akçakoca-Düzce kara yolunun Çiçekpınar mevkinde, aşırı yağış nedeniyle heyelan meydana gelmiş ve yolun 100 metrelik kısmı göçmüştür. Karayolları 4'üncü Bölge Müdürümüz ve Karayolları ekibi, Düzce Valimizle beraber yolu incelemişler, derhâl müdahale etmişlerdir. Valimiz ve Karayolları Genel Müdürümüzle yaptığımız görüşmeler neticesinde, yolun Düzce'den Akçakoca'ya giden istikametinin doldurularak bir iki gün içinde hizmete açılacağı ifade edildi. Ayrıca, yolun kalıcı yapımına on gün içinde başlanılacağı ve yüz gün içinde faaliyete geçeceği aldığımız bilgiler arasındadır.

Heyelan meydana gelen yol sadece Akçakoca ve Düzce için değil, Alaplı, Ereğli ve Zonguldak için de hayati önemi haiz bir yoldur. Biz, yolun planlanandan daha kısa sürede tamamlanacağına inanıyor, yol yapımında çalışacak tüm arkadaşlarımıza, yolla yakından ilgilenen Karayolları 4'üncü Bölge Müdürümüze ve Sayın Valimize teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN – Sayın Barut...

2.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, 2011 depreminin ardından Van'da yaşanan sorunlara ilişkin açıklaması

AYHAN BARUT (Adana) – Geçtiğimiz günlerde CHP heyeti olarak Van ilindeydik. 2011 yılında meydana gelen ve 644 kişinin hayatını kaybettiği, yüzlerce insanın yaralandığı depremin üzerinden neredeyse on yıl geçti ama hâlâ yaralar kanıyor. Yetkililer "Mağduriyet giderildi." dese de "Yeni bir şehir inşa edildi." dese de hâlâ büyük sorunlar yaşıyor.

Ayrıca, depremin ardından mağdur olan işçilerimiz sesini duyurmaya çalışıyor. Deprem sonrası geçici işçi olarak belediye ve Valilik gibi kurumlara yerleştirilen 250 işçimiz hâlâ kadro bekliyor. İŞKUR üzerinden geçici olarak işe alınan ve bir süre sonra işten çıkarılan işçilerimiz mağduriyetin giderilmesini istiyor. 2015 yılında, Cumhurbaşkanı Erdoğan Van'da görüştüğü mağdur işçilere söz vermişti. "Çaresizsiz, evimize ekmek götürmek istiyoruz." diyen işçilere yardımcı olacağını söylemişti. Geçici işçilerimize kadro sözü verildi ama kadrolar, onların yerine, iktidarın belirlediği kişilere gitti. Mağdur işçilerimize artık bir çare bulun.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Yılmazkaya...

3.- Gaziantep Milletvekili Bayram Yılmazkaya'nın, Gaziantep'teki bebek ölümlerine ilişkin açıklaması

BAYRAM YILMAZKAYA (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

TÜİK verilerine göre 1 yaşa kadar bebek ölüm hızının 2019 Türkiye ortalaması 9,1 iken, bu oran ilim Gaziantep'te 16,2. Yaşanan bebek ölümlerinin yarısından fazlasının Suriyelilere ait olduğu bilinmektedir. Günde 2-3 Suriyeli bebeğin ölüm defin ruhsatı olduğu açıklandı, bu çok büyük insani sorundur. Bu bebek ölümlerine yol açan çeşitli faktörlere baktığımızda, yetersiz sağlık hizmetleri, erken yaşta evlilik, 13-14 yaşında doğum, 1 hekime 90 gebe düşüyor olması, yenidoğan yoğun bakımdaki kuvvöz sayısının yetersizliği, istenmeyen gebelikler ve kısa aralıklarla gebe olmak gibi durumlar da bu ölümlerde etkindir. Aile sağlığı merkezlerinde üreme sağlığıyla ilgili hiçbir şey mevcut değil. Bu bebek ölümlerinin altında yatan sebeplerin bir an önce araştırılması ve eksiklerinin giderilmesi gerek. On yıldır ülkemizde bulunan Suriyelilere 40-50 milyar dolar para harcadığı söyleniyor. Madem Suriyelilere bu kadar para harcadınız, bu Suriyeliler neden perişan? Yazıktır, günahıdır. Derhâl önlem alınmalı.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kılavuz...

4.- Mersin Milletvekili Olcay Kılavuz'un, diyetisyenlerin sorunlarına ilişkin açıklaması

OLCAY KILAVUZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Özellikle çocuk ve yetişkin yaşlarda yaşanan obezitenin yaygınlaşmasıyla önemi artan, toplu beslenme yapan tüm kurumlarda ve beslenmenin olduğu her yerde varlığı elzem olan diyetisyenler, yatak başına düşen diyetisyen sayısının artırılmasını, aile sağlığı merkezlerinde aile diyetisyeni, okullarda diyetisyen bulundurularak doğru beslenme bilincine ulaşmış nesillerin yetişmesinin sağlanmasını, meslek tanımlarının iyileştirilmesini, meslek odası kurulmasını, çok yüksek KPSS puanlarına rağmen atanamadıkları için istihdamın ve atama sayılarının artırılması için gerekli düzenlemelerin yapılmasını, 100 bin barajı getirilerek eğitim kalitesinin yükseltilmesini beklemektedirler. Bu haklı talep ve beklentilerine kayıtsız kalmayalım, müjdeli bir haberle yüzlerini güldürelim.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Güneş...

5.- Uşak Milletvekili İsmail Güneş'in, Uşak'a yapılan arıtma tesisi yatırımlarına ilişkin açıklaması

İSMAİL GÜNEŞ (Uşak) – Teşekkür ederim Başkanım.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yaşam kaynağımız olan ve onsuz hayatın mümkün olmadığı suyun önemi dünyada yaşanan iklim değişiklikleri neticesinde bir kez daha artmıştır. İktidara geldiğimiz günden beri su kaynaklarımızın en iyi şekilde kullanılması adına pek çok adım atılmış, yatırımlar yapılmıştır. Dün Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'ın himayelerinde gerçekleştirilen 1. Su Şûrası'nda yaklaşık bedeli 5 milyar TL olan 363 tesisin açılışı yapılmıştır. 2021 yılında DSİ yatırımları yaklaşık 2,5 kat artırılmış olup Uşak ilimiz Ulubey Deremizin temizlenmesi için yaklaşık bedeli 90 milyon TL olan 2'nci etap arıtma tesisi Uşak Belediyesi 2021 yılı yatırım programına alınmıştır. Uşaklı hemşehrilerimize hayırlı uğurlu olmasını diliyorum. Emeği geçen başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan'a, Tarım ve Orman Bakanımıza, DSİ Genel Müdürümüze Uşaklı hemşehrilerim adına şükranlarımızı arz ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Taşkın...

6.- Mersin Milletvekili Ali Cumhur Taşkın'ın, AK PARTİ iktidarında su konusunda yapılan yatırımlara ilişkin açıklaması

ALİ CUMHUR TAŞKIN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın himayelerinde, dün 1. Su Şûrası'nda, tarım ve ekonomiye katkısı yıllık 427 milyon lira olan 363 tesisin toplu açılış töreni gerçekleştirildi.

AK PARTİ iktidarı olarak, Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde, son on dokuz yılda su konusunda 255 milyar lira yatırımla cumhuriyet tarihinin rekoru kırıldı, 600'ü baraj olmak üzere toplam 8.697 tesis ülkemize kazandırıldı. Boğaz geçiş tüneliyle dünyada ilk kez 2 kıta dev su tünelleriyle birleştirildi. Şimdi, Adnan Menderes Barajı ve Konya Ovası Mavi Tünel Projesi'yle asırlık hayaller gerçeğe dönüştürüldü. 26 yer altı barajı inşa edildi; 262 içme suyu tesisi, 21 atık su arıtma tesisi yapıldı.

Seçim bölgem Mersin’de inşa edilen 155 tesisin de içerisinde yer aldığı 8.697 tesisin ülkemize hayırlı olmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Ekinci...

7.- Sivas Milletvekili Semiha Ekinci’nin, Sivas’a suyla ilgili yapılan yatırımlara ve Dünya Kupası Elemeleri’nde Türk Millî Takımı’na başarı dilediğine ilişkin açıklaması

SEMIHA EKİNCİ (Sivas) – Teşekkür ediyorum Kıymetli Başkan.

Sivas merkez ve ilçelerimize 199 milyon 453 bin TL yatırım tutarıyla yapılan Sivas Divriği Kevendüzü Göleti, Sivas Ulaş Küpeli Göleti, Sivas Zara Kanlıgöl Göleti, Sivas Zara Akören Göleti, Sivas Merkez Armutlu Göleti Sulaması, Sivas Kangal Kocakurt Sulaması, Sivas Altınyayla Delilyas Sulaması yenilemesi, Sivas Tavra Kaynakları İçmesuyu İsale Hattı, Sivas Divriği İlçesi ve Civarı İçmesuyu, Arıtma Tesisi, Bağlantı Hattı ve Depo Yapımı işlemleri dün Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan’ın katılımıyla hizmete girmiştir. Ben, bu hizmetlerin yapımında emeği geçen başta Sayın Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan olmak üzere Tarım Bakanımıza ve bürokratlarımıza teşekkür ediyor, yapılan yatırımlarımızın sultan şehrimize ve yiğidolara hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Ayrıca, bugün Dünya Kupası elemelerinde Letonya karşısında mücadele edecek olan Türk Millî Takımı’mıza da başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Ödünç...

8.- Bursa Milletvekili Atilla Ödünç’ün, çocuklara ve gençlere kütüphanelerden yararlanma alışkanlığını kazandırmanın gerektiğine ilişkin açıklaması

ATILLA ÖDÜNÇ (Bursa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kütüphaneler toplumun kültür ve medeniyet birikiminin hazinesidir. Bu hazinenin niteliği ve çokluğu bir ülkenin gelişmişliğinin ve kültürel seviyesinin de en önemli göstergelerindendir. Millî, manevi, ahlaki ve kültürel değerleri yüksek, analitik düşünebilen genç nesillerin yetişebilmesi, okumaya, anlamaya ve sentez yapmaya bağlıdır. Bu anlayış çerçevesinde Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan’ın önderliğinde devletimize ve milletimize kazandırılan Cumhurbaşkanlığı Millet Kütüphanesi “Sizin de kitaplarınız ve bu ülke için hayalleriniz olsun.” ifadesinden hayat bulmuştur.

Çocuklarımıza ve gençlerimize kitap sevgisini aşılamalı, onlara kütüphanelerden yararlanma alışkanlığı kazandırmalıyız. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Karasu...

9.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu’nun, coronavirus risk haritasına göre sağlık emekçilerinin fedakâr mücadelesinin iktidarın siyasi ikbaline kurban edildiğine ilişkin açıklaması

ULAŞ KARASU (Sivas) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Dün yayınlanan coronavirus risk haritasında kırmızıya bürünen 58 il arasında seçim bölgem Sivas da bulunuyor. Görünen tabloya göre, sağlık emekçilerimizin fedakâr mücadelesi ne yazık ki iktidarın siyasi ikbaline kurban edildi. Esnaf aylarca kepenk kapattı, gençler okullarına gitmedi, yaşlılar evinden çıkmadı ama lebalep kongrelerle pandemi döneminde şov yapan iktidarın sorumsuzluğunun faturası yine 83 milyona kesildi. Dolarla, faizle, gece yarısı kararnamele piyasayı işlemez noktaya getiren iktidar millete son darbeyi de vurmuş oldu. Kongrelerde bulaşmayan virüs, alınan karardan anlaşılıyor ki kafelerde, restoranlarda bulaşmaya devam ediyor.

Sormak istiyorum: Kongreler lebalepken kahveci esnafının, lokantacı esnafının, kafe, restoran esnafının, düğün davet esnafının ne günahı var? Bu sorumsuzluğun hesabını kim verecek?

BAŞKAN – Sayın Gaytancıoğlu...

10.- Edirne Milletvekili Okan Gaytancıoğlu’nun, pandemi döneminde çiftçilerin borçlarının yapılandırılması gerektiğine ilişkin açıklaması

OKAN GAYTANCIOĞLU (Edirne) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yarın 31 Mart, Tarım Kredi Kooperatiflerine ortak olan borçlu üreticilerin haciz ve icra işlemlerini ertelediğiniz son tarih yani yarından sonra -üç dört ay önce gördüğümüz- traktörlerin, ineklerin haciz görüntülerini yeniden göreceğiz. Yandaşınız olan firmaların borçlarını sildiniz, yapılandırdınız; 15-20 bin çiftçinin 5 milyar liralık borcunu yapılandırmıyorsunuz. Bu görüntüler yani çiftçinin traktörünün, ahırdaki ineğinin haczedilmesi görüntüleri sizi rahatsız etmeyecek mi? Zaten çiftçilerimiz son iki üç aydır uyku uyumuyordu. Kendilerine hep umut verdiniz, tabiri caizse havanda su döven görüşmeler yaptınız. Yok “Kanun çıkacak.” yok “Torbaya eklenecek.” dediniz ama hiçbir şey yapmadınız.

Buradan size sesleniyorum: Bu pandemi ortamında çiftçimizi üzmemiz; tüm çiftçilerimizin borcunun faizini silin, borcunu yapılandırın. Bu çiftçiye borcunuz var. Suriyelilere 40 milyar dolar verdiniz, çiftçinin 5 milyar liralık borcunu yapılandırın.

BAŞKAN – Sayın Şahin...

11.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin’in, Akçagöl merasının AKP’li Sındırgı Belediyesi tarafından mera vasfından çıkarılarak jeotermal sera alanına dönüştürülmek istendiğine ilişkin açıklaması

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Balıkesir Sındırgı ilçemizin en değerli otlak alanı olan İbiller ve Kocakonak köylerinin hayvanlarını otlatığı 553 dönümlük Akçagöl merası, AKP’li Sındırgı Belediyesi tarafından mera vasfından çıkarılarak jeotermal sera alanına dönüştürülmek istenmektedir. Bu karar alınırken ilgili köylerin görüşü ve rızası alınmamıştır. Akçagöl merasının asıl sahipleri İbiller ve Kocakonak köy halkıdır. Hayvancılıkla geçimlerini sağlayan köylerimizin hayvanlarını otlatacak başka alanı yoktur. Sındırgı’da Akçagöl merası dışında seracılık için daha uygun yerler varken, ayrıca meraların ıslah edilerek hayvan besiciliği yapanların hizmetine sunulması gerekirken köy meralarının alınması büyük bir yanıltır. Sındırgı Belediyesini bu yanıltan dönmeye çağırıyorum. Köylülerimize kendi meralarını kullanma imkânı sağlanmalıdır.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Ceylan...

12.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan’ın, pandemi nedeniyle esnafın yaşadığı sorunlara ilişkin açıklaması

ÖZGÜR CEYLAN (Çanakkale) – Sayın Başkan, Türkiye, pudra şekeriyle tatlandırılmış iktidarın sunduğu şatafatlı yaşamı konuşurken, pandemi dolayısıyla esnafın kan ağladığı yeni tedbirlerin alınacağı açıklanıyor. An itibarıyla yalnızca 8 milyon 700 bin kişiye birinci doz, 6 milyon 700 kişiye de ikinci doz aşıları yapılabilmiştir. Çok yüksek riskli il sayısı 58’e çıkmıştır. Milyonlarca çalışan, hem açlık hem de iflas riskiyle karşı karşıya. Peki, tedbir ne? Sayın Cumhurbaşkanı “Ramazan ayı boyunca Türkiye genelinde lokanta ve kafe gibi işletmeler hizmetlerini paket servisle sınırlandıracak.” açıklamasını yaptı. Lokantalar, kafeler, kıraathaneler kapanacak; AVM, çarşı, pazar açık olacak. Peki, bu insanlara, en azından, 2019 cirolarını baz alarak anlamlı bir finansal destek var mı? O da yok. Birçok işletmenin paket servis olanağı yok. Esnaf vergi döneminde değil, darda olduğunda da hatırlanmak istiyor.

BAŞKAN – Sayın Özkan...

13.- Mersin Milletvekili Hacı Özkan'ın, Kütüphane Haftası'na ilişkin açıklaması

HACI ÖZKAN (Mersin) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Kütüphaneler, bir toplumun bilgi birikiminin, kültür ve medeniyetinin en önemli hazinesidir. Günümüzde bilgiyi üreten ve kullanan toplumlar bilimsel, siyasi, ekonomik ve sosyal anlamda gücü elinde tutan toplum olarak nitelendirilmektedir. Millî, manevi, ahlaki ve kültürel değerleri yüksek, kendine güvenen, analitik düşünebilen genç nesillerin yetişmesi, okumaya, anlamaya ve sentez yapmaya bağlıdır. Bizler bu anlayışla kütüphanelerimize yapılacak her türlü desteği ülkemizin geleceğine yapılmış katkının bir parçası olarak değerlendirmekteyiz.

Bu duygu ve düşüncelerle, başta kütüphanecilerimiz ve kütüphane çalışanlarımız olmak üzere, herkesin Kütüphane Haftası'nı kutluyor, bu anlamlı haftanın kitap okuma alışkanlığını, bilgiye ve öğrenmeye olan ilgiyi artırmasını diliyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Arkaz...

14.- İstanbul Milletvekili Hayati Arkaz'ın, İstanbul'daki su kirliliğine ve Balıkesir Bandırma'da yaşanan ambulans kazasında hayatını kaybeden 112 acil sağlık personeline Allah'tan rahmet dilediğine ilişkin açıklaması

HAYATİ ARKAZ (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Seçim bölgem olan İstanbul'da su kirliliği çok artmış durumda. Birkaç gündür Esenyurt Haramidere'ye gözle görünür biçimde çeşitli renklerde sular akıyor. İSKİ'nin bu konuyla alakalı yaptığı açıklama vatandaşımız için yeterli olmadı. Durumun hâlen düzeltilmemiş olması bölge halkı için önemli bir sorundur. Kısıtlı olan sularımıza sahip çıkmalıyız; kirlenmesine, renklenmesine ve israf edilmesine engel olmalıyız.

Ayrıca, dün gece saatlerinde Balıkesir Bandırma'da yaşanan ambulans kazasında hayatını kaybeden 112 acil sağlık personeline Allah'tan rahmet, mesai arkadaşlarına ve ailelerine başsağlığı diliyorum.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Etyemez...

15.- Konya Milletvekili Halil Etyemez'in, dış ticaret mesleki ve teknik Anadolu liselerine ilişkin açıklaması

HALİL ETYEMEZ (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Ticaret Bakanlığımız, Millî Eğitim Bakanlığımız ve Türkiye İhracatçılar Meclisinin ortak çalışmasıyla belli okullarımız “dış ticaret mesleki ve teknik Anadolu lisesi” adıyla yeniden yapılandırılmıştır. Bu çalışmayla dış ticaret alanında meslek edinmek, kariyer yapmak isteyen gençlerimiz için önemli bir adım atılmıştır. Dış ticaret mesleki ve teknik Anadolu liselerinde günün uluslararası ticaret ortamına uygun, zengin ve etkili bir müfredatla dış ticarete yönelik mesleki eğitim sağlanacaktır. Bu kapsamda, e-ticaret uygulamaları, dış ticaret riskleri ve korunma yöntemleri, dış ticaret istihbaratı, uluslararası ve dijital pazarlama gibi konular da müfredata eklenmiştir. İngilizcenin yanı sıra ikinci yabancı dil olarak Çince, Rusça, İspanyolca, Portekizce ve Japonca gibi diller de okullarımızın müfredatına alınmıştır. İstikbalimiz olan evlatlarımızı geleceğin şartlarına daha iyi hazırlamak hedefiyle çalışmalarımıza aralıksız devam edeceğiz.

BAŞKAN – Sayın Ünlü...

16.- Osmaniye Milletvekili Baha Ünlü'nün, Şanlıurfa çiftçilerin sorunlarına ilişkin açıklaması

BAHA ÜNLÜ (Osmaniye) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Genel Merkezimizin görevlendirmesiyle 20 milletvekilinden oluşan Cumhuriyet Halk Partisi heyeti olarak 17-18 Mart tarihlerinde çiftçimizin ve esnafımızın sorunlarını dinlemek üzere Şanlıurfa il merkezinde ve ilçelerinde incelemelerde bulunduk. Çiftçilerimiz sulama birlikleriyle ıcralık olmuş, destekleme paralarını alamamışlardır. Desteklemeler elektrik borçlarına kesilmektedir. Çiftçilerimizin mağduriyetlerinin giderilmesi için sulama birliklerinin borçları, faizleri silinerek yapılandırılmalı, destek paraları artırılarak bir an önce ödenmeli ve GAP ivedilikle tamamlanmalıdır. Bu sayede çiftçilerimizin suyu, elektriğe bağlı kalmadan kullanılacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Filiz...

17.- Gaziantep Milletvekili İmam Hüseyin Filiz'in, vefatının 101'inci yıl dönümünde Şahin Bey'i ve tüm şehitleri rahmetle andığına ilişkin açıklaması

İMAM HÜSEYİN FİLİZ (Gaziantep) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Asıl adı Mehmet Sait olan Şahin Bey'e Kilis'ten gelen Fransız takviye kuvvetlerini durdurma görevi verilmiş, o da yanındaki 200 yiğit adamla Kilis-Antep yolunu tutmuştur; 3 Şubat ve 18 Şubat 1920'de Fransız birliklerine zayıf verdirerek 28 Mart sabahı Elmalı Köprüsü civarında konuşlanmıştır. Modern silahlarla teçhiz edilmiş düşmana karşı o gün 19 kişiyle mücadele veren Şahin Bey, kendisine “Geri çekilelim.” diyen arkadaşlarına “Fransız, cesedimi çiğnemedi Antep'e giremez.” demiştir. Tek başına son kurşunu da harcayan Şahin Bey süngü takıp köprü'nün üzerine çıkmış “Ben yumruklarım dövüşeceğim, yumruklarım memleket kadar büyük.” dercesine Fransız'a yumruklarını sıkarak karşı durmuş ve şehit düşmüştür. Şahin Bey'in şehadeti Antep savunmasının tetikleyici ateşi olmuştur. Vefatının 101'inci yılında Şahin Bey'i ve tüm şehitlerimizi rahmetle anıyorum; ruhları şad, mekânları cennet olsun.

BAŞKAN – Sayın Köksal...

18.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar Şuhut'ta inşa edilen Keşkek Evi'ne ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, seçim bölgem Afyonkarahisar ili Şuhut ilçesinde “Keşkek Evi” olarak inşa edilen resimde gördüğünüz bu konağa 12 milyon lira -eski parayla 12 trilyon lira- harcandığı iddia ediliyor. Eğer bu doğruysa Afyonkarahisarlı esnaf BAĞ-KUR primlerini ödeyemez hâle gelmişken, gençlerimiz için istihdam alanı yaratılmayıp işsizlikle boğuşmalarına neden olunurken, Afyonkarahisarlı çiftçiler borçlarından dolayı ıcralık olmuşken; soğanlar, patatesler depolarda çürürken; besiciler, yumurtacılar sıkıntı çekerken; KOBİ'ler, iş insanları krediyle ayakta durmaya çalışırken; Atatürk'ün karargâh olarak kullandığı Konan'daki konak ve Zafer Müzesi bakımsızlıktan kaderine terk edilmişken; müze inşaatı ve yüksek hızlı tren inşaatı tamamlanmazken; sırf bir tabak keşkek yemek için bu israfı yapanları ve bu israfa göz yumanları, ne bu millet ne de tarih asla affetmeyecektir.

BAŞKAN – Sayın Aycan...

19.- Kahramanmaraş Milletvekili Sefer Aycan'ın, hemşirelerin sorunlarına ilişkin açıklaması

SEFER AYCAN (Kahramanmaraş) – Sayın Başkan, hemşirelik, sağlık hizmetlerinin en eski mesleklerindendir. Sağlık hizmetlerinin her alanında, koruyucu, tedavi edici, rehabilite edici sağlık hizmetlerinde hemşirelere ihtiyaç vardır. Özellikle tedavi ve rehabilite edici hizmetlerde hemşire bakımı çok önemlidir, tedavinin başarısı hasta bakımıyla ilişkilidir. Covid-19 salgını, hemşire

bakımının gereğini ve önemini bir kez daha göstermiştir.

Hemşireler büyük bir motivasyonla mesleklerini yapmaktadırlar. Hemşirelik bakımı için hemşire sayısını ve niteliğini artırmalıyız, hemşire açığını kapatmalıyız. Hemşirelerin çalışma şartları iyileştirilmeli, hemşirelerin günlük ve haftalık çalışma saatleri düzenlenmelidir. Hemşirelerin ücretleri iyileştirilmeli ve emekliliğe yansıyacak şekilde düzenleme yapılmalıdır; hemşireler arasındaki ücret farklılığı giderilmelidir. Özel hastanelerde çalışan hemşirelerin de çalışma saatleri düzenlenmeli ve en az kamu kuruluşlarındaki hemşireler kadar ücret ödenmelidir.

BAŞKAN – Sayın Sümer...

20.- Adana Milletvekili Orhan Sümer'in, mısır ithalatının bereketli Anadolu topraklarına ihanet olduğuna ilişkin açıklaması

ORHAN SÜMER (Adana) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Toprak Mahsulleri Ofisi mısır ithalatının ihalelerine devam ediyor. Ofis 18 Mart 2021'de 115 bin ton ithal yemlik mısır alımı için ihale açtı. İhale kapsamında Derince Limanı'na teslim edilmek üzere 60 bin ton, İzmir Limanı'na 30 bin ton, Bandırma Limanı'na 25 bin ton teslim edilmek üzere toplam 115 bin ton yemlik mısır alımı yapılacak. İhale için yükleme dönemi ise 25 Mart 2021-20 Nisan 2021 olarak belirlendi. Tarım ve Orman Bakanı, 29 Temmuz 2020'de katıldığı bir televizyon programında 2020 ürünü yerli mısır alım fiyatını ton başına 1.325 lira olarak açıklamıştı, "Yeni ithalat da yapmayacağız." dedi. Yerli çiftçi tarlasını süremez, mahsulünü toparlayamazken, haciz ve icra borcuyla uğraşırken yurt dışından mısır ithalatı Türk çiftçisini yok saymak demektir. Ambarlarda satılmadığı için terk edilmiş binlerce ton mısır varken ithal mısır almak bereketli Anadolu topraklarına ihanettir. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Şimdi Sayın Grup Başkan Vekillerinin söz taleplerini karşılayacağım.

İlk söz, İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu'nda.

Buyurun Sayın Dervişoğlu.

21.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, Irak Türkmen Cephesi Başkanı Erşat Salihî'nin istifa ettirilmesinin Türkiye için doğru olmadığına, bazı koroların isminden "Türk" ibaresinin çıkarılmasına, "Türk" isminin zihinlerden ve gönüllerden silinmesi konusunda sistemli bir politika yürütüldüğüne ve Türk milleti var olduğu müddetçe "Türk" adının yaşayacağına ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Irak'ta Türk dünyasını yakından ilgilendiren kritik gelişmeler yaşanmaktadır. Irak Türklüğünün merkezi konumunda olan Irak Türkmen Cephesinin Başkanı Kerkük Milletvekili Sayın Erşat Salihî görevinden ayrılma kararı almıştır. Salihî'nin Irak'ın kuzeyindeki Barzani yönetimine yönelik tavizsiz tavrından dolayı uzun süreli bir rahatsızlık yaşıyordu. Erşat Salihî yerine Barzani'yle anlaşacak birisini getirmenin planlarının da yapıldığı kanaatini taşıyoruz. Erşat Salihî Irak Türkmenleri için kolay oluşmuş bir isim değildir, terör örgütlerine karşı tavizsiz duruş sergilemiş ve her zaman Türkiye'nin yanında yer almıştır. Salihî bir süre önce "Kerkük Kürdistan olamaz. Bu hayalden vazgeçin." çıkışında bulunmuştur. Sözde Kürdistan bayrağını havalimanında göndere çekenler Erşat Salihî'nin millî tutumundan rahatsız mı olmuşlardır? Barzani'ye göz mü kırılmakta, Irak'ta Türk millî politikasından vaz mı geçilmektedir? "Bana Türklükle gelmeyin. Türk milliyetçiliği ayaklarımın altındadır." dediğiniz günlere geri mi dönmektedir? Andımız'ın kaldırılmasından sonra sıra Türklüğün kaldırılmasına mı gelecektir? Doğu Türkistan'a ses çıkarmayanlar Türkmeneli'ne de kayıtsız kalmışlardır. Uygur Türklerini görmezden gelenler Irak Türkmenlerini de duymamışlardır. Çin Dışişleri Bakanından sonra sıradaki "Çak bir beşlik." hedefiniz Barzani midir? Rauf Denktaş'a yaptığınız vefasızlığı Erşat Salihî'ye de tekrarlamaya mı kararlısınız yoksa Biden mi böyle istedi? Büyük Orta Doğu Projesi hâlâ devrede ve hâlâ siz onun Eş Başkanı mısınız? Açıkça ifade etmek isterim ki Salihî'nin istifa ettirilmesi Türkiye için doğru olmamıştır. Unutulmamalıdır ki Türkmeneli yalnız değildir. Türkmeneli davasının ve Irak Türkmen Cephesinin millî çizgisini korumakta kararlıyız. Al bayraktan gök bayrağa Türkiye Büyük Millet Meclisinden selam olsun.

Sayın milletvekilleri, Kültür ve Turizm Bakanlığı, bazı taşra teşkilatlarındaki müzik ve dans toplulukları için isim değiştirme kararı almıştır. Karar kapsamında bazı koroların isminde yer alan "Türk" ibaresi çıkarılmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Düzenlemeler kapsamında; Şanlıurfa'daki Devlet Türk Halk Müziği Korosu Müdürlüğünün ismi "Şanlıurfa Sıra Gecesi Müzik Topluluğu Müdürlüğü" Elâzığ'daki Devlet Klasik Türk Müziği Korosu Müdürlüğünün ismi "Elâzığ Köprübaşı Müzik Topluluğu Müdürlüğü" Diyarbakır'daki Devlet Klasik Türk Müziği Korosu Müdürlüğünün ismi "Diyarbakır Medeniyetler Müzesi Korosu Müdürlüğü" Edirne'deki Devlet Türk Müziği Topluluğu Müdürlüğünün ismi de "Rumeli Müzikleri Topluluğu Müdürlüğü" olarak değiştirilmiştir.

Andımız'ın kaldırılmasından, cumhuriyet ve liyakat nişanlarından Atatürk kabartmalarının çıkarılmasından sonra sıra "Türk" ibarelerinin bir bir yok edilmesine mi gelmiştir?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun lütfen.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Türk'e ve Türklüğe dair ne varsa, ne kadar millî değer varsa hepsi, bu Hükûmetin hedef tahtasında mıdır?

"Türk" isminin zihinlerden ve gönüllerden silinmesi konusunda sistemli bir politika yürütülmektedir. Milletimizin gönlünden "Türk" adını silmeye çalışmak lüzumsuz ve beyhude bir çabadır ve asla ulaşılamayacak kirlî bir emeldir. Türk milleti var olduğu müddetçe "Türk" adı yaşayacak, Türk milliyetçiliği var olacak ve hiç kimse tarafından ayaklar altına alınmayacaktır.

Buna izin vermeyeceğimizi ifade ediyor, Genel Kurul saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası, Milliyetçi Hareket Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Muhammed Levent Bülbül'de.

Buyurun Sayın Bülbül.

22.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Kütüphane Haftası'na, Ülkü Ocakları Eğitim ve Kültür Vakfının bünyesinde bulunan Stratejik Araştırmalar Biriminin hazırladığı İklim Krizi ve Türkiye Raporu'na, Güney Kıbrıs Rum kesiminde bir camiye yapılan saldırıyı lanetlediklerine, 1821 Mora ayaklanmasında hayatını kaybedenlere rahmet dilediklerine, Eren-12 Güleşli Operasyonu'nun hayırlara vesile olmasını temenni ettiklerine, Irak Türkmen Cephesi Lideri Erşat Salihî'ye bugüne kadarki mücadelesi için teşekkürlerini sunduklarına ve isimlerinden "Türk" ibaresi çıkarılan bazı koroların isimlerinin tekrar düzeltildiğine ilişkin Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından yapılan açıklamaya ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; öğrencilere ve vatandaşlarımıza okuma alışkanlığı kazandırmak, kitap sevgisini artırmak, okuyucuların kitaplardan daha çok faydalanmalarını sağlamak ve bu anlamda halkı bilinçlendirmek amacıyla Türkiye'de 1964 yılından beri her yıl mart ayının son pazartesi günüyle başlayan hafta Kütüphane Haftası olarak kutlanmaktadır. Bu yıl da 29 Mart-4 Nisan arası Kütüphane Haftası'dır. Özellikle bu pandemi döneminde, daha çok evde zaman geçirdiğimiz bu süreçlerde, kitap okuyarak insanlarımızın zamanlarını daha değerli ve kıymetli bir şekilde geçirmesini temenni ediyor, Kütüphane Haftası'nı

kutluyoruz.

Sayın Başkan, dünyamızın karşı karşıya olduğu en büyük sorunlardan biri olan iklim değişikliği ve küresel ısınma tehdidine karşı çeşitli çalışmalar yapılmaktadır. Ülkü Ocakları Eğitim ve Kültür Vakfı bünyesinde bulunan Stratejik Araştırmalar Birimi de bu konuyla alakalı çalışmalarını tamamlamış ve İklim Krizi ve Türkiye Raporu'nu yayınlamıştır. Ülkü Ocakları Genel Merkezimizin dijital hesaplarından da rahatça erişebileceğimiz bu raporda; iklim krizinde Türkiye'nin izlemesi gereken yolları, bilimsel açıklamaları, çevresel etkileri, ülkemizin hukuki yükümlülüklerinin derinlemesine araştırıldığı görülmektedir. Böylesine önemli bir konuda yapılan bu değerli çalışmaya katkı sağlayan bilim insanlarımıza ve Ülkü Ocakları Eğitim ve Kültür Vakfına bu vesileyle teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Sayın Başkan, geçtiğimiz günlerde Güney Kıbrıs Rum Kesimi Limasol kentinde ecdat yadigarı bir camimize nefret dolu saldırılar yapılmıştır. 1821 Mora ayaklanmasının 200'üncü yıl dönümünde "Türlere ölüm!" sloganları atıp cami duvarlarına mavi boyayla haç resmi çizenleri ve destekçilerini buradan lanetlediğimizi ifade etmek istiyorum.

1821 Mart ayında Osmanlı Devleti'ne karşı başlatılan Mora ayaklanması, tarihimizde kanlı ve vicdanları sızlatan vahşi katliamlardan da biridir. Mora ayaklanmasında gerçek manada bir soykırım yaşanmış, 40 bine yakın Müslüman Türk işkencelerle vahşice şehit edilmiştir. Dünyanın takibinde olmayan, hiçbir şekilde dünyada gündeme gelmeyen bu ayaklanmada çok büyük vahşetler yaşanmıştır. Bunları, yabancıların bizzat kendi ifadeleriyle, orada şahit olanların ifadeleriyle burada Meclis tutanaklarına geçirmekte fayda olduğu kanaatindeyim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – O dönemde bölgede bulunan İngiliz Yazar Saint Clair şöyle anlatır bu vahşeti: "20 bini aşkın Türk erkek, kadın ve çocuk birkaç hafta süren boğazlamalar sırasında Grek komşuları tarafından katledildiler. Onlar kasten ve vicdan azabı duyulmadan öldürüldüler. Çiftliklerde veya tecrit edilmiş toplumlar hâlinde yaşayan Türk aileler, kısa bir sürede öldürüldüler; yakılan evleri, cesetlerinin üzerine yıkıldı. Olaylar başlayınca evlerini bırakarak en yakındaki kente sığınmaya çalışanlar da Grek güruh tarafından yollarda öldürüldüler. Küçük kentlerde, Türkler, evlerine kapanarak kendilerini korumaya çalıştılar ama pek azı kurtulabildi. Bazı yerlerde açlığa dayanamayarak hayatlarının bağışlanacağına dair onlara söz veren asilere teslim oldular ama yine de öldürüldüler. Ele geçirilen Türk erkekler derhâl öldürülüyor, kadınlar ile çocuklar köle olarak asilere dağıtılıyor ama daha sonra onlar da öldürülüyorlardı."

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - "Mora'nın her yanında, sopa, orak ve tüfeklerle silahlı Grek asiler çevreyi, dolaşarak öldürüyor, yağmalıyor ve ateşe veriyorlardı. Çoğu kez Ortodoks papazlar onlara önderlik ediyor ve bu sözde kutsal eylemlerinde onları kıskırtıyorlardı." Salahi Sonyel'in bu konuda yapmış olduğu araştırmadan ve makaleden alıntılıdığım bu hususlar, ne yazık ki adı "Türk" olunca, kendisi Müslüman olunca dünyanın hiçbir zaman gündemine gelememektedir. Biz burada, hayatını kaybeden bütün insanlarımıza yeniden bu vesileyle rahmet diliyoruz.

Sayın Başkan, yurt içindeki sayıları hayli azalan teröristlerin tamamını etkisiz hâle getirmek üzere Eren Operasyonlarına devam edilmektedir. Bu kapsamda başlatılan Eren-12 Güleşli Operasyonu'nun hayırlara vesile olmasını, terörle mücadelede önemli bir aşamayı kaydetmemizi buradan temenni ettiğimizi ifade ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Tamamlıyorum.

BAŞKAN – Peki.

Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Sayın Başkan, 28 Mart 1991'de Kerkük'ün Altınköprü kasabasında yaşayan 100'den fazla Türkmen kardeşimiz Baasçı Saddam rejimi tarafından vahşice katledilmiştir. Geçmişte birçok defa katliamlara, zulümlere maruz kalmış olan Türkmen kardeşlerimiz, siyasi ve kültürel varlıklarıyla birlikte Irak'ın toprak bütünlüğünü devam ettirmek için de çaba sarf etmekte ancak hâlen birtakım baskılara muhatap olmaktadır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak bizler Türkmen kardeşlerimizin yanında ve davalarının takibindeyiz. Hiçbir oldubitti hesabı Irak'taki Türkmen varlığını ve Türkmeneli'ni yok edemeyecektir. Bu vesileyle, geçtiğimiz gün görevini devrettiğini açıklayan Irak Türkmen Cephesi Lideri Sayın Erşat Salihi'ye bugüne kadarki mücadelesi için teşekkürlerimizi sunuyor; bitmeyen ve bitmeyecek olan Türkmeneli mücadelesinde kendisine yine başarılar diliyor, şehit Türkmen kardeşlerimizi rahmetle yâd ediyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) - Biraz önce İYİ Parti Grup Başkan Vekili Sayın Müsavat Dervişoğlu'nun ifade ettiği, Kültür Bakanlığı tarafından yapılan düzenlemeyle ilgili bugün sabah itibarıyla bir açıklama yapılmış ve bu koroların isminden "Türk" isminin, "Türk" adının çıkarılmadığı ifade edilmiştir. Örneğin "Diyarbakır Devlet Medeniyetler Korosu" olarak ifade edilen koronun ismi "Devlet Klasik Türk Müziği Medeniyetler Korosu Müdürlüğü" olarak değiştirilmiş; yine aynı şekilde Şanlıurfa'daki, Elâzığ'daki, Edirne'deki koroların isimlerinin de "Türk Müziği Korosu" olarak yeniden düzeltilindiğini yüce Meclisin bilgisine sunuyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, ben teşekkür ederim.

Söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Meral Daniş Beştaş'ta.

Buyurun Sayın Beştaş.

23.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Mahir Çayan ve 10'ların katledilmesinin yıl dönümüne, 130 duruşmadan sonra sonuçlandırılan Hrant Dink davasının kendileri için kapanmadığına, öğretmen ve öğrencilerin coronavirus riskiyle karşı karşıya olduklarına ve Şenyaşar ailesinin Şanlıurfa Adliyesi önündeki adalet arayışında hastane kayıtları ile videoların bir an önce yargıya teslim edilmesi gerektiğine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Bugün 30 Mart. Bundan kırk dokuz yıl önce Deniz Gezmis ve yoldaşlarının idamını engellemek için yola çıkan Mahir Çayan ve 10'ların katledilmesinin yıl dönümü. Evet, kırk dokuz yıl geçti ama acısı hâlâ dipdiri ve kanayan bir yara olmaya devam ediyor. Geçen dönemlerde milletvekilimiz olan Ertuğrul Kürkcü olaya tanıklığını, Parlamente'ya aslında bütün ayrıntılarıyla anlatmıştı. Fakat o günden bugüne katliamlarla yüzleşmeyen siyasi otoriteler, bunları hep yok saymayı tercih ettiler. Bizler ise geçmişle yüzleşmenin toplumsal yaraları saracağına olan inancımızı bir kez daha ifade etmek istiyoruz.

Sevgili Mahir Çayan'ın sözlerini tekrar anımsatmak istiyorum: "Onlar bir avuç, biz ise milyonlar. Kaybedeceğimiz hiçbir şey yoktur, kazanacağımız koca bir dünya. Asıl siz teslim olun, biz buraya teslim olmaya değil, ölmeye geldik." diyen Mahir Çayan ve 10'ları saygıyla anıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, Hrant Dink davası 130 duruşmadan sonra 26 Mart 2021 tarihinde sonuçlandırıldı. Ama nasıl sonuçlandırıldı? Birçok soru işaretiyle, tartışmalı beraat kararlarıyla ve olayın cemaate yıkılma çabasıyla, arkasında birçok soru bırakarak tamamlandığı açıklandı. Evet, 76 sanık yargılanıyordu, bunlardan İstanbul eski İstihbarat Şube Müdürü Ali Fuat Yılmaz ve Emniyet Genel Müdürlüğü eski İstihbarat Daire Başkanı Ramazan Akyürek'e ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası verildi. Ancak bunun haricinde birçok firari sanık olduğunu da not etmek istiyorum. Bazı isimler de cinayette sorumluluğu var ve delillerle ispatlanmış olduğu hâlde, bilinçli bir şekilde beraatle sonuçlandırılmıştır.

En sonunda, cemaate yüklenmesi aslında bir kanaat değil, bir talimat gibi, bir karar gibi önümüzde duruyor. Oysa bizler biliyoruz ki Hrant, devletin, yargının hedef göstermesiyle zaten tehdit altındaydı. Bu dava, sadece "Artık ayyuka çıkmış olan sanıkların cezalandırılması şeklinde sonuçlandı." denilebilse de sorumluların bir kısmı dosyada yer almadı; bazıları beraat etti, göstermelik de cezalar verildi.

Evet, devlet, Hrant Dink'in yaşam hakkını korumadığı için Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi önünde ihlal cezası aldı çünkü Dink'in katilleri o dönem Hrant'ı hedef gösterenlerdir. Tıpkı Tahir Elçi'nin katlinde sorumlu olanlarla aynı zihniyet Dink'in de katilidir ve bu dava biz "Bitti." demeden bitmeyecek ve bu dava bizim için kapanmamıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, diğer bir mesele, öğretmenler ve öğrenciler ve okulların açılıp kapanma durumu; tüm Türkiye'yi ilgilendiriyor. Mağdur olan, pandeminin en büyük mağdur kitlesinden biri olan öğretmenler ve öğrenciler bu mağduriyetle daha çok yüzleşmeye devam ediyorlar. Okulların açılması, öğretmenlerin yüz yüze ya da on-line eğitim yapması gibi birçok tartışma yapılıyor ama hâlâ okulların ne olduğu konusunda muamma ve soru işaretleri uçuşmaya devam ediyor. Öğretmenler normalde öncelikli gruplar arasında olmasına rağmen, böyle bir gereklilik olmasına rağmen Millî Eğitim Bakanı sömestir tatili öncesinde "Aşılmanmayan öğretmen kalmayacak." dedi ama bugün aşılmanmayan öğretmenlerin çoğunlukta olduğunu üzülerek ifade etmek istiyorum ve öğretmenler aşılmanmadıkları hâlde okullara gitmek zorunda kaldı ve coronavirus riskiyle çalışmaya devam ediyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Eskişehir'de, Muğla'da ve daha pek çok yerde okulların karantinaya alındığına dair haberler geliyor. Daha Ankara henüz sarı renkteyken 2 okulun karantinaya alındığı bilgisi geldi. Şu anda -dünkü açıklamayla- tüm ülke kırmızıya boyandı ancak okulların nasıl olacağı, nasıl yönetileceği, açılıp açılmayacağı bile belli değil. Üstelik yeni mutant virüsün bilhassa çocukları etkilediği bilinmesine rağmen sırf günü kurtarmak adına, hem öğretmenler hem de öğrenciler ateşe atılıyor. Millî Eğitim Bakanı hiçbir sorumuza cevap vermedi, burada sorduğumuz sorulara da cevap vermedi ve Millî Eğitim Bakanına bir kez daha söylüyoruz: Lütfen, milyonlarca öğrencinin, öğretmenin sesine kulak verin, sadece özel okul sahiplerini dinlemekten vazgeçin demek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Sayın Başkan, aslında Türkiye'nin temel gündemi olması gereken başka bir mesele Şenyaşar ailesinin adalet arayışı. Ne olmuştu? Şunu hatırlatmak istiyorum: 14 Haziran 2018'de AKP Urfa Milletvekili İbrahim Yıldız'ın korumaları ve akrabaları tarafından baba ve 2 oğul katledilmişti. Olayın olduğu gün cenaze merasimine katıldığım için ayrıntıları çok yakından biliyorum. Yıldız ailesi o günden bugüne korunmaya devam ediyor, aileden 120 kişiye koruculuk verildi ve aile silahlandırıldı. Aradan üç yıl geçti, sağlam hastaneye giden Şenyaşarların hastanede katledildiğine dair görgü tanıkları var ama kamera kayıtları hâlâ ortaya çıkmadı ve katiller korunmaya devam ediyor. Herkesin gözü önünde katliam yaptıkları hâlde adaletle teslim edilmeyenler...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...herkesin gözü önünde bir aileden 3 kişiyi katledenler herkesin gözü önünde adaletten kaçmayı başarıyorlar ama Şenyaşar ailesinden Emine ve Ferit Şenyaşar Urfa Adliyesinin önünde adalet ararken bugün, bir kez daha gözaltına alındılar.

Evet, bu ülkede şu bir tutum ve karar olmaya başladı: Katiller değil, katillerden hesap soranlar ve adalet arayanlar yeni bir baskıya ve işkenceye maruz bırakılıyor. Emine anneyi ve oğlunu serbest bırakın; demokratik haklarını kullanıyorlar. Katilleri korumaktan vazgeçin, hastane kayıtlarını ve videolarını bir an önce yargıya teslim edin demek istiyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Söz sırası Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Özgür Özel'de.

Buyurun Sayın Özel.

24.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Mahir Çayan ve arkadaşlarının katledilmesinin yıl dönümüne, Darüşşafakanın kuruluş yıl dönümünü kutladığına, Manisa'nın bazı ilçelerinde yaşanan don faciasına, çiftçilerin Tarım Kredi Kooperatifine olan borçları nedeniyle mağdur olduklarına, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Mustafa Şentop'un Montrö'ye yönelik söylemlerini inkâr etmek için geniş bir çoğunluğa zekâ geriliği tespiti yaptığına ve Kürşat Ayvatoğlu isminin Adalet ve Kalkınma Partisinin savrulduğu noktayı, yaşadığı çürümeyi ve içinde bulunduğu yozlaşmayı gösterdiğine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Bugün 12 Mart 1971 muhtırasının yarattığı iklimde, 30 Mart 1972'de "10'lar" olarak anılan Türkiye Yurtsever Gençliğinin önderlerinden Mahir Çayan ve arkadaşlarının katledilişinin yıl dönümü. Denizlerin, Yusuf'ların, Hüseyinlerin infazını engellemek için gerçekleştirdikleri bir dizi eylem sırasında Tokat'ın Niksar ilçesi Kızıldere köyünde Mahir Çayan, Cihan Alptekin, Ömer Ayna, Saffet Alp, Sinan Kazım Özudoğru, Hüdayi Arıkan, Ahmet Atasoy, Sabahattin Kurt ve Nihat Yılmaz katledildiler. Kızıldere'nin 49'uncu yıl dönümünde, yaşamını yitiren gençleri saygıyla anıyor, yaşanan katliamı kınıyor, o dönem Türkiye'nin içinde bulunduğu koşullar nedeniyle kamu otoritesince alınan idam kararlarıyla, yargısız infazlarla ya da çıkan çatışmalarda yaşamını yitiren tüm gençleri saygıyla, minnetle anıyorum.

Geçtiğimiz günlerde 27 Mayıs sürecine yönelik olarak bu Parlamentoda çıkarılan bir kanun olduğunu da hatırlatarak, 12 Mart müdahalesi ve 12 Eylül darbesi koşullarında hukuk dışı cezalandırılan sivil-asker tüm gençlerin cezalarının yok sayılacağı, bir iadeiitibarın yapılacağı ve o cezaların doğurduğu sıkıntıların çözülerek hak iadelerinin kendilerinin ailelerine yapılacağı düzenlemeler de herhâlde hepimizin ortak sorumluluğudur diye altını çizmek istiyorum.

Sayın Başkan, bugün aynı zamanda ülkemizin köklü kurumlarından -1863'te kurulan- Darüşşafakanın kuruluş yıl dönümü. Annesi veya babası hayatta olmayan, ailesinin maddi durumu yetersiz çocuklarımıza sosyal devletin bir eksikliğini tamamlamak adına eğitim hizmeti sunan bu köklü kurumun, Darüşşafakanın kuruluş yıl dönümünü bir kez daha buradan kutluyor, bu tür inisiyatiflerin artması temennisinde bulunuyoruz.

Sayın Başkanım, benim de seçim bölgem olan Manisa'nın Alaşehir, Salihli, Akhisar, Saruhanlı ve Manisa merkez ilçelerinde 25-27 Mart 2021 tarihlerinde bir don faciası yaşandı, don olayı yaşandı ve üzüm bağlarımız zarar gördü. Olayı duyar duymaz ilimizin Cumhuriyet Halk Partili diğer milletvekilleri Sayın Vehbi Bakırlıoğlu ve Bekir Başevirgen bölgeye gittiler. Yaptıkları tespitler son derece çarpıcı. Otuz yılda bir görülen bir afette karşı karşıyayız. Özellikle Sarıgöl ve Alaşehir'de yüzde 90'ın üzerinde don zararı mevcut, diğer ilçelerimizde de yüzde 30 ila yüzde 90 arasında zararlar var. TARSİM sigortası dolu için yaptırılmış ancak donu kapsamıyor, donun primleri çok yüksek olduğu için ve muafiyetler çok yüksek olduğu için ciddi bir mağduriyet var.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bu zarar, bu afet sadece çiftçileri perişan etmekle, onları aç bırakmakla, onları hacizler karşısında bırakmakla veya onları kredi çektikleri özel veya kamu bankalarına bağlarının, mallarının tapularının geçmesiyle cezalandırmayacak; ayrıca, bu ilçelerimizin ekonomilerini vuracak, esnaflarını vuracak ve âdeta tüm ekonomik zinciri tehdit edecek bir durumdadır. Borçların ötelenmesi sorunu çözmemektedir. Böyle facialarda borçlar ötelenmektedir, faiz üstüne binmektedir. Burada, ciddi, faizlerin affedileceği, anaparaların bir kısmının affedileceği ve önemli miktarda faizsiz taksitlendirmelerin yapılacağı bir yapılandırma beklenmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ayrıca, birkaç gün sonra Tarım Kredi Kooperatifinin borçlarıyla ilgili daha önce yapılmış ötelemenin günü dolmaktadır. Bu hem benim seçim bölgemde sorundur hem Adana'da sorundur, geçen hafta bulunduğum Ardahan'da sorundur, Kars'ta sorundur, Iğdır'da sorundur, Trakya'da sorundur, Bursa'da sorundur, tüm Türkiye'de sorundur. Tarım Kredi Kooperatiflerinin borçlarının bir an önce yapılandırılması gerekmektedir. Çekilen kredilerin üstüne defalarca binen faizler ve defalarca yapılan ötelemelerin sonunda 30 bin liralık çekilen paraya karşılık 120 bin lira ödenmiş, hâlâ 90 bin lira para isteyen bir acayip düzenle karşı karşıyayız. Meclisin bu işe el koyması lazım. Çiftçilerimiz, köylülerimiz, Tarım Kredi Kooperatifinin üyeleri, ortakları 5'li çete kadar mı hatırsızdırlar? 5'li çetenin bütün garantisi alacakları tıkr tıkr ödeniyor; vergi alacağına gelince paldır küldür toplanıyor Plan ve Bütçe Komisyonu, vergilerini affediyor bunların.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ama Tarım Kredi Kooperatifi mağduriyeti devam etmektedir. Çiftçinin traktörünü haczedene, tarlasını haczedene bu insafsız uygulamalara bir an önce son verilmesi gerekiyor.

Sayın Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Sayın Şentop'un dün yaptığı açıklamaları dehşetle izledik. Hepimizin kulaklarının duyduğu Montrö'ye yönelik söylemlerini inkâr etmek, oradan dönmek için şu sözleri söyledi: “Şüphesiz siyasetçi olarak konuşurken ortalama bir zekâ seviyesini hesap ederek konuşuyoruz. Bunun altında olan şahıslar varsa, siyasetçiler varsa, bürokratlar, gazeteciler, onlarla ilgili yapabileceğim bir şey yok.” Hani sizin parti tarafından sürekli seçkincilikle, elitizmle suçlanan Cumhuriyet Halk Partisinde geniş bir çoğunluğa zekâ geriliği tespiti yapacak ve bunu yaparken bu kadar fütursuzca konuşacak bir siyasetçi bulamazsınız; ne üye bulursunuz bizde ne yönetici.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Meclis Başkanınız açıkça kurduğu ifadelerden geri dönmek için vatandaşlarımıza, gazetecilere, bürokratlara “Zekâ seviyeleri belli bir seviyenin altında.” diyor. Buradan açıklasın, hangi bürokrata söylüyor, hangi siyasetçiye söylüyor, hangi vatandaşa söylüyor; bu kadar kibir nereden geliyor? Kendisini konumlandığı ve vatandaşı koyduğu bu yerden ben bu Meclisin bir mensubu olarak utanç duydum, acaba partisi duymuyor mu?

Sayın Başkan, son olarak şunu ifade edeyim: Geçen hafta sürekli Kürşat Ayvatoğlu ismini duyduk. Bu ismin elbette tedaviye muhtaç bir tarafı var, o konuda acil şifalar dileriz ancak o fotoğraflar, o videolar ve bizzatihi Kürşat Ayvatoğlu ismi, Adalet ve Kalkınma Partisinin savrulduğu noktayı, yaşadığı çürümeyi, içinde bulunduğu yozlaşmayı gösteriyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Genel Başkanınıza vekâlet eden Numan Kurtulmuş'un bir zamanlar söylediği gibi, Harun olmak için yola çıkıp da Karun olanların ne noktalara savrulduğunu hep beraber ibretle takip ettik.

Adalet ve Kalkınma Partisi, Ömerlerini aramak için yola düşecekti, Kürşatlarını bulmuşlar. Kürşatlarının o paraları nerelerden kazandığını, Kürşatlarının çektiği fotoğraflar değil ama kurduğu yakın ilişkileri ve Kürşatlarının yapmış olduğu nüfus ticaretini...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – “Kürşatlar” demeye gerek yok, Kürşat bir tane ya. “Kürşat” dediğiniz zaman, bizim tarihimizde bambaşka yere gidiyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, neyi kastettiğimi herkes biliyor.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Öyle yapma, öyle yapma, Kürşatlar deme!

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Derim! Sen benim konuşmama çerçeve çizemezsin! Söz alırsın itiraz edersin!

BAŞKAN – Arkadaşlar, lütfen.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Öyle bir dünya yok!

BAŞKAN – Sayın Bülbül...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şahsın adından bahset, “Kürşat Ayvatoğlu” de.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Ömerleri aramaya çıkıp Kürşatları buldular. Orada neyi kastettiğim açık.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Öyle “Kürşatlar Mürşatlar” deyip tekrar edemezsin sen! Öyle bir dünya yok!

BAŞKAN – Sayın Bülbül, müdahale etmeyin.

Sayın Özel, tamamlayın lütfen.

MÜZEYYEN ŞEVKİN (Adana) – Siz niye alınıyorsunuz?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ne alınacağım ben? Türk tarihinin büyük bir şahsiyetidir kendisi. Sen niye alınmıyorsun?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, Kürşat Ayvatoğlu ve onun gibi Adalet ve Kalkınma Partisinin Ömerleri aramak için çıktığı yolda bulunduğu Kürşatlardan bahsediyorum, başka bir isimden bahsetmiyorum. Bu çürümüşlüğe, bu savrulmaya hepimiz şahit olduk, bundan ibret aldık. Adalet ve Kalkınma Partisinin de kendi siyasetini, siyaset yapış biçimini, yanında bulunduklarının çektiği videoları, insanları 2.700 lirayla geçinmeye mahkûm ederken gencecik yaşında milyon dolarlık arabalara binenleri biz gördük, milletimiz gördü.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Söz sırası Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkan Vekili Sayın Cahit Özkan'da.

Buyurun Sayın Özkan.

25.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, hayırlı, başarılı bir çalışma haftası temenni ettiğine, AK PARTİ ve Cumhuriyet Halk Partisi olarak milletten aldıkları yetkiyle millete hizmet mücadelesini yerine getirdiklerine, eğer hata yapan varsa onu yargı makamlarına teslim eden ve hukuk sürecini takip eden bir irade olduklarına, Kütüphane Haftası'na ve bu hafta 220 ve 253 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin görüşüleceğine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, öncelikle hayırlı, başarılı bir çalışma haftası temenni ediyorum.

Tabii, her şeyden önce, AK PARTİ olarak ve Cumhuriyet Halk Partisi olarak milletin aldığımız yetkiyle millete hizmet mücadelemizi yerine getiriyoruz. Bu ülkede garip gurebanın, fakir fukaranın, sessiz dünyanın hür sesi, gür sesi olmaya devam ediyoruz.

İlk günkü aşkla, çıktığımız bu yolda mücadelemiz “Egemenlik kayıtsız şartsız millettir.” anlayışıyla millete hizmet mücadelesidir. Onun için, bizde şu yürek var: Eğer bir hata yapan varsa onu kulağından tutup, götürüp yargı makamlarına teslim eden ve bu hukuk sürecini takip eden irade var. Bunu yapmaya devam edeceğiz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar) Ha, biz bunu söylediğimizde, elbette birileri... Neyi, kim, nereden, nasıl kaçırıyor; bunların cevabını niye vermiyorsunuz? Bakınız, burada, taciz, tecavüzçülerin hesabını sormaktan elbette geri durmayacağız. Burada önemli olan, hukukun, Anayasa'nın, yargının, ahlâkın yanında yer alabilmek, bunu yapıyoruz.

Bakın, ben burada, konu başkaydı, bunları soracaktım, bundan başka şeyler anlatacaktım ancak... Yahu, belediyelerinizde, parti teşkilatlarınızda ne oldu? Bunların üzerini niye kapatıyorsunuz? Mağdurlar, mağdureler “Biz bunu İl Başkanına ulaştırdık ancak tehdit aldık ve bunun üzerini kapatmak için ellerinden geleni arkalarına koymadılar.” diyorlar.

ORHAN SÜMER (Adana) – Yirmi beş yıldır sizde belediye, sizde; daha iki yıl olmuş belediye...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Şimdi, arkadaşlar, burası millî iradenin tecellîgâhı. Biz burada bütün siyasi parti grupları olarak şunun peşinde olmalıyız, demeliyiz ki: Bir hata var mı kardeşim? Birileri yanlış mı yapmış, onu kulağından tutup yargıya teslim etmek, hukuki olarak bunun arkasının takipçisi olmak, işte, siyaset mekanizması olarak hukuk, adalet ve yargının daha iyi işlemesi için bizim yapmamız gereken budur.

Eğer ayrıntı istiyorlarsa biraz sonra ben tekrar cevabını veririm ancak burada, haftamızın güzellikle başlaması için, özellikle Kütüphane Haftası'na vurgu yapmak istiyorum.

Evet, mart ayının son haftası “Kütüphane Haftası” olarak kutlanıyor. Bu anlamda, vatandaşlarımızın, gençlerimizin, insanımızın kütüphaneyle yakından tanışması, kitaplarla hemhâl olması için, bu konuda farkındalık oluşturmak için idrak ettiğimiz bir hafta. Kütüphanelerimiz, insanlığın elde ettiği bilgi birikimini geçmişten geleceğe taşıyan en değerli bilgi hazinemiz ve insanlığın en büyük hafızasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Kütüphaneler kapanıyor.

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Kütüphane zamana açılan kapıdır. Dilin okuması kıraat, aklın okuması tefekkür, kalbin okuması ise hikmettir.

Kitap karanlığa fenerdir. Bu çerçevede, özellikle on sekiz yıldan beri, başta Profesör Doktor Fuat Sezgin ve Doktor Ursula Sezgin Kütüphanemiz, Türk edebiyatının klasik eserlerini elektronik ortama aktararak okuyucumuzun hizmetine sunmak, vatandaşlarımızın kütüphanelerden daha fazla faydalanmalarını sağlamak amacıyla il halk kütüphanelerinin çalışma saatlerini uzatmamız bu haftanın en önemli, göze çarpan hadisesidir. Edebiyatımızın dünyaya açılması için 68 ülkede, 60 farklı dilde 2.500 eserin yayınlanması için destek verdik. Tabii, bu çalışmaların, kütüphanelerin en büyük eseri 125 bin metrekare alana inşa ettiğimiz Millet Kütüphanesi'nde 2 milyon kitap, 12 bin dergiye ait 2 milyona yakın süreli yayın mevcuttur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Millet Kütüphanemiz de 201 kilometre raf uzunluğuyla, hamdolsun, dünyanın en büyük kütüphanelerinin arasına giren bir başarı öyküsüdür. 2002'de yaklaşık 10 bin kütüphane bulunurken, bir taraftan bunları yeniledik, diğer taraftan da 2020'de yaklaşık 32 bin kütüphaneyi milletimiz ile gençlerimizle buluşturduk.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; malum olduğu üzere, bu hafta güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması hakkındaki 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'ni ve 253 sıra sayılı lisanslı harita kadastro mühendisleri bürolarına ilişkin düzenlemeyi görüşeceğiz. Özellikle güvenlik soruşturmasıyla ilgili, Anayasa Mahkemesinin iptal kararıyla oluşan bir boşluk var. Bu çerçevede, özellikle, kamu kurumlarında görev yapan vatandaşlarımızın daha iyi hizmet verebilmelerini sağlamak, bu hususta istismarı ortadan kaldırmak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – ...bu hususta istismara meydan vermemek için bu kanunun çok önemli olduğunu düşünüyor ve bütün siyasi parti gruplarıyla başarılı ve uzlaşılı içerisinde bir çalışma haftası diliyor, sizleri ve Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan, bir başsağlığı dileyeceğim izin verirseniz.

BAŞKAN – Peki, size 60'a göre çok kısa bir söz vereyim.

Buyurun.

26.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, hayatını kaybeden 25 ve 26'ncı Dönem Siirt Milletvekili Kadri Yıldırım'ın ailesine ve sevenlerine başsağlığı dilediğine ilişkin tekraren açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Başkan.

Geçen hafta, 25 ve 26'nci Dönem Milletvekilimiz, sevgili hocamız Kadri Yıldırım'ı maalesef geçirdiği bir beyin kanaması sebebiyle kaybettik. Bütün ailesine, sevenlerine başsağlığı diliyorum.

Kadri Hoca'yı “...”^(x) hakikaten çok özleyeceğiz. Kendisi yaşamında Kürt dili ve edebiyatı üzerine çok önemli çalışmalar yapan, tarihi üzerinde yoğunlaşan, kitapları olan hocamızı çok özleyeceğiz, bunu paylaşmak istedim.

Teşekkür ediyorum.

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

^(x) Bu bölümde hatip tarafından Türkçe olmayan bir kelime ifade edildi.

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, Divan olarak, hayatını kaybeden 25 ve 26'ncı Dönem Siirt Milletvekili Kadri Yıldırım'ın ailesine başsağlığı dilediklerine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Biz de Divan olarak Sayın Vekilimizin ailesine başsağlığı diliyoruz .

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkanım, ben de aynı noktada...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

27.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, hayatını kaybeden 25 ve 26'ncı Dönem Siirt Milletvekili Kadri Yıldırım'a Allah'tan rahmet, partisine sabırlar dilediğine ilişkin tekraren açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, biz de birlikte görev yapmıştık. Özgün hitabetiyle, kürsü konuşmalarıyla, Meclise kattığı renkle, bazı görüşlerine katıldık, bazı görüşlerine itiraz ettik ama birlikte görev yaptığımız bir büyüğümüzdü, kendisine Allah'tan rahmet diliyorum, partisine de sabırlar diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Şahin, size de kısa bir söz vereceğim başsağlığı dileği için.

Buyurun.

28.- Balıkesir Milletvekili Fikret Şahin'in, Balıkesir Bandırma'da yaşanan ambulans kazasında hayatı kaybeden hasta ve hasta yakını ile 112 acil sağlık personeline Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı ve yaralılara acil şifalar dilediğine ilişkin tekraren açıklaması

FİKRET ŞAHİN (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Dün akşam Gönen'den Bandırma'ya hasta nakli gerçekleştiren 112 acil servis ambulansının kaza yapması sonrası ambulans şoförü Tezcan Tekin, ambulanstaki hasta, hasta yakını ve diğer aracın şoförü olmak üzere 4 kişi hayatını kaybetmiş, ambulanda görevli acil tıp teknisyenleri Süleyman Arif Öztürk ve Yasin Anat yaralanmışlardır. Yaşamını kaybedenlere Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı ve sabır; yaralılara acil şifalar diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

İYİ Parti Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri

1.- İYİ Parti Grubunun, 11/2/2021 tarihinde Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve arkadaşları tarafından, aşı ve ilaç keşfinde karşılaşılan sorunların tespit edilerek olası pandemilere karşı hazırlıklı olmak için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 30 Mart 2021 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulun 30/3/2021 Salı günü (bugün) toplanamadığından grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim

Dursun Müsavat Dervişoğlu

İzmir

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve 19 milletvekili tarafından aşı ve ilaç keşfinde karşılaşılan sorunların tespit edilerek olası pandemilere karşı hazırlıklı olmak için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla 11/2/2021 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerin 30/3/2021 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere Eskişehir Milletvekili Sayın Arslan Kabukcuoğlu.

Buyurun Sayın Kabukcuoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA ARSLAN KABUKCUOĞLU (Eskişehir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; parti grubumuzun Covid-19 pandemisi tedavisinde ülkemizin neden yetersiz kaldığını ortaya çıkarmak için verdiği önerge hakkında söz almış bulunuyorum. Yüce Meclisi saygıyla selamlarım.

Hastalıklara çare bularak insan ömrünü uzatan pek çok yöntem vardır; bunların hepsinde, ikisi hariç diğerlerinin üzerinde az çok bir spekülasyon vardır. Üzerinde spekülasyon olmayan iki tedaviden birincisi temiz su, diğeri ise aşıdır. Aşı yapımına ilişkin ilk bilgi, İstanbul'daki İngiltere Büyükelçisinin eşi Leydi Mary Montagu'nun 1721'de yazdığı "Çiçek hastalığına karşı aşı denen bir şeyin uygulandığı" şeklindedir.

Pasteur, zamanın devlet başkanlarından aşı bulunması için, aşı üretilmesi için yardım istemiştir; bunlardan Osmanlı padişahı II. Abdülhamid konuyla ilgilenmiştir. Osmanlı İmparatorluğu'nda kuduz, difteri, çiçek, kızıl serumu, tifo, kolera, dizanteri, veba aşıları üretilmiştir. 1928'de Hıfzıssıhha Enstitüsüyle aşı merkezleştirilmiştir, aşı ihracatı da yapılmaya başlanmıştır. 1940'ta Kolera salgını için Çin'e aşı bağışında bulunulmuştur. 1996'dan sonra aşı üretimi azalmaya başlamıştır, Hıfzıssıhha kurumu ise 2011 yılında tamamen kapatılmıştır.

Dünya Sağlık Örgütü Covid-19 pandemisini 11 Mart 2020 tarihinde ilan etti, dünyanın farklı ülkelerinde pandemiye karşı tedbirler arandı. Enfeksiyonların ve hastalıkların çözümünde ilaç ve aşı majör iki çözümdür. İlaç uzun zaman almakta, hastalarla tek tek uğraşılmaktadır; aşı kökten çözüm getiren radikal bir yöntemdir, aşıya karşı hastalıklarda direnç gelişmez. Bu hâliyle aşı ilk tercih nedeni olmaktadır.

Ülkemizde ise pandeminin ilanından sonra, Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu desteğiyle, Covid-19 Türkiye çatısı altında 25 farklı üniversite, 8 kamu araştırma kurumu ve 8 firmadan yaklaşık 250 bilim insanı aşı ve ilaç geliştirme çabalarına başladı. Bu çalışmalar TÜBİTAK Marmara Araştırma Merkezi Başkanı tarafından açıklandı. Sanayi ve Teknoloji Bakanının emriyle bürokrasinin kaldırıldığı ve ihtiyaç duyulan maddelerin derhâl temininin sağlandığı açıklandı.

Covid-19 aşısına dünyada 80 klinikte çalışmaya başlanmış, 23 tanesi final evresine ulaşmıştır. En az 77 klinik öncesi araştırma hayvanlar üzerinde aktif çalışmaya alınmıştır. 2 üniversitemizde aşı çalışmalarında epey ilerlendiği belirtilmiş olsa da sonuç alınamamıştır. Dünyada şu anda uygulamaya konulan 8 çeşit aşı vardır. Sonuç olarak, ülkemizde ilaç ve aşı üretimini yapabilecek, 84 milyondan süzülüp gelen bir insan gücü vardır.

Ülkemizde her yıl ortalama 2,5 milyon öğrencimiz üniversite sınavına girmekte ve bunlardan 16.500'ü tıp fakültelerine girmektedirler. Ocak 2021 itibarıyla 174.443 hekimden 20 bin kadarı akademik personeldir. Ayrıca, biyolog, eczacı, kimyager ve genetikçilerin sayısı net bilinmemekle beraber, aşı gibi çalışmalarda bulunabilecek binlerce yetişmiş personelimiz vardır.

Türkiye Cumhuriyeti'nin her türlü maddi desteği ortaya koymuş olduğunu yetkililerin yapmış olduğu açıklamalardan anlıyoruz. Dünya 8 aşırı insanların hizmetine verirken ülke olarak aşı yarışında onları geçip sonuç alamadığımız ortadadır. Ülkemizde un, yağ, şeker vardır ancak helva yapılamamıştır.

Hastalıkla geçen her gün, kaybedilen bir candır, imdat çığlıklarıdır. Bu imdat çığlıkları esnafındır, işçindir, Türk milletinin çığlığıdır. Konunun muhatabı ve muhatapları her kimse çıkmalı ve Türkiye Cumhuriyeti'nde niye aşının yapılamadığını ya da niye ilacın yapılamadığını Türk vatandaşlarına açıklamalıdır.

SARS-CoV-2 henüz alt edilememiştir. Ancak bu tür pandemiler için Covid ne ilk ne de son olacaktır. Bu tür enfeksiyonlarla ilerleyen zamanda yine karşılaşmamız mümkündür. Ülkeler için sağlık, en başta gelen stratejik bir konudur. Bir ülke sağlık bakımından, insanların sağlığını korumak için etkili ve yeterli güce sahip değilse başka ülkelerin kontrolüne girebilir. Çin'le yapılan aşı bağlantılarında Uygur Türklerini ilgilendiren suçluların iadesi anlaşmasının ileri sürülen şart olması resmî makamlarca teyit edilmemekle birlikte son derece üzücüdür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ARSLAN KABUKCUOĞLU (Devamla) – Bu durum, hükümlerlik haklarımızı ilgilendiren bir meseledir. Ayrıca, Covid-19 pandemisi dünyanın döndüğü ne ilk ne de son pandemi olacaktır. Muhtemeldir ki gelecek yıllarda, ilerleyen zamanlarda biz yine bunlarla karşılaşacağız.

Devlet adamlığı; falan yerdeki ihale, falan yerdeki inşaat değildir, zamanında yapılmayan, ihmal edilen münhasır ekonomik alan belirlenmemesi de değildir. Devlet adamlığı, gerekeni görüp kaosa girmeden çözüm hazırlamaktır.

Gerek ilaç sanayi gerekse aşı ülkemiz için son derece önemli meseledir; bu cümleden olarak, zirai gübre üretimi ve tarım ilaçlarında da dışarıya bağımlılıktan kaçınmak gerekir. Sayılan ürünlerin üretimi de ülkemiz için stratejiktir. Mevcut pandemiyle baş etmek, olası pandemilere karşı tecrübe kazanmak ve bir daha çaresiz kalmamak adına aşı veya ilaç keşfinde hatamızın ne olduğunu ortaya çıkarmak için İYİ Parti Grubu olarak Meclis araştırması açılmasını talep eder, yüce Meclisi saygıyla selamlarım. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Hakkâri Milletvekili Sayın Sait Dede.

Buyurun Sayın Dede. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA SAİT DEDE (Hakkâri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; pandeminin başından itibaren salgınla mücadelede koruyucu sağlık hizmeti olan aşı şu an için salgını sonlandırmada en etkili araç olarak kabul görmektedir. Bu noktada, dünyanın birçok ülkesinde Aralık 2020'den itibaren başlayan aşılamaya ne yazık ki Türkiye'de 14 Ocak 2021 tarihinde başlanmış ancak başta aşı temini ve aşılama süreci olmak üzere, sağlık politikaları ve planlamaları şeffaf yürütülmediğinden, belirsizlikleri ve cevapsız kalan onlarca soruyu da beraberinde getirmiştir.

Etkili, güvenli ve kaliteli bir aşılama sürecinin yürütülmesi, aşılamanın temini, eksikliklerin giderilmesi, gerçekçi ve toplum bağışıklığını önceleyen bir aşı programının oluşturulması, alınacak tedbirlerin ve tüm bunların bilimsel veriler ışığında belirlenmesi son derece hayattır. Dünya genelinde yapılan aşı çalışmaları sonucunda birçok farklı aşı ülkelerde salgınla mücadelede kullanılmaya başlanmıştır. Bütün dünya ülkeleri, vatandaşlarını aşılamak için erkenden planlar yaparak gerekli aşı çalışmalarına katılmış, çalışmaları takip etmiş ve birçok alternatifi göz önünde bulundurarak aşı temini yoluna gitmiştir. Ancak Türkiye, sadece Çin'de çalışılan ve faz 3 çalışma ve sonuç verileri ayrıntılı olarak paylaşılmamış Sinovac aşısıyla yetinmiştir. 13 Ocak 2021 tarihinde Türkiye için acil kullanım onayı verilen aşının hangi bilimsel kurul tarafından ve hangi verilerle değerlendirildiği belirsizliğini hâlâ korumaktadır.

Covid-19'la ilgili sürecin başından beri şeffaflık konusunda yaşanan eksiklikler, benzer şekilde, aşılama konusunda da yaşanmıştır. Türkiye'de uygulanacağı söylenen aşının toplum bağışıklığını sağlaması için altı ay içerisinde yaklaşık 120 milyon doz uygulanması gerekmektedir. Türkiye'ye net olarak kaç doz aşının geldiği bilinmemekle beraber 30 Mart 2021 tarihi itibarıyla 8 milyon yurttaşa 1'inci doz aşının yapıldığı bilgisi resmî kurumlarca paylaşılmıştır. Ancak aşılama programı tüm ayrıntılarıyla açıklanmadığı gibi, geldiği ve geleceği belirtilen aşı dozlarına ilişkin net bir bilgi bulunmamakta; hangi firmalarla, hangi şartlar altında, hangi anlaşmaların imzalandığı da bilinmiyor. Geline nokta, Türkiye'de pek çok şey gibi aşı da artık dışarıya bağımlı hâle gelmiştir. AKP iktidarının 2002 yılından itibaren uyguladığı Sağlıkta Dönüşüm Projesi'nin sağlıkta yıkıcı etkisinin sonucu olarak yüz yıldan daha fazla tarihî geçmişleri olan, Ankara ve İstanbul'da eğitim veren ve toplumun sağlığına hizmet eden köklü hastaneler şehir, şirket hastanelerinin rantı uğruna kapatılmıştır. Sağlıkta Dönüşüm Projesi, sadece hekim ve hastaneleri olumsuz etkilememiştir, aynı zamanda koruyucu sağlık hizmetlerinin de büyük oranda ortadan kalkmasına neden olmuştur. Bu olumsuzluklardan birisi de süreçte atıl hâle getirilen Refik Saydam Hıfzıssıhha Enstitüsü'nün 2011 yılında tümüyle ortadan kaldırılmasıdır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SAİT DEDE (Devamla) – Bunun sonucu olarak toplumsal aşı politikamız ve aşı üretimimiz büyük ölçüde ortadan kalkmış, tamamen dışa bağımlı bir hâle getirilmiştir. Pandemiye yaşadığımız bu zorlukları bir daha yaşamamak için, yabancı sermayeye bağımlı olmadan, kendi aşımızı kendimiz üretebilmeliyiz. Dünyada biyolojik ve ekolojik tahribatın önü alınmadığı sürece salgınlar devam edecektir. Bu salgınlardan korunmak için toplumcu, kamusal, koruyucu sağlık hizmetlerine öncelik vermek bir zorunluluktur. Koruyucu sağlık ve her şeye rağmen sağlıklı bir gelecek için aşı önceliğimiz olmalıdır; bunun için de somut bir aşı politikamızın olması ve kendi aşımızı üretmemiz birer zorunluluktur. Tüm bu gerekçelerle, ülkemizin yıllarca aşı ihtiyacını karşılamış olan Refik Saydam Hıfzıssıhha Kurumu, gerekli donanım sağlanarak mutlaka tekrar açılmalıdır.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden Ankara Milletvekili Sayın Murat Emir.

Buyurun Sayın Emir. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MURAT EMİR (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Pandemide büyük bir dalganın içindeyiz ve çok kötü bir sona doğru da hızla ilerliyoruz. Çok ciddi olmak zorundayız ve çok ciddiye almak zorundayız maalesef. Ve lebalep kongrelerden sonra lebalep yoğun bakımlara da hazır olmak durumundayız çünkü pandemi ağır bir şekilde üstümüze doğru geliyor ama sizin iktidarınız bunun ne kadar farkında, doğrusu bilemiyorum.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'deki ağır hasta oranının dünya ortalamasının 4 kat üstünde olduğunu da bilmeniz lazım. Dolayısıyla, son derece ciddi bir durumla karşı karşıyayız; böylesine aç-kapa modelleriyle, aç-kapa yollarıyla pandemiyle baş etmemiz olanaksız.

Aşılanıyoruz. Aşılar ne kadar etkili, tartışılır. Uluslararası bir yayın var mı aşı konusunda, bizim aşımız konusunda? Yok. Niye yok? Bu sorunun cevabı belli değil. Soruyorum, cevap alamıyorum. Her gün kaybettiğimiz 150'den fazla vatandaşımız arasında aşı olan hiç yok mu? 2 doz aşısını olan hiç yok mu? 65 yaş üstü vatandaşımızı kaybetmiyor muyuz? Peki, aşılanıp da

yaşamını yitiren hastalarımız var ise eğer, bizim kullandığımız aşının etkinliği nasıl yüzde 100 oluyor; nasıl bizim aşımız hastaneye yatma oranını yüzde 100 oranında azaltmış oluyor? Bakın, ciddiye almanız lazım, ciddi olmanız lazım.

Sayın Bakana soruyorum: "Avrupa Birliği söyledi, Türkiye'ye 1,4 milyon Pfizer aşısı geldi mi?" diyorum, cevap yok. Beş gün bekliyoruz, cevap yok. Sonra bir gazeteciye yazıyor, "Ciddiye almazdım onları da siz gündeme getirdiniz diye cevap vereyim." diyor ve BioNTech'ten getirdiği bir belgeyi sunuyor. "Bunu da yayın, bakın, ben yalan söylemiyorum." diyor. Belgede ne diyor biliyor musunuz? "1,4 milyon doz Pfizer aşısı geldi ve bunlar 24 Mart ve 25 Martta geldi." Oysa Sayın Bakanın 24 Martta attığı "tweet"te kendisi diyor ki: "23'ünde 750 bin, 24'ünde de 700 bin doz aşı geldi." Şimdi bir bakan 24'ünde başka, 25'inde -kendi sunduğu bir belgede- başka bir veri kullanır mı? Böyle kritik bir meselede böylesine, hem rakam düzeyinde hem tarih düzeyinde bir yanılsama mümkün müdür? Demek ki ciddi yapılmıyor, ciddiye alınmıyor ve kendini kurtarmak için BioNTech'e diyor ki: "Bana bir belge gönder." Ama kendi attığı "tweet"ten haberi olmadığı için de birbirleriyle tutarsız iki tane bilgiyle karşı karşıyayız. Hangisine inanacağız bilemiyoruz ve Sayın Bakan gerçekten çelişkiler yumağı.

Değerli arkadaşlar, pandemiye ciddiye almak zorundayız, bilimsel bir bakış açısıyla yönetmek zorundayız. Böyle aç-kapa yöntemleriyle başarıya ulaşamazsınız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MURAT EMİR (Devamla) – Son derece kapsamlı kısıtlama kararları alınmak zorunda ve kısıtlama kararlarını mutlaka bilimsel ölçütler ışığında, Bilim Kurulunun tavsiyeleri doğrultusunda almalısınız ama siz kongreyi ne zaman yapacaksanız veya günlük ihtiyaçlarınız neyi gerektiriyorsa o zamanlarda kısıtlama alıyorsunuz, sonrasında tekrar zaten geri almak zorundasınız. Çünkü Türkiye'nin şu anda yaşamak zorunda kaldığı rakamlar son derece dikkat çekici, son derece kaygı verici ve hepimizin mutlaka pandemiyle mücadelede bilimsel yöntemlerle emek sarf etmemiz gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, zamanım kalmadı, bir konuyu daha... Ama bakın, öylesine yanlış bir pandemi yönetimi yapıyor ki PCR testleri konusundaki USHAŞ'taki yolsuzluk ve tartışma dolayısıyla USHAŞ Yönetim Kurulu Başkanınız istifa etmek zorunda kaldı, onu da birazdan duyarsınız.

Genel Kurula saygılarımı sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisi üzerine Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Konya Milletvekili Sayın Abdullah Ağralı.

Buyurun Sayın Ağralı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA ABDULLAH AĞRALI (Konya) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum. İYİ Parti Grubu adına verilen Meclis araştırması önergesiyle ilgili öneri üzerine AK PARTİ Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Aralık 2019'da Çin'de başlayıp kısa sürede tüm dünyayı kasıp kavuran bu koronavirüs salgını karşısında biz de ülke olarak ciddi bir sınav içerisindeyiz. Bu vesileyle, bu salgınla mücadelede hayatını kaybeden, canla başla mücadele eden tüm sağlık çalışanlarına saygılarımı sunuyorum. Hayatlarını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet, hastalarımıza acil şifalar diliyorum.

Yaklaşık on altı aydır tüm dünyanın mücadele ettiği bu süreçte bizim de ülke olarak yaptıklarımızı kısaca paylaşmak istiyorum. Dünya Sağlık Örgütü'nün 11 Martta pandemi olarak ilan ettiği bu süreçte ülkemizde ilk vaka yine 11 Martta görülmüştür. Şunu ifade etmek lazım: Ben kendi açımdan bu süreci üç bölüme ayırıyorum. Birincisi, salgının ortaya çıktığı dönemden önceki çalışmada yaklaşık üç aylık bir süre içerisinde hiçbir vaka ülkemizde görülmemiştir. Bunun sebepleri bütün dünya kamuoyu tarafından takdirle karşılanmaktadır.

MURAT EMİR (Ankara) – Görüldü de söylemediniz, söylemediniz! Öyle bir şey yok.

ABDULLAH AĞRALI (Devamla) – Alınan tedbirlerle bu salgının üç ay sonra ülkemizde tespit edilmesi sağlanmıştır.

Tüm dünyayı kasıp kavuran bu salgından hiçbir ülke kaçamayacağı gibi biz de bununla tanışmış olduk. Bu süreçte çok hızlı bir şekilde Pandemi Kurulu oluşturulmuş, alınan altın kurallar tespit edilmiştir, vakaların tespitinde çok hızlı hareket edilmiştir. Dünyanın hiçbir yerinde uygulanmayan filyasyon ekipleri canla başla hâlen bu çalışmayı devam ettirmektedir yaklaşık 16 bin çalışanla. Ve yine biz de sağlık çalışanları olarak bu sürecin her tarafını takip etmekteyiz.

Şimdi şunu ifade etmek lazım ki aşı çalışması zor bir çalışmadır; bütün dünyanın tedarikte zorlandığı bir çalışmada, bir süreçte bizim de zorlandığımız anlar vardır. Şu anda yaklaşık 14 milyon insanımız aşılanmıştır ve yapılan çalışmalarla -ifade edildiği gibi- sadece bir firmayla değil, üç dört firmayla da görülmektedir; bir kısım aşılardan ülkemize getirilmesi sağlanmıştır. İnşallah, mayıs sonu itibarıyla da yaklaşık 100 milyon doz aşı ülkemize gelecek ve 50 milyon insanımız da aşı olmuş olacak.

Ben şunu ifade etmek istiyorum: Zor bir süreci yönetiyoruz; evet, eksiklerimiz olabilir. Burada hekim arkadaşlarımız var; hiçbir hekim arkadaş bir hasta geldiği zaman "Ben seni yüzde yüz iyileştiririm." demez, hastaya söylediği ifade şudur: "Ben hekim olarak elimden geldiğince sana destek vereceğim, tedavi etmeye çalışacağım." Biz de bu dönemde bütün dünyanın takdir ettiği -her ne kadar muhalefet takdiri etmese de- Dünya Sağlık Örgütü yetkililerinin de defalarca ifade ettiği bir süreç yönetmekteyiz. Yine, iddia edildiği gibi gizli saklı bir süreç yok; tamamen şeffaf bir şekilde bu süreç yönetilmekte, aşı programı da şeffaf bir şekilde yürütülmektedir. Ülkemizde aşı çalışmaları da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı).

ABDULLAH AĞRALI (Devamla) – Sayın Başkanım, bitiriyorum.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ABDULLAH AĞRALI (Devamla) – Yine, Dünya Sağlık Örgütü'nün yayınladığı listede on dört aşı çalışması vardır. Son olarak yine üniversitelerimizde "intranazal" dediğimiz burun spreyi şeklinde bir aşı çalışması var, o da yakın zamanda inşallah vatandaşlarımızın hizmetine girecektir.

Ben son olarak şunu ifade etmek istiyorum: Hakikaten bu mücadele zorlu bir mücadele. Pozitif katkı vermek isteyen her görüşe açığız ama bütün dünyanın takdir ettiği salgınla mücadele konusunda tüm sağlık çalışanlarımızın ve ülkemizin hakkını vermek lazım; ülkemizle gurur duymamız gerektiğini ifade ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

29.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Meclis personelinin risk grubunda olduğu için aşılanması gerektiğine ve bu konuda Başkanlık Divanının inisiyatif olarak konuyu gündeme getirmesini belediklerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, konu aşı. Bundan bir buçuk ay önce Grup Başkan Vekillerimiz ve Meclis Başkan Vekillerimizle defalarca konuştuk. Elbette, milletvekilleri yüzde 25 oranında hastalığa yakalanıyor; memleketlerine çok gidiyorlar, geri geliyorlar. Hem kendileri hem de çevreye hastalık yayılması açısından, doğrudukları risk açısından milletvekilleri aşılanma sırasına alındığında hep birlikte şunu konuştuk: "Birlikte çalıştığımızız personel de..." Çünkü sonuçta aşı bizi koruyor ama

hastalığı taşımamıza engel değil ve bulaştırıyoruz. "Hastalığı en çok taşıyan grubun etrafında birlikte çalıştığımız personelin -hem Meclis personeli hem bizim birlikte çalıştığımız arkadaşların- aşı meselesi olmazsa biz de olmayalım." dedi bütün partilerden temsilci arkadaşlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Ve bu konuda söz verildiği hâlde Mecliste birlikte çalıştığımız arkadaşlarımız ve Meclis emekçileri hâlen daha aşılanmadılar ve ciddi risk grubundalar. Bu konuda verilmiş taahhüdü hatırlatıyoruz. Bu konuda Başkanlık Divanının inisiyatif almasını, bir kez daha konuyu gündeme getirmesini ve bir an önce aşılanmanın başlamasını bekliyoruz Meclis emekçileri için.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş...

30.- Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Meclis emekçilerine aşı yapılmasıyla ilgili verilen sözün yerine getirilmesi gerektiğine ve bu konunun Başkanlık Divanı tarafından ele alınarak gerekli görüşmelerin yapılmasını önemle istediklerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Aynı konuda söz aldım. Evet, arkada konuştuğumuzda ben de grubumuz adına oradaydım ve hatta şunu çok önemle söylediğimizi hatırlıyorum, ben de bizzat söyledim: "Birlikte çalıştığımız danışman arkadaşlar, araç kullanan arkadaşlar, tamamen bütün personel aşı olmadığı müddetçe biz de olmayacağız." dedik yani bunu çok net söyledik. Ve sonra Sağlık Bakanlığınca, coronaya yakalanma oranı Türkiye ortalamasının çok üstünde olduğu için Bilim Kurulunun tavsiyesiyle zaten milletvekilleri listeye alındı ve biz aşı olduktan sonra personelimizin, emekçilerin aşı olmadığını öğrendik. Tekrar sorduk, bunun gündemde olduğunu ve aşılanacaklarını söylediler. Şu anda bizlerin, her an çalıştığımız personele, arkadaşlarımıza bulaştırma riskimiz var ve gittiğimiz her yerde onlar da genellikle bizimle birlikte. Yani aşıda başarı hikâyesini satmaya çalışanlar daha burada, bu Parlamentoda birlikte sekiz on saat çalıştığımız Meclis emekçilerine aşı yaptıramadılar ve söz verdikleri hâlde bu erteleniyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Beştaş.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Bir an önce bu sözün yerine gelmesi gerekiyor. Sadece sözle de ilgili değil, bu aynı zamanda etik bir meseledir yani milletvekili olabiliriz ama bizim diğerlerinden bir farkımız yok. Sonuçta, farklı şekillerde aynı amaca hizmet eden çalışanlar olarak burada bulunuyoruz, onlar da bizimle birlikte çalışarak halka hizmet ediyorlar aynı zamanda. Bunun Başkanlık Divanınız tarafından da gündeme alınmasını ve gerekli görüşmelerin yapılmasını önemle istiyoruz.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bir cümle ilavem olabilir mi Sayın Başkanım?

BAŞKAN – Sayın Özel, buyurun.

31.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Mecliste görev yapan basın emekçilerinin de aynı riskle karşı karşıya olduklarına ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, tabii, hepimiz Meclis emekçilerini sayarken Mecliste görev yapan basın emekçilerini de kastediyoruz, onlar da aynı riskle karşı karşıya; onu da eklemek istedim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Hepsini, hepsini...

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, Divan ve Meclis Başkan Vekili olarak hem Meclis Başkanıyla hem de Sağlık Bakanlığıyla gerekli iletişimi kurup bütün grupların talebini kendilerine bir kez daha ileteceklerine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Peki, biz de Divan olarak ve Meclis Başkan Vekili olarak hem Meclis Başkanıyla hem de Sağlık Bakanlığıyla gerekli iletişimi kurup bu talepleri, dilekleri -çünkü bütün grupların talebi bu- kendilerine bir kez daha ileteceğiz, sizi de bilgilendireceğiz bu konuda. (CHP, HDP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- İYİ Parti Grubunun, 11/2/2021 tarihinde Eskişehir Milletvekili Arslan Kabukcuoğlu ve arkadaşları tarafından, aşı ve ilaç keşfinde karşılaşılan sorunların tespit edilerek olası pandemilere karşı hazırlıklı olmak için yapılması gerekenlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 30 Mart 2021 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – İYİ Parti grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... İYİ Parti grup önerisi kabul edilmemiştir.

Şimdi, 60'a göre 3 arkadaşımıza yerlerinden birer dakika söz vereceğim.

Sayın Durmuşoğlu? Yok.

Sayın Arık? Yok.

Sayın Nuhoğlu? Yok.

Sayın Açıkalı? Yok.

Sayın Çakırözer? Yok.

Sayın Çakır? Yok.

Sayın Şimşek? Yok.

Sayın Gürer...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

32.- Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer'in, çiftçiliğini belgeleyenlerin kuyu ruhsatı aranmadan modern sulama desteğinden yararlandırılması gerektiğine ilişkin açıklaması

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Su kaynaklarının doğru kullanılması, içme ve sulama suyunda israfın önlenmesi önem arz etmektedir. Ülkemizde sulama suyu "vahşi sulama" olarak tanımlanan salma sulama yöntemiyle yapılmaktadır ve önemli su kayıplarına ve toprağın zarar görmesine neden olmaktadır. Modern sulama yöntemleri olan damlama, yağmurlama sistemleri mutlaka desteklenmelidir. Orta Anadolu'da sulama suyu yer altından enerjiyle çıkarılmaktadır, maliyeti her yıl katlanmaktadır. Ziraat Bankası modern sulama yöntemine geçecek çiftçiye kredi vermektedir ancak şart olarak kuyu ruhsatı istemektedir. Ülkemizdeki kuyu sularının yüzde 80'e yakınının ruhsatı yoktur. Bu konuda kanun teklifi de verdim. Tüm kuyular için ruhsat verilmesi sağlanarak modern sulama için kredi temini olası kılınmalıdır ya da sulama suyu kayıplarının önlenmesi için çiftçiliğini belgeleyenler kuyu ruhsatı aranmadan modern sulama desteğinden yararlandırılmalıdır. Mevcut durum gelecekte çölleşmeye yol açacak...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Girgin...

33.- Muğla Milletvekili Süleyman Girgin'in, turizm emekçilerinin sorunlarına ilişkin açıklaması
SÜLEYMAN GİRGİN (Muğla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Turizm emekçileri sesleniyor: "İş akdinin askıya alınması uygulanmasından dolayı turizm emekçileri olarak mağdur olmaktadır. Bu mağduriyet giderilmelidir. Askıya alındığımız süre zarfında aynı işletmede yarı zamanlı çalışmaya mecbur bırakıyoruz ya da sigortasız çalışmaya mahkûm oluyoruz. Sigortalı çalıştığımızda da haklarımızdan vazgeçmeye zorlanıyoruz." Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığına sesleniyorum: Askıya çıkarılan turizm emekçisinin hak kaybını engellemek için sigortasının üçte 2'si devlet, üçte 1'i işveren tarafından eksiksiz bir şekilde karşılanmalıdır. Kısa çalışma ödeneğinde olduğu gibi, işçinin, askıda olduğu süre içerisinde ücretinin brüt tutarının yüzde 60'ı İşsizlik Sigortası Fonu'ndan karşılanmalıdır. Mevsimlik çalışma ve onun getirdiği askı ödenek almanın önünde engeldir. Mevsimlik çalışmaya maruz bırakılan her emekçi ödeneklerden eksiksiz faydalanmalıdır.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Kaplan...

34.- Gaziantep Milletvekili İrfan Kaplan'ın, lebalep kongreler yaparak halkın sağlığını tehlikeye atanların bugün ülkeyi getirdikleri noktanın sonu görünmeyen kara bir delik olduğuna ilişkin açıklaması

İRFAN KAPLAN (Gaziantep) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Lebalep kongreler yaparak halkın sağlığını tehlikeye atanların bugün ülkeyi getirdikleri nokta sonu görünmeyen kara bir delik. Beceriksizlikleri, şatafatları, ödün vermedikleri kongreleri sayesinde bugün esnaf bir kez daha yasaklara boğuldu. İşsizlik zirvede, yoksulluk ayyuka çıktı, dolar 8 lirayı geçti, ekonomik kriz tavan yaptı. AK PARTİ iktidarı ise hâlen halka karşı "Hodri meyan." diyor. Ne esnaf ne işsiz ne emekli ne çiftçi ne de sanatçı umurlarında. Beceriksizlikleri, vurdumduymazlıkları ve aymazlıklarından haritamız kıpkırmızı oldu ama iktidarınızın yüzü gram kızarmadı. Bu halk size hakkını helal etmeyecek, vicdanınızda boğulacaksınız.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, 30/3/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, kamu otoritesinin gücünü kullanmak suretiyle yolsuzluklar üzerinden elde edilen haksız kazançların ortaya çıkarılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 30 Mart 2021 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

30/3/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 30/3/2021 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Meral Danış Beştaş

Siirt

Grup Başkan Vekili

Öneri:

30 Mart 2021 tarihinde Siirt Milletvekili Grup Başkan Vekili Meral Danış Beştaş ve İstanbul Milletvekili Grup Başkan Vekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından verilen (12291) grup numaralı kamu otoritesinin gücünü kullanmak suretiyle yolsuzluklar üzerinden elde edilen haksız kazançların ortaya çıkarılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisine verilmiş olan Meclis araştırma önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak görüşmelerinin 30/3/2021 Salı günü birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisi gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Diyarbakır Milletvekili Sayın Garo Paylan.

Buyurun Sayın Paylan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; sizleri saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, yıllardır bir yolsuzluk çarkından bahsediyoruz, yıllardır AKP'ye Harun gibi girenlerin Karun gibi çıktıklarından bahsediyoruz, yıllardır AKP'nin yüzde 1'i zenginleştirdiğinden bahsediyoruz. İnanın biz bunları yüzlerce saat anlattık dinlemediniz ama geçen hafta skandal görüntüler çıktı ve Kürşat Ayvatoğlu bizim yüzlerce saatte anlatamayacağımız yozlaşma ve yolsuzluk çarkını bir görüntüde anlattı. Elbette Kürşat Ayvatoğlu için üzülüyoruz çünkü o genç sizin yolsuzluk çarkınıza girdi, uyuşturucuya bulaştı, yolsuzluğa bulaştı, kokaine bulaştı ve yüzlerce, binlerce genç bu durumda. Ancak o gencimizin iyileştirilmesi lazım, tedavi edilmesi lazım, bu önemli. Ama arkadaşlar, sizler bu meseleyi yolsuzluğa değil uyuşturucuya indirgiyorsunuz, pudra şekerine indirgiyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, geçen gün Süleyman Soylu bahsediyor, ne diyor biliyor musunuz? "Burada 4 mesele var: Birincisi uyuşturucu kullanmak, ikincisi özendirme, üçüncüsü şantaj -yani görüntülerin çıkarılmasına 'şantaj' diyor, bu büyük meseleymiş- dördüncüsü de uyuşturucunun temini." Burada bitiriyor. Burada 4 mesele varmış, hepsi uyuşturucuyla ilgili.

Ya, değerli arkadaşlar, o görüntüleri gördüğümde ben utandım, sizler utanmadınız mı? Yani dört yıl önce külüstür bir arabaya binemeyen bir genç milyonlarca liralık cip sahibi oluyor -milyonlarca liralık- şatafat içinde bir yaşam sürüyor ve bunu AKP'li bir büro elemanı yapıyor. Ya, siz büro elemanına kaç para maaş veriyorsunuz? Herhâlde 4 bin lira, 5 bin liradır. Daha fazla olamaz herhâlde, öyle değil mi? 4 bin lira, 5 bin lira maaş alan bir kişi milyonlarca liralık cipe nasıl biniyor, milyonlarca liranın harcanacağı şatafatlı bir hayatı nasıl yaşıyor?

Değerli arkadaşlar, Süleyman Soylu devam ediyor, "Eğer haksız bir kazanç varsa mahkeme orada." diyor. Ya, Allah'ınızı severseniz, AKP içinde yolsuzluğa el atabilecek yürek yemiş bir savcı bıraktınız mı memlekette, bıraktınız mı? Cahit Özkan diyor ki: "Efendim, gidin yargıya." Yargı neyle ilgileniyor? Uyuşturucuyla ilgilenebiliyor, o kadarına gücü yetiyor; uyuşturucu içti mi içmedi mi, pudra şekerini çekti mi çekmedi mi? Peki, ya yolsuzluk Cahit Özkan, buna bakabildi mi? Dosyaya baktınız mı? Yolsuzlukla ilgili, hırsızlıkla ilgili, arsızlıkla ilgili dosyada tek bir şey var mı? Yok. Niye? Savcı yürek yememiş çünkü; çünkü bu, AKP'nin işi. Yolsuzluk, buz dağının görünen tarafı ortaya çıkmış.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Yatay bakıyor yatay, arkasını göremiyor.

GARO PAYLAN (Devamla) - Peki, büro çalışanı bu yolsuzluğu yaptı da ihaleye fesat karıştırdı da... Allah'ınızı severseniz, bu işleri büro çalışanları mı yapıyor arkadaşlar? Büro çalışanı ne yapar? Çantacılık yapar; rüşvet parasını alır, oraya götürür. Arada da demek ki birkaç milyonluk cipler alacak para düşmüş büro çalışanına. Arkadaşlar, siz yolsuzluk çarkının devamını düşünün. Buz dağının görünen tarafını gördük, ya buz dağının geri kalanı, bununla ilgilenmeyecek miyiz?

Bakın, Süleyman Soylu devam ediyor "Mesele siyasallaştırılmaya çalışılıyor." diyor. Vay vay vay vay! Ya, Allah'ınızı severseniz, memlekette bundan daha siyasi bir mesele var mı arkadaşlar? Bu Meclisin bundan daha siyasi bir konusu olabilir mi? Biz yıllardır diyoruz ki: "Tüyük bitmemiş yetimin hakkı bir avuç yandaşa gidiyor." Bakın, büro çalışanları da nemalanıyormuş. Bu yüzden bu ülkede öğretmenler atanamıyor, bu yüzden bu ülkede emeklilikte yaşa takılanlar var, bu yüzden bu ülkede 10 milyon işsiz var, bu yüzden bu ülkede on milyonlarca aç açta olan insan var. Süleyman Soylu diyor ki: "Bu mesele siyasallaştırılmaya çalışılıyor."

Arkadaşlar, bakın, bundan yıllar önce ayakkabı kutularının üzerini örttünüz, o yüzden yolsuzluk çarkı kırılmadı. Daha sonraki yolsuzlukların da üstünü örttünüz, yolsuzluk çarkı devam etti. Sayıştay raporuna yansıyan bütün yolsuzlukların üzerini örttünüz, yolsuzluk çarkı devam etti. Kayyumlarının yaptığı hırsızlıkların üstünü örttünüz, yolsuzluk çarkı devam etti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

GARO PAYLAN (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

GARO PAYLAN (Devamla) – Şimdi de Kürşat Ayvatoğlu'yla ortaya çıkan yolsuzluk çarkının üstünü örtmeye çalışıyorsunuz, üstünü pudra şekeriyle örtmeye çalışıyorsunuz. Yapmayın arkadaşlar, yapmayın, hata yaparsınız. Bakın, yolsuzluk çarkının üstünü örten her kimse yolsuzluk çarkının ortağıdır, bundan hiç kimsenin şüphesi olmasın, o yolsuzluk çarkının ortağı olacaktır. Az sonra bu önergeye eller kalkıp eller inecek. Bakalım kimler yolsuzluk çarkının üstünü örtmeye çalışıyor, kimler yolsuzluk çarkının ortaya çıkması için çalışıyor.

AK PARTİ "Yolsuzluklarla, yoksulluklarla, yasaklarla mücadele edeceğim." diye kurulmuştu, yirmi yıl sonra bakın ne hâle geldiniz. Bir büro çalışanının milyonlarca lira yolsuzluk yapıp kokain içtiği ve maalesef, pek çok yolsuzluğa bulaştığı bir hayata ulaştınız. O açıdan, size önerim, öncelikle bu önergeye sizler destek verin, hep beraber yolsuzluk çarkını kuralım.

Saygılar sunarım. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talep eden, Mersin Milletvekili Sayın Behiç Çelik.

Buyurun Sayın Çelik. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEHİÇ ÇELİK (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Grup önerisinin içeriği yolsuzluk olduğuna göre, bu kavramın Türk yönetim sisteminden ebediyen defedilmesi ahlakın, hukukun, inancın, törenin bize kesin emridir. Eğer siz, utanmadan arlanmadan kamu kaynaklarına el uzatır ve çarçur ederseniz, rant transferi yaparsanız bırakın toplumu, en büyük ihaneti bizzat kendinize yaparsınız.

Yolsuzluğun birçok anlamı var. Temelde, kamu kaynaklarının iktidar gücüyle el değiştirmesi olarak tarif edilir, hatta özel kaynak ve mülkiyetin de aynı yöntemlerle gasbedilmesi de bu kapsamda değerlendirilir. Zimmet, ihtilas, irtikâp, rüşvet, imtiyaz edinimi bunların başlıcalarıdır.

Değerli arkadaşlar, AKP iktidarı döneminde en çok karşılaştığımız başka bir yolsuzluk sahası resmî ihalelere fesat karıştırmak veya ihale Kanunu'nda alenen yüzlerce değişiklik yapılarak adrese teslim ihaleler yapılmasıdır. Bu yol belediyelerde de artık kanıksanmış, kitaplara konu olmuş, kentler devasa köylere dönüştürülerek parsel parsel satılmıştır. Belediyelerde imar yolsuzlukları AKP'nin yakasında bir leke olarak durmaktadır.

Değerli milletvekilleri, 2014 yılından bu yana Türkiye'de 18 bin köy tüzel kişiliği kaldırılmıştır; işte, bu köylerin mal varlıkları da ne yazık ki yağmalanmaktadır. Orman arazileri, hazine arazileri hep yandaşlara, güya ihaleler yapılarak peşkeş çekilmektedir. Değerli arkadaşlar, Türkiye'de mülkiyet el değiştirmektedir. Biz İYİ Parti olarak halkımızın aleyhine olan bu yağmacılığı durdurmaya kararlıyız. Hırsızın bile aklını başından alan bu yolsuzluk faaliyetleri âdeta AKP'nin marka değeri hâline geliyor.

Diğer bir vurgun da banka kredilerinin kullanımında ve en son, Merkez Bankasından buhar olan 128 milyar dolarda yaşanmıştır. Şimdi bunu Türk kamuoyuna ve dünyaya nasıl anlatacağız? Banka kredilerinin akışı partizanca olabilir mi arkadaşlar?

Türk vergi sistemi sürekli aflarla dürüst mükellefi cezalandıran bir mahiyet arz etmektedir. Alt gelir gruplarından daha fazla vergi alınırken yandaş büyük mükelleflerin vergilerinin affedilmesi hangi vicdana sığmaktadır?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BEHİÇ ÇELİK (Devamla) – Yolsuzlukla mücadeleye, talana ve yağmaya karşı yeni yöntemler getirilmelidir. Bu irade maalesef iktidarda mevcut değil. Sayıştaya bakın, bakanlıkların teftiş kurullarına bakın; hepsi pasifize edilerek ne yazık ki yolsuzlukla mücadelede bu konuda da sınıfta kalmış bulunuyoruz.

Varlık Fonuna bakalım. Bu Varlık Fonunun mevcudiyeti zaten neyin amaçlandığına en büyük kanıttır. Aşıda bile yolsuzluk yapar duruma geldik; takdirli milletimizin iradesine, bilgisine sunuyoruz.

Yolsuzluk nedeniyle daralan ekonomi üretmez hâle gelince bu defa, işsizlik patlamaktadır ve ülkede şu anda 10 milyonun üzerinde işsiz olduğu söyleniyor. Bunun mücadelesini biz sonuna kadar sürdüreceğiz ve bu konuda İYİ Parti olarak Türk milletine söz veriyoruz.

Saygılarımla. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden İzmir Milletvekili Sayın Sevda Erdan Kılıç.

Buyurun Sayın Kılıç. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Her güne ülkeyi uçurumun daha da dibine çeken yeni bir haberle uyanıyoruz. "Şahsım devleti" anlayışıyla ekonomiden sağlığa, eğitimden dış politikaya, enerjiden tarıma hangi alana bakarsak bakalım yanlış, tutarsız, güvensiz, öngörüsüz politikalar dayatılmaya devam ediyor. Bir yandan işçisi emeklisi, işsizi, EYT'lisi, çiftçisi, esnafı, sanayicisi, memuru bu ülkede bu iktidarın yarattığı afet, felaket koşullarında yaşam mücadelesi veriyor, bir yandan ise yandaşlıkta kamu kaynakları ve dolayısıyla tüyü bitmemiş yetimin hakkı göz göre göre hortulanıyor.

Son yıllarda hemen hemen bütün ihaleleri nasıl oluyorsa hep aynı şirketler alıyor. Gerçi, nasıl oluyorsa demek biraz abes oldu çünkü hepimiz nasıl aldıklarını çok iyi biliyoruz; gözümüze baka baka ihalelere fesat karıştırıyorlar. (CHP sıralarından alkışlar) Hepimizin gözü önünde yandaş şirketlere yarar Kamu İhale Kanunu yüzlerce kez değiştirildi. Peki, yandaşlar için bu yeterli oluyor mu? Maalesef yetmiyor. Yandaş şirketlerin kamu ihaleleri ya da kamu-özel iş birliği projelerindeki tüm değişiklik talepleri anında kabul ediliyor. Bu da yetmiyor, kamu yani devlet bu yandaş şirketlerin kefil oluyor ve aynı zamanda, kamu bankaları finansmanı sağlamak için neredeyse kendi aralarında yarışıyorlar. Peki, bu yolsuzluk yapanlar ne düşünüyor bu arada? Yolsuzluk yapanlar diyorlar ki: "Nasıl da Sayıştayın eli kolu bağlı." "Nasıl da yargı kuşatılmış, davalardan ne dersek o çıkar." "Nasıl da ayakkabı kutularını, sıfırlama 'tape'lerini, gemicikleri, lüks saatleri bu millet sineye çeker." Ve diyorlar ki: "Nasıl da Mecliste bizimkiler çoğunlukta, muhalefet kendini parçalasa da onlar bunların hepsinin üstünü örter." (CHP sıralarından alkışlar) Değerli arkadaşlar,

hiç kusura bakmasınlar, ne bu millet bunları sineye çeker ne de biz bunların üstünün örtülmesine izin veririz. Bu yolsuzluğa, yüzüzlüğe, pişkinliğe “Dur!” demek bizim hem ahlaki hem vicdani hem de insani olarak görevimizdir. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, gelelim pudra şekerine, daha doğrusu “pudra şekeri vakası” olarak geçecek tarihe herhâlde. Bu vaka, uyuşturucu batağına sürüklenmiş mağdur bir gencin vakası tabii ki değil. Bu vaka, 20’li yaşlarda bir gencin sadece AKP kimlik kartıyla nasıl bir şatafata sahip olduğunun, lüks araçların, lüks otomobillerin, lüks otellerin, doğrudan temin ihalelerin, sınırsız imkânların vakası.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

SEVDA ERDAN KILIÇ (Devamla) – Tamam efendim.

Teşekkür ederim Başkanım.

Ve bu vaka, AKP iktidarının on dokuz yıllık kabarık yolsuzluk vakalarında okyanusta bir damla, devede bir kulak ve bu vaka bize bir daha gösterdi ki AKP iktidarı için yolsuzluk, fitrat. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, gelin tüm yolsuzluklara “Dur!” demek için bu komisyonu kuralım ve birlikte araştıralım. Milyonlar açlık sınırındayken, milyonlarca genç işsizlik belasıyla uğraşıp birçoğu hayatına son vermeyi seçerken, ülke yoksulluktan kırılıyorken kamu kaynaklarının yolsuzlukla tüketilmesine, birilerine peşkeş çekilmesine göz yummak vatana ihanettir diyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Aleyhte beyanları kabul etmiyoruz, reddediyoruz.

BAŞKAN - Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Bartın Milletvekili Sayın Yılmaz Tunç.

Buyurun Sayın Tunç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; HDP grup önerisi hakkında AK PARTİ Grubu adına söz aldım. Bu vesileyle Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

HDP grup önerisiyle Türkiye’de haksız kazanç iddialarının araştırılması ve engellenmesi için yol haritası oluşturulması amacıyla Meclis araştırması açılması talep ediyor. Öncelikle, önergede bahsedilen gerekçelere katılmamız mümkün değildir. Gerek ulusal mevzuatımız gerekse tarafı olduğumuz uluslararası sözleşme ve belgelerde yol haritası zaten belirlenmiştir. Mevzuatımızda Türk Ceza Kanunu, Ceza Muhakemesi Kanunu, 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu başta olmak üzere, bu konuyla doğrudan ilgili olan 8 kanunun 6’sı AK PARTİ döneminde kanunlaştırılmıştır. Yine, ülkemizin yolsuzlukla mücadele için taraf olduğu başta Avrupa Konseyi Yolsuzluğa Karşı Özel Hukuk Sözleşmesi, yine Avrupa Konseyi Yolsuzluğa Karşı Ceza Hukuku Sözleşmesi gibi tüm bu sözleşme ve belgeler de AK PARTİ döneminde onaylanmış sözleşme ve belgelerdir. Görüldüğü üzere, yol haritası mevzuatımızda bellidir. Usulsüzlük, yolsuzluk yapan varsa müeyyidesi vardır, bu müeyyideyi uygulayacak olan da bağımsız yargıdır. Eğer bu konuda şüphesi olan varsa, iddiası olan varsa bunu bildireceği yer, bunun soruşturma ve kovuşturma makamı bağımsız yargıdır.

Önerideki gerekçeye baktığımız zaman, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde ve AK PARTİ iktidarında ekonominin yönetilemediği, kamu alanının kaynaklarının keyfî kullanılması nedeniyle halkın yoksullaştığı, bunun da ekonomik krize neden olduğu iddia edilmektedir.

Değerli milletvekilleri, bu iddialar AK PARTİ’nin 2002’de iktidara geldiği günden beri muhalefetin tekrarladığı sözlerdir. Ancak, bu sözler gerçek durumu yansıtmadığı için geçtiğimiz on sekiz yılda milletimizin önüne konulan 15 sandıkta da milletimiz bu sözlerin geçerli olmadığını onaylamıştır.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Pudra şekeri ne olacak?

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Salgın döneminde bütün dünya ülkelerinin ekonomileri küçülürken Türkiye, 2020 yılının son çeyreğinde OECD ülkeleri arasında pozitif büyüyen tek ülke olarak yüzde 5,9 gibi bir büyüme kaydetmiş, 2020 yılında ise dünya genelinde büyüme gösteren 2 ülkeden biri olmuştur.

Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminin ekonomik krize yol açtığı iddiasının hiçbir geçerliliği yoktur. Pandemi nedeniyle sektör bazlı daralmalar pandeminin etkisi kalktıktan sonra süratle olumluya dönecektir. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi güven ve istikrar sistemidir, parlamenter sistem krizler sistemidir, hükûmet krizleri ekonomik krizlere yol açmıştır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Doğru, doğru; kurların artışından belli tabii.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Ekonomik krizler fakirliğe, yoksulluğa yol açmıştır, teröre yol açmıştır...

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Şimdi refah içinde yüzüyoruz(!)

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – ...ve vesayetçi anlayışların güçlenmesine neden olmuştur, darbelere, muhtıralara yol açmıştır, Türkiye dış politikada güçsüz bir duruma düşmüştür. O nedenle parlamenter sistemi bize kimse anlatmasın. Milletimiz o günleri, o acı reçeteleri çok iyi hatırlıyor.

Önergede bahsedilenler eğer doğru olsaydı bugün Türkiye salgına rağmen en fazla büyüyen ülke konumunda olmazdı...

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bravo!

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – ...salgın döneminde tedavisini, aşısını, ilacını vatandaşına ücretsiz veren bir ülke olmazdı; salgın döneminde Sosyal Koruma Kalkanı kapsamında 55 milyar destek ödemesini vatandaşımıza yapamazdı, dünyanın büyük projelerinin içinde yer alan kamu yatırımları hız kesmeden devam edemezdi. Tüm bunlar, önergede bahsedilenin aksine, Türkiye ekonomisinin AK PARTİ iktidarları tarafından iyi yönetildiğinin, yolsuzluklara, usulsüzlüklere, rantiyeye fırsat verilmediğinin açık göstergesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

YILMAZ TUNÇ (Devamla) – Bu duygularla Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Bravo!

III.- YOKLAMA

(HDP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yoklama istiyoruz.

BAŞKAN – Evet, Halkların Demokratik Partisi grup önerisini oylarınıza sunmadan önce yoklama talebi var, bunu yerine getireceğiz.

Sayın Beştaş, Sayın Paylan, Sayın Kaya, Sayın Toğrul, Sayın Tiryaki, Sayın Taşdemir, Sayın Katırcıoğlu, Sayın Kerestecioğlu, Sayın Dede, Sayın Işık, Sayın Güzel, Sayın Çepni, Sayın Piroğlu, Sayın İpekyüz, Sayın Aydemir, Sayın Koç, Sayın Gaydalı, Sayın Koçyiğit, Sayın Hatımoğulları, Sayın Ersoy, Sayın Kaçmaz.

Üç dakika süre veriyorum.
Yoklama işlemini başlatıyorum.
(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)
BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.
Birleşime on dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.11

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 17.23

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Sibel ÖZDEMİR (İstanbul), Rümeysa KADAK(İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 65'inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi grup önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulanamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrarlayacağım.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

2.- HDP Grubunun, 30/3/2021 tarihinde Grup Başkan Vekili Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, kamu otoritesinin gücünü kullanmak suretiyle yolsuzluklar üzerinden elde edilen haksız kazançların ortaya çıkarılması amacıyla verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 30 Mart 2021 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN - Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Halkların Demokratik Partisi grup önerisi kabul edilmemiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, Çarşamba Ovası'nın maruz kaldığı kirlenme ve tarımsal niteliğini kaybetme olasılığının bütün boyutlarıyla incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/3951) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi'nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 30 Mart 2021 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi

30/3/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 30/3/2021 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasına saygılarımla arz ederim.

Özgür Özel

Manisa

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Gündemi'nin, “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan Çarşamba Ovası'nın maruz kaldığı kirlenme ve tarımsal niteliğini kaybetme olasılığının bütün boyutlarıyla incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/3951) esas no.lu Meclis Araştırması Önergesi'nin görüşmesinin, Genel Kurulun 30/3/2021 Salı günkü (bugün) birleşimde yapılması önerilmiştir.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin gerekçesini açıklamak üzere söz talep eden Samsun Milletvekili Sayın Neslihan Hancıoğlu.

Buyurun Sayın Hancıoğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA NESLİHAN HANCIOĞLU (Samsun) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Meclis araştırması önergesi üzerine söz aldım, Genel Kurulu ve bizleri izleyen yurttaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Araştırma önergemizin konusu rant uğruna katledilmek istenen Çarşamba Ovamızdır. Bu değerli ovamızın tam kalbine kanunsuzca, hukuksuzca ve vicdansızca bir biyokütle enerji santrali kurulmuştur. Bu santral kurulurken her şey oldubittiye getirilmiştir. Bu oldubittilerin en somut ve en güncel örneği ise tarımsal sit alanı statüsündeki bir ovanın ortasına enerji santrali kurulurken bu santral için “ÇED raporu gerekli değildir.” diye bir karar alınmasıdır. İşte bu karar şimdi yargıda. Düşünebiliyor musunuz, santral günde 1.500 ton yer altı suyu kullanacak, yakma işleminden artakalan sıvı atıklar dereye deşarj edilecek, ovanın suyu, toprağı, havası kirlenecek ama burası için ÇED gerekli olmayacak. Bunu asla kabul etmiyoruz, zaten bilim de kabul etmedi. “ÇED raporu gerekli değildir.” kararının iptali istemiyle açılan davada görevlendirilen bilirkişi heyeti ÇED raporunun bu tesis için zorunluluk olduğuna hükmettiler. Şimdi bu bilirkişi raporu doğrultusunda mahkemenin vereceği kararı bekliyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 28 bin çiftçi ailesini barındıran, tarımsal sit alanı statüsündeki bir ovoidan ve o ovayı katletmekte olan bir santralden söz ediyoruz. Bu santral günde 1.500 ton yer altı suyu kullanıyor ve atık suyunu -proje tanıtım dosyasında olmamasına rağmen taahhütlerini yerine getirmeyip- Abdal Deresi'ne boşaltıyor; ovada halk sağlığı bakımından, su kaynakları bakımından, tarımsal açıdan son derece olumsuz ve geri dönüşü imkânsız etkiler oluşturmaya başladı.

Değerli milletvekilleri, hepinizin bildiği gibi, iklim değişikliği beraberinde kuraklığı getiriyor.

Bakın, elimdeki bu harita Meteoroloji İşleri Genel Müdürlüğü'nün SPI metoduyla hazırladığı yıllık meteorolojik kuraklık haritası. Olağanüstü kuraklık olan bölgeler siyah gösterilmiş. Burada gördüğünüz gibi Çarşamba Ovası simsiyah. İşte bu kuraklık, Çarşamba Ovamızın yer altı su kaynaklarının ne kadar olumsuz yönde etkilendiğini göstermekte. Birkaç yıl öncesine kadar bu ovamızda sulama yapmak için 3-5 metrede sondaj yapan çiftçilerimiz, bugün artık 10-15 metre derinlikte su bulabildiklerini söylüyorlar. 5 metreden çıkarılan su ile 15 metreden çıkarılan suyun maliyeti arasında dağlar kadar fark var. Yani Çarşamba Ovası'nda tarımsal sulamada kullanılan enerjinin mali yükü daha bugünden can yakmaya başladı. Elektrikle Samsun'da birilerinin cebi doldurulurken çiftçimizin cebi boşaltılıyor.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görülen o ki bir ovanın katledilmesi karşılığında birileri zengin edilmek istenmiş,

bürokrasisinden yerel yönetimine kadar herkes bu suça, bu günaha ortak edilmiştir. Ova zehirlendikten, su kaynakları kuruduktan, dereler kirlendikten sonra ne olacak? Çarşamba Ovasının, ekmeğimizin, aşımızın, suyumuzun, toprağımızın yok edilmesini biz evlatlarımıza nasıl izah edeceğiz? Santral sahipleri yılda 28 milyon dolar kazanacak ama bunun karşılığında ovadaki tarım bitecek, suyumuz kirlenecek. Şu anda Türkiye'nin enerji üretim kapasitesinin yarısı atıl durumda. Bir ovanın ortasında günde 630 ton orman ürünü ya da lastik, çöp yakarak üretilecek bir elektrige ülkemizin ihtiyacı yok. Meclis araştırma önergemizi işte bu saiklerle verdik. Millet'in Meclisinde bir araştırma komisyonu kurulsun, Çarşamba Ovası'nın maruz kaldığı kirlenme ve tarımsal niteliğini kaybetme riski bütün boyutlarıyla incelensin, alınması gereken önlemler belirlensin istiyoruz.

Takdiri yüce milletimize ve Meclisimizin değerlendirmesine bırakıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurun Sayın Yaşar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Cumhuriyet Halk Partisi tarafından Çarşamba Ovası hakkında verilen önerge üzerine partimiz adına söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlar, tabii, Çarşamba Ovası sıradan bir ova değil, Türkiye'deki 10 tane büyük ovoiden biri yani Çarşamba Ovası, Bafra Ovası, Terme Ovası, Türkiye'deki sebze üretiminin yaklaşık yüzde 20'sini üretiyor.

Şimdi, biz, kesinlikle bu enerji tesislerine karşı değiliz ama tarımsal araziler üzerine bırakın enerji tesislerinin kurulmasını, konut yapılmasına bile biz karşıyız. Yani bugün, hepimiz biliyoruz ki ekilebilir alanlar gittikçe daralıyor. Bu bölgede neler oluyor ben size söyleyeyim: Bakın, Türkiye'deki fasulye üretiminin yüzde 76'sı burada yapılıyor; çeltik, soya, tütün üretiminde de Çarşamba Ovası yine Türkiye'de ilk 5'in içerisinde. Şimdi, bununla beraber yine fındık üretiminde de Çarşamba Ovası ciddi oranda üretim yapıyor.

Ben buradan size 2 tane resim göstermek istiyorum. Şimdi, burada 2 tane resim var -Başkanım, sen diyordun ya, bak, yakından bakın- burası, biraz önce hanımefendinin bahsettiği Abdal Deresi. Bakın, bu köprü, bu da mevcut hâli. Derenin santral devreye girmeden önceki hâli bu. Şimdi, bu da -bakın, aynı köprüden fark edebilirsiniz- üretime girdiği andan sonraki resim. Şimdi bu ne oldu? Bacadan çıkan o uçucu küller, biz o anda görmüyoruz ama...

ORHAN SÜMER (Adana) – Başkanım, bu tarafa da gösterirseniz...

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Bu su tahliyesi, biliyorsunuz, bu tür santrallerin çoğu yer altı suyunu kullanıyor.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Biz de görelim. Sorumlusu okuyor ama biz de görelim.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Yer altı suyunu kullandığına göre yer altı suyunu kullanıp tekrar dereye şarj ediyor. Şarj ettiği deredeki manzara bu. Şimdi bunu tekrar gösteriyorum, bakın, bu önceki hâli. Dereye su şarj edilmeden önceki hâli bu, dereye su şarj edildiği andan itibaren ki hâli de bu. Yani bunu normal şartlar altında hiçbirimizin kabul etmemesi lazım. Yoksa Türkiye'nin tabii ki enerji üretimine ihtiyacı var. Türkiye gerçekten ciddi oranda enerjiye bir bedel ödüyor. Şimdi bununla da bitmiyor, aynı zamanda Samsun'un su havzası var. Orada, hemen yakınında başka bir barajımız var, Gökçeçakmak Barajı; bu da Samsun'a su sağlayan önemli barajlardan biri. Burada milletvekillerimiz var, onlar da bilir.

Bu uçucu küller zamanla arazinin üzerinde, barajların üzerinde gördüğünüz gibi bu tür tabaka oluşturuyor. Yani bunları kaybettiğimiz takdirde tekrar geri kazanma şansımız yok. Bugün tarım sektörünün savunma sektörü kadar stratejik olduğunu bu kürsüye çıkan bütün arkadaşlarımız söylüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Toparlıyorum Başkanım.

Hepimiz biliyoruz ki 1 santim kalınlığındaki toprağın oluşma süresi yaklaşık 300-400 yıl sürüyor. Ama bu santral çalışmaya başlasın inanın bir iki yıl sonra göreceksiniz ki oradaki ürünlerin üzerinde bu uçucu küller bol miktarda olacak. Yani bu sadece Çarşamba'yı değil Terme Ovası'nı da tehdit ediyor. Bunun devamında Salıpazarı ve Tekkeköy ilçeleri var, buralar Türkiye'nin sebze ambarı. Dolayısıyla bu tür tesislerin burada faaliyet göstermemesi lazım. Şöyle söyleyeyim: Neticede tarımsal ürünleri yakarak enerji elde ediyorlar. Bunlar taşınabilir. Mesela, bizim Kavak ilçemizde ekilebilir veya dikilebilir alan olmayan bölgelerde bu santralleri kurup yine bu bitkisel atıkları buraya taşımak marifetiyle bu enerjiyi üretebiliriz. Onun için ben tekrar dikkatinizi çekiyorum, bu resimleri oy verirken tekrar hatırlayın diyorum. Türkiye'nin burada yapılacak 9-10 megavata bence ihtiyacı yok. Aynı megavat enerjiyi üreten santrali bir başka yerde kurabilir diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden İzmir Milletvekili Sayın Murat Çepni.

Buyurun Sayın Çepni. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MURAT ÇEPNİ (İzmir) – Teşekkürler Başkan.

Genel Kurul ve değerli halkımız; Çarşamba ilçemiz "Çarşamba'yı sel aldı, bir yâr sevdim el aldı." şarkısıyla bilinir ama şimdi AKP Çarşamba'yı aldı, bir türlü elinden kurtaramıyoruz, maalesef durum bu. Çarşamba ve Bafra Ovası -ortasında kurulan Samsun- bu iki ova eğer doğru değerlendirilebilirse kelimenin gerçek anlamıyla bütün Türkiye'yi besleyebilir fakat durum tam tersi, 82 milyon AKP'yi doyuramıyor. Yani 82 milyonun emeği, doğa AKP'nin rant siyasetini, AKP'nin rantçılarını doyuramıyor. Şimdi, Karadeniz, zaten AKP'nin vahşi turizminin, betonlaşmasının ve enerji yatırımlarının işgali altında. Şimdi, bu süreçte AKP'nin en çok kullandığı kavram, temellendirdiği şey ise "enerji ihtiyacı." Şimdi, biz daha önce de defalarca söyledik, buradan bir kez daha söyleyelim: Türkiye'nin enerjiye ihtiyacı yok, AKP'nin etrafında kümelenmiş enerji şirketlerinin kâr ihtiyacı var. Türkiye'nin mevcut kurulu enerji kapasite gücü 94 bin megavat ve en yüksek puant tutarı ise 49 bin megavat yani neredeyse yarısından fazlası gereksiz. Aynı zamanda sadece iletim hatlarının tamiratından elde edilecek enerji bile, örneğin, HES'lerin üreteceği enerjiden daha fazla. Şimdi, tablo bu iken "Enerjiye ihtiyacımız var." edebiyatı koca bir yalandır, AKP'nin yalandır.

Şimdi, Çarşamba Ovası Karadeniz'in en büyük deltalarının bir tanesi, toplam tarım arazisi 580 bin hektar -bunun 400 bini fındık arazisi, diğeri ise kavak ağacı, kivi, şeftali, elma türü ürünler- şimdi, düşünün ki burada, böylesine nadide bir ovanın merkezine siz biyokütle santrali kuruyorsunuz. Neymiş efendim? Enerji ihtiyacı var. Ya, bu, teknik tartışmanın dışında; çok net olarak bu bir doğa talanıdır; bu, Çarşamba Ovası'na ihanettir, aynı zamanda tarıma bir ihanettir.

Şimdi, bunları kim yapıyor? Enerji şirketleri yapıyor. Hangi güçle yapıyorlar bunu? Tabii ki saraydan aldıkları güçle. Tayyip Erdoğan ne dedi en son? "Kanal İstanbul'u inadına yapacağız." dedi. Düşünün ki bir ülkenin Cumhurbaşkanı bir projeyi "İnadına yapacağız ve alıacaksınız." diye temellendiriyor. Hâl bu iken, AKP "Ülkeyi bir şirket gibi yöneteceğiz." demişti, şimdi üçüncü sınıf bir merdiven altı şirketi gibi yönetmeye çalışıyor.

Şimdi, Çarşamba Ovası'ndaki bu biyokütle santrali projesi Çarşamba Ovası'na bir ihanettir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MURAT ÇEPNİ (Devamla) – Orada çevre örgütleri, TMMOB ve bölgenin halkı bu projeye itiraz ediyor fakat mahkemelerin verdiği iptal kararlarına rağmen bir biçimde, oradan dolanarak, buradan dolanarak bu proje sürüyor.

Velhasıl, sonuç olarak şunu söyleyeceğim: Çarşamba'da, Samsun'da, bir bütün olarak Karadeniz'de yürütülen bu enerji projeleri yatırımlarının işgali son bulmalıdır, bu konudaki bütün projeler durdurulmalıdır ve halkın, meslek örgütlerinin ve bilim insanlarının çağrılarına kulak verilmelidir. Çarşamba Ovası bu işgalden kurtarılmalı ve orası bir tarım alanına dönüştürülmelidir.

Teşekkür ediyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz talep eden Kars Milletvekili Sayın Yunus Kılıç.

Buyurun Sayın Kılıç. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – 5 Samsun Milletvekili var ama savunamazlar tabii durumu, mecburen Yunus Bey'e düşmüş.

BAŞKAN – Sayın Kılıç da Samsun'a yakın bildiğim kadarıyla.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Tabii, tabii.

GARO PAYLAN (Diyarbakır) – Kars'tan mı yakın?

MAHMUT TOĞRUL (Gaziantep) – Yatay yakın.

AK PARTİ GRUBU ADINA YUNUS KILIÇ (Kars) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; hepimiz Samsunluyuz bir kere.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Erol Taş da iyiydi ama hep kötü rolleri ona verirlerdi Yunus Bey. Erol Taş rolündesiniz.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Efendim, tabii, bu önergede 2 tane soru var: Bir tanesi niye "biomass" tesisi, biyokütle tesisi kuruluyor, enerji elde ediliyor; ikincisi, niye Samsun'da ve ovada? Şimdi, bunlara cevap vermek lazım.

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Yunus Vekilim, Samsun milletvekilleri nerede?

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Arkadaşlar, Einstein, bu " $E = mc^2$ "'yi ortaya atarken şunun için yapmış biliyorsunuz. Efendim, dünyada bu Sanayi Devrimi'nden sonra hani yakıtlar bitince -fuel-oil, kömür falan- enerjinin biteceği kaygısıyla ülkelerin birbirini sömürdüğü, saldırdığı, savaştığı yıllarda bu formülü ortaya koyarak dünyaya şöyle demiş: "Kütlede enerji var, yeter ki siz bunu dönüştürmeyi becerin." Dünyanın önüne bir şey koymuş ve "Bunu yapabilenler, ülkelerini daha iyi refah seviyelerine çıkaracaklar; yapamayanlar diğerlerine muhtaç olacak." demiş.

Dolayısıyla, dünya bunu kullanıyor arkadaşlar. Sanayi ülkesi Almanya'da bu tesislerden 15 bin tane var. Arkadaşlar, Türkiye'de toplam 75 tane ve bunlar Sanayi Kaynaklı Hava Kirliliğinin Kontrolü Yönetmeliği altında denetlenen, sürekli denetlenen, sürekli on-line baca gazı ölçüm sistemleri bulunan, biyostatik filtreleri bulunan ve çevreye hiçbir şey yaymayan...

Arkadaşlar, bakın, 1.500 ton sudan bahsediliyor, bu suyun tamamı buhar yöntemiyle atılıyor, havaya karışıyor, ilave nem oluşturuyor; bitki için nemin bir zararı olduğunu söyleyebilir misiniz? Böyle bir şey yok arkadaşlar. Dünya bunları kullanırken... Yani, bindirilmiş kıtalarla, ülkenin neresinde bakarsanız aynı adamların gidip savunduğu, eylem yaptığı bir siyaset ortamına dönüştürdüğünüz bir yer. Ülkenin yıllık 50 milyar dolarlık enerji gideri var, yurt dışından ithalatçı bir ülke ama siz ülkemizde "Bu yenilenebilir, doğanın takviye ettiği, sürekli yerine yenisini koyduğu enerjiden bile yararlanmayın." gibi bir felsefeyle siyaset yapıyorsunuz. Bu kabul edilebilir bir şey değil.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kirli enerji.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Arkadaşlar, yenilenebilir enerji ne demek biliyor musunuz? Doğanın takviye ettiği, yerine koyduğu yani sizin bundan yararlanmanız durumunda yenisini size sunabileceği bir enerjiden bahsediyoruz, dünyanın peşinde olduğu en temiz enerji kaynaklarından bahsediyorum.

Şimdi ben bir de size miktarları söyleyeyim, tesisin daha geçen haftaki sonuçlarını söyleyeyim: Kükürtdioksit 10 miligram. Bakın, kükürtdioksitin kabul edilebilir sınırı ne biliyor musunuz? 200 miligram arkadaşlar. Karbonmonoksit ortalama 150 miligram, kabul edilebilir sınırı 460 miligram.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – Toz aşığı yukarı 30-40 miligram ama 375 miligramına kadar Dünya Sağlık Örgütü bunu kabul ediyor. Dolayısıyla, bunlar anlık izlenen raporlar.

Keşke bu tür tesisleri ülkemizin her tarafına kazandırabilme imkânımız olsa ve ülkemiz bunlardan, bu enerjiden, temiz enerjiden, yenilenebilir enerjiden daha fazla yararlanıp toplumumuzun refahını daha yüksek seviyelere çıkarsa diyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Buradan Samsunlu hemşehrilerimize kesinlikle bilmeleri gereken bir şeyi hatırlatmak isterim: Arkadaşlar, bu sohbet ve söylemlere sakın takılmayın. Bu, çevreye zararlı olmayan, her alanı denetlenen, sağlıklı, yenilenebilir bir enerji kaynağıdır...

BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Vekil, bu fotoğraf geçen hafta çekildi, geçen hafta.

YUNUS KILIÇ (Devamla) – ...Türkiye'nin buna ihtiyacı vardır diyor, hepinizi saygılarımla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, sayın hatip konuşmasında bindirilmiş kıtalarla, hep aynı kişilerle bölgeye gelinip eylem yapılmasından, Cumhuriyet Halk Partisinin biyokütle...

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – CHP'den bahsetmedi efendim.

MÜCAHİT DURMUŞOĞLU (Osmaniye) – Bir şey demedi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yahu, Allah, Allah...

BAŞKAN – Buyurun, dinliyorum ben sizi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – ...temiz enerjiye karşı olup siyaset yapılmasından bahsederek grubumuzu itham etmiştir, cevap hakkı kullanmak isteriz.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Efendim, Sayın Başkan, bu konuda isim zikretme yok.

BAŞKAN – Peki, yerinizden mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kemal Zeybek efendim. Grup adına Sayın Zeybek.

BAŞKAN – Sayın Zeybek, kürsüden iki dakika söz veriyorum size.

Buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

VIII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in, Kars Milletvekili Yunus Kılıç'ın CHP grup önerisi üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşması sırasında CHP Grubuna sataşması nedeniyle konuşması

KEMAL ZEYBEK (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Çarşamba Ovası'nı konuşuyoruz, kirli enerjiyi konuşuyoruz ve ülkemizin gelmiş olduğu rantı konuşuyoruz. (CHP sıralarından alkışlar) Biyokütle enerji Çarşamba'da ranttır, geleceğimizi kirlüten bir projedir. Orada akarsuların kirlenmesi... Samsun'un içme suyunun temin edildiği yerde siz nasıl olur da

oradaki havayı, suyu, tarımı ve bitkiyi kirlertirsiniz; ağaçların, meyvelerin, çiçeklerin yetişmesini engellersiniz? Bunu burada savunmak tarıma, insanlığa karşı suç işlemektir. (CHP sıralarından alkışlar) Geleceğimizi, çocuklarımızın geleceğini yeniden karartmak demektir. Çarşamba Ovası dünyanın çok önemli ovalarından biridir çünkü orası Yeşilirmak'ın bittiği yer. Orası dünyanın hiçbir yerinde bulunmayan suyun, akarsuyun, sulama alanlarının olduğu yerdir. Siz, tarımı işleyebilecek insanların sulama kanallarını yapmadan, sulama hatlarını yapmadan, drenaj kanallarını yapmadan nasıl bir biyokütle enerjisine izin verirsiniz orada? Çünkü verilmesinin tek bir sebebi var arkadaşlar: Oradaki firma sizin rantçı firmanız, sizin firmanız. (CHP sıralarından alkışlar) Çünkü oradan gelir elde etmek için değil, orayı kirlertmek için varsınız. Çünkü orada -arazi konumuyla- yerin yapılmasıyla rant elde ettiniz. Bu rantı mutlaka... Biz, oradaki kamuoyuyla, demokratik kitle örgütleriyle, halkımızla Çarşamba Ovası'nın kirlertilmesine izin vermeyeceğiz. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

KEMAL ZEYBEK (Devamla) – Bugün kirlertseniz bile yarın bunun için size izin vermeyeceğiz, o santrali orada yaptırmayacağız. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, ayakta alkışlar)

Değerli arkadaşlarım, benim Samsun'dan AK PARTİ'li 5 milletvekili arkadaşım var, çıksınlar savunsunlar.

BAŞKAN – Sayın Zeybek, teşekkür ediyoruz.

KEMAL ZEYBEK (Devamla) – Bunun doğru olduğunu savunsunlar, doğruluğu savunsunlar. Onun için savunamıyorsanız, savunamıyorsunuz.

BAŞKAN – Sayın Zeybek, teşekkür ediyorum.

KEMAL ZEYBEK (Devamla) – Kirlertmeyin, çocuklarımızın geleceğini karartmayın.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Özkan...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

35.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Samsun Milletvekili Kemal Zeybek'in satışa nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Dünyada en büyük rekabet enerji alanında. Milletimizin ihtiyacı olan enerji kaynaklarına ulaşmak için ve milletimizin refahını artırmak için mücadele ediyoruz. Sudan üretilim. "Suya dokunma." Rüzgârdan üretilim. "Kuşların göç yolu." Jeotermalden üretilim. "Jeotermal tehlikeli." Nükleerden yapalım. "Nükleere karşıyız." Termikten, kömürden üretilim. "Bunlar çevreye zarar veriyor."

Evet, biz, yenilenebilir enerji kaynaklarına ulaşmak için, milletimizin refahı için milletimizin verdiği talimatla enerji kaynaklarına ulaşacağız ve refah ülkesi büyük Türkiye'yi inşa edeceğiz.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özel.

36.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, şimdi, hem konuşmacı hem Cahit Özkan öyle bir tablo çiziyorlar ki arkadaşlar, şunu... Her birimizin cesedini çiğnemedi olmaz da... Çarşamba Ovası Almanların oluverseydi Almanlar gidip oraya biyokütle santrali falan kurmazdı. Bizim itirazımız ne biyokütle ne temiz enerjiye ne yenilenebilir enerjiye. Örnek: Ankara Büyükşehirin biyokütleden enerji elde eden tesisi var; Akhisar Belediyemiz -CHP'li- böyle bir tesisi yapacak ama Akhisar'daki demokratik kitle örgütlerini, çevre derneklerini toplantıya çağırıyor, "Bunu nereye yapmamız doğrudur?" diye soruyor. CHP anlayışı, bu enerjiden çevreyle barışık, halkın rızasıyla yararlanmak; sizin anlayışınız, yandaş şirkete ovayı peşkeş çekmek. (CHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özkan, 60'a göre yerinizden sadece bir dakika veriyorum.

37.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Manisa Milletvekili Özgür Özel'in yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Çarşamba Ovası, bu necip milletin ezelden ebede Türk yurdudur, milletimizindir.

Almanya'da kanal görülüyor, diyorlar ki: "Bak Almanya kanal yapmış." Biz yapalım. "Hayır." Almanya'da biyokütle enerji üretim tesisleri var ve ovada olması gereken fizibil yerlerde. "Orada var." Biz yapalım. "Hayır." Yahu, bunun bir çalışması var, bilimsel altyapısı var; bunun bilimsel altyapısı hem çevreyi koruyarak hem de vatandaşımızın enerji ihtiyacını karşılayarak pekâlâ olabilir. Biz de bunun gereğini yapıyoruz, tertemiz suyuyla Çarşamba Ovası'nı yaşıyoruz, yaşatacağız inşallah.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, müsaadeniz varsa...

BAŞKAN – Sayın Özel, yerinizden 60'a göre bir dakika söz veriyorum size de.

38.- Manisa Milletvekili Özgür Özel'in, Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkanım, bahsedilen ova, Çarşamba Ovası tarımsal sit alanı niteliğindedir. ÇED raporu alınmamıştır, bunun hukuki mücadelesi sürmektedir. Bugün, santralin yapılmasının en yanlış olduğu yere gidip onu yapıyorsunuz. Siz esas bir komplo teorisi geliştirecekseniz, neden bu santralin oraya yapıldığını, Çarşamba Ovası'nın canına okumak için yapıldığını sorgulayın. Dağın başına yaparsanız hep beraber alkış tutarız. Çarşamba'nın canına okursanız biz buna itiraz ederiz.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bir sigarının verdiği kirlilikten fazla değil.

III.- YOKLAMA

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talep ediyoruz.

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisini oylarınıza sunmadan önce yoklama talebini yerine getireceğim.

Sayın Özel, Sayın Sümer, Sayın Gökçel, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Zeybek, Sayın Ünsal, Sayın Adıgüzel, Sayın Serter, Sayın Kılıç, Sayın Özcan, Sayın Ünver, Sayın Öztunç, Sayın Yavuzylmaz, Sayın Kaya, Sayın Şahin, Sayın Keven, Sayın Gündoğdu, Sayın Barut, Sayın Aydınlık, Sayın Taşcier.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

Pusula veren milletvekilleri lütfen salondan ayrılmasın.

Yoklamayı başlatıyorum.
(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)
BAŞKAN – Pusula veren milletvekillerinin burada bulunup bulunmadıklarını arayacağım.
Sayın Hacı Turan? Burada.
Sayın Mehmet Habib Soluk? Burada.
Sayın Muhammet Emin Akbaşoğlu? Burada.
Sayın Belgin Uygur? Burada.
Sayın Kadir Aydın? Burada.
Sayın Yakup Taş? Burada.
Sayın Osman Nuri Gülaçar? Burada.
Sayın Serkan Bayram? Burada.
Sayın Ahmet Erbaş? Burada.
Sayın Emine Yavuz Gözgeç? Burada.
Sayın Fikri Işık? Burada.
Toplantı yeter sayısı yoktur.
Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.04

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.11

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Sibel ÖZDEMİR (İstanbul), Rümeysa KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 65'inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin oylamasından önce istem üzerine yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklama işlemini tekrar edeceğim.

Yoklama için iki dakika süre veriyorum.

Pusula veren sayın milletvekilleri lütfen salondan ayrılmasın.

Yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

3.- CHP Grubunun, Türkiye Büyük Millet Meclisinin gündeminin “Genel Görüşme ve Meclis Araştırması Yapılmasına Dair Öngörüşmeler” kısmında yer alan, Çarşamba Ovası’nın maruz kaldığı kirlenme ve tarımsal niteliğini kaybetme olasılığının bütün boyutlarıyla incelenerek alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla verilmiş olan (10/3951) esas numaralı Meclis Araştırması Önergesi’nin ön görüşmelerinin, Genel Kurulun 30 Mart 2021 Salı günkü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Öneriyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisi kabul edilmemiştir.

Şimdi 3 sayın milletvekiline 60’a göre yerlerinden birer dakika söz vereceğim.

Sayın Gökçel, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

39.- Mersin Milletvekili Cengiz Gökçel’in, çiftçilerin Tarım Kredi Kooperatifi ile Ziraat Bankasına olan borçlarının yapılandırılması gerektiğine ilişkin açıklaması

CENGİZ GÖKÇEL (Mersin) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Tarım Kredi Kooperatiflerine 3 milyona yakın çiftçimizin borcu var. Tarım Kredi Kooperatifleri, pandemi önlemleri kapsamında 2020 yılının Aralık ayında, çiftçilere yaptıkları icra takiplerini üç ay süreyle ertelediklerini duyurmuştu. 31 Martta sona eren bu süre sonrasında Tarım Kredi Kooperatifleri yeniden icralara başlayacak. İcra takipleri yeniden ertelenmeli, çiftçilerin tam ekim sezonunda icra korkusu yaşamaları engellenmelidir. Ayrıca, Tarım Kredi Kooperatifleri çiftçilere borçlarını yapılandırabileceğini duyurmuş ancak yüzde 40 gibi bir faizle borçlar yapılandırılmak istenmiştir. Bu faiz oranları kabul edilebilir değildir. Mutlaka çiftçilerimizin Tarım Kredi Kooperatiflerine ve Ziraat Bankasına olan borçları faizleri silinerek çiftçilerin ödeyebileceği vadelerde tekrar yapılandırılmalıdır.

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Açıanal...

40.- Şanlıurfa Milletvekili Zemzem Gülender Açıanal’ın, Kütüphane Haftası’na ilişkin açıklaması

ZEMZEM GÜLENDER AÇANAL (Şanlıurfa) – Teşekkürler.

Sayın Başkan, her kitap yeni bir dünya, yeni bir evrendir. Yeniyi, farklı olanı, yaşanmışı, yaşanma olasılıklarını ve düşsel dünyaları merak edenlerin büyüsünden vazgeçemediği bir olgudur kitap. Bu olgunun vazgeçilmezleri çoğaldıkça kitaplıklar oluştu. Kitaplık yetmeyince kütüphaneler doğdu. İsteyen herkesin yararlanması, okuması, başvurması için kurulan, içinde kitaplar bulunan binalar yani kütüphaneler oluşturuldu.

Kütüphanelerin önemi o kadar büyüktür ki bir kitaplık bir cezaevi kapatabilir. Bu bilinçle pandemi sürecinde küçücük de olsa evlerimizdeki kütüphaneleri iyi değerlendirip zamanımızı verimli ve etkin kullanmalıyız. Victor Hugo’nun dediği gibi, kitaplık kurmak tapınak yapmak kadar kutsaldır.

Her yıl 29 Mart-4 Nisan tarihleri arasında kutlanan Kütüphane Haftası’nı kutluyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Gündoğdu...

41.- Kırklareli Milletvekili Vecdi Gündoğdu’nun, sözde yerli ve millî Hükümet ortaklarının vatanseverlik adı altında yaptıklarının hesabını soranlara “vatan haini” diyerek suçlarını kapatmaya çalıştıklarına ilişkin açıklaması

VECDİ GÜNDOĞDU (Kırklareli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sözde yerli ve millî Hükümet ortakları destan yazıyorlar. “Türk” kelimesinin ırkçılık çağrışımı yaptığını savunarak Andımız’ı kaldırdılar, vatansever oldular. Devlet nişanından Atatürk kabartmasını çıkardılar, Kültür Bakanlığı bünyesinde

“birleştirme” adı altında yapılan uygulamalarla koro isimlerinden “Türk” kelimesini çıkardılar, yine vatansever oldular. Türk parasını pul edip devleti, milleti dövizle borçlandırdılar, yine vatansever oldular. Vatan toprağını satıyorlar, vatandaşlık satıyorlar, vatansever oluyorlar. Hazineyi boşaltıyorlar, vatansever oluyorlar. Tank Palet Fabrikasını, ormanları, dağları, toprağı, suyu yabancı maden şirketlerine peşkeş çekiyorlar, yine vatansever oluyorlar. Şu anda da bunların hesabını soranlara “vatan haini” diyerek suçlarını kapatmaya çalışıyorlar. Artık, millet size sadece gülüyor ve sandığı bekliyor. Millet size gösterecek kim vatansever, kim vatan satar!

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – İç Tüzük 60’a göre bir dakikalık açıklama istiyorum.

BAŞKAN – Sırası gelince söz veririm.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubunun İç Tüzük’ün 19’uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- AK PARTİ Grubunun, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin bu kısmın 1’inci sırasına, bastırılarak dağıtılan 253 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ise kırk sekiz saat geçmeden aynı kısmın 2’nci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; 220 ve 253 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesine ilişkin önerisi

30/3/2021

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 30/3/2021 Salı günü (bugün) toplanamadığından, İç Tüzük’ün 19’uncu maddesi gereğince, grubumuzun aşağıdaki önerisinin Genel Kurulun onayına sunulmasını arz ederim.

Cahit Özkan

Denizli

AK PARTİ Grubu Başkan Vekili

Öneri:

Gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin bu kısmın 1’inci sırasına, bastırılarak dağıtılan 253 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ise kırk sekiz saat geçmeden aynı kısmın 2’nci sırasına alınması ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun; 1, 6, 7, 8, 13, 14, 15, 20, 21, 22, 27, 28 ve 29 Nisan 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde denetim konularının görüşülmeyle gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında yer alan işlerin görüşülmesi,

6, 7, 8, 13, 14, 15, 20, 21, 22, 27, 28 ve 29 Nisan 2021 Salı, Çarşamba ve Perşembe günkü birleşimlerinde saat 24.00’e kadar,

30 Mart 2021 Salı günkü (bugün) birleşiminde 220 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölüm görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

31 Mart 2021 Çarşamba günkü birleşiminde 253 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin birinci bölüm görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

1 Nisan 2021 Perşembe günkü birleşiminde 253 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi,

220 ve 253 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi ve bölümlerinin ekteki cetvellerdeki şekliyle olması önerilmiştir.

220 Sıra Sayılı, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972)		
Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1. Bölüm	1 ila 7’nci maddeler	7
2. Bölüm	8 ila 16’nci Maddeler	9

Toplam Madde Sayısı	16
---------------------	----

253 Sıra Sayılı, Kocaeli Milletvekili İlyas Şeker ve 77 Milletvekilinin Lisanslı Harita Kadastro Mühendisleri ve Büroları Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/3490).		
Bölümler	Bölüm Maddeleri	Bölümdeki Madde Sayısı
1. Bölüm	1 ila 6'ncı maddeler	6
2. Bölüm	7 ila 11'inci Maddeler	5
Toplam Madde Sayısı		11

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi grup önerisi üzerine İYİ Parti Grubu adına söz talep eden Samsun Milletvekili Sayın Bedri Yaşar.

Buyurun Sayın Yaşar. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA BEDRİ YAŞAR (Samsun) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, bakın, bugün saat üçte Meclis açıldı, üç aşağı beş yukarı, işte bir yoklama istendiği takdirde ofis -Halkla İlişkiler- ile Genel Kurul arasında ha bire koşup duruyoruz.

Değerli arkadaşlar, bugün Türkiye'deki haritaya baktığınız zaman yaklaşık yüzde 70'i kırmızı. Yani bu şartlar altında böyle koşturmanın... Siz de göreceksiniz, bu söylediğiniz saatlerde siz de dâhil burada bulunamayacaksınız. Biraz önce baktık, işte, 1 sayı, 2 sayı, kâğıttaki burada mı, orada mı... Gerçekten Meclise gelecekseniz, gerçekten bu kanunları hep birlikte çıkaracaksak bu zaman dilimi içerisinde siz Parlamentoda bulunursanız bunlar zaten geçer ama Vaka-i Hayriye'den gibi bu zaman dilimlerini istediğiniz şekilde istediğiniz kadar uzatıyorsunuz ve maalesef geç vakte kadar biz de Mecliste bulunmak zorunda kalıyoruz. Daha dün yapılan testler sonucunda bugün bizim 4 arkadaşımız pozitif çıktı. Tahmin ediyorum, Parlamantonun önemli bir kısmı da diğer gruplar da aynı sorunlardan muzdarip. Yani bununla baş etmenin yolu... Her tarafı kapatıyoruz ama Mecliste geç saatlere kadar çalışmaya çalışıyoruz, ben bundan da bir verim aldığımı düşünmüyorum. İster yatay bakın, ister düşey bakın, ister yukarıdan bakın, ister aşağıdan bakın.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Yatay, yatay.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Hakikaten, bu mücadele komple yapılacak, hep beraber yapacağımız bir mücadeledir. Onun için bu süreleri sınırsız koymanın, "Sabahlara kadar çalışalım." demenin ben bir manasının -anlamının- olduğunu düşünmüyorum. Bu zaman dilimi içerisinde, gelin, hep beraber çalışalım ama burada bulunun, burada bulunmadığınız sürece de istediğiniz şekilde ayarlamaya çalışıyorsunuz.

Bugün, aynı şekilde, kongreler bitti, kongrelerde lebalep salonları doldurdunuz, Türkiye'nin durumu ortada. 3-4 tane sarı kaldı tahmin ediyorum önümüzdeki hafta o da kırmızıya dönecek. Bakın, biz, bugün, Türkiye'nin her yerine giderken otomatikman seyahatlerimizi kısıtlıyoruz.

SALİH CORA (Trabzon) – Adana'da toplantı yaptınız. Adana'daki toplantınız nasıldı?

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Buyurun Salih Bey, oradan söyleyene kadar, kürsü herkese açık.

BAŞKAN – Sayın Cora, lütfen.

BEDRİ YAŞAR (Devamla) – Sizin yerinize de biz konuşuyoruz.

Onun için diyoruz ki hasılıkelam, gelin Meclise, vakitlice gelin; zamanı, saati en iyi şekilde kullanalım. Orta yere sınırsız zaman koyuyorsunuz, bir ucunuz Halkla İlişkiler'de, bir ucunuz da Genel Kurulda. Bu işlerin böyle yürümesi mümkün değil. Normal zaman dilimi içerisinde çalışalım, şu Covid sürecini başımızdan atıktan sonra da istediğiniz kadar çalışalım diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

OYA ERONAT (Diyarbakır) – 6 kişisiniz.

BAŞKAN – Halkların Demokratik Partisi Grubu adına söz talep eden Siirt Milletvekili Sayın Meral Danış Beştaş.

Buyurun Sayın Beştaş. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, evet, İstanbul Sözleşmesi'ni bir kere daha konuşalım çünkü biz "Bitti." demeden İstanbul

Sözleşmesi'nin tartışmaları bitmeyecek, bu sözleşme yürürlüktedir; ilk başta bunu söylemiş olayım.

İstanbul Sözleşmesi niye imzalandı? Niye ilk imzacı Türkiye'ydı? Çünkü Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Nahide Opuz davasında Türkiye'yi mahkûm etti ve dünyada ilk mahkûmiyet kararıydı. Neydi o karar biliyor musunuz Opuz davasında? Türkiye'yi yaşam hakkını korumadığı için mahkûm etti ve Türkiye'ye dedi ki... Kadın cinayetleri karşısında ailenin kutsallığı takıntısından da mahkûm etti. Bu ne demek? Şu demek: "Aile içi şiddet özel yaşamdır." diye savunmalar yapıyordu Avrupa İnsan Hakları Mahkemesine Türkiye ve "Biz karışamayız." diyordu özel yaşama ama AİHM ne dedi? "Özel yaşama şiddet olduğu zaman müdahale etmek senin, devletin görevidir." dedi ve "Türkiye'de kadına yönelik ayrımcılık vardır." dedi. İlk defa Türkiye'de... Türkiye'yi mahkûm eden karar dünyada bir ilktir ve Nahide Opuz'un avukatıyım ben. O davayı yıllarca takip ettim Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinde. 36 defa şiddete uğrayan Nahide Opuz'un, annesinin öldürülmesinden sonra eşi tutuklandı ancak, kendisi her an ölüm tehdidi altındaydı.

Peki, İstanbul Sözleşmesi'nden neden Cumhurbaşkanı çekildi? Uzun süredir hedef alıyordu çünkü "Kadın kırımına artık ses çıkarmayalım." dedi. Kadın özgürlüğü perspektifine, kadınların istihdamda, yaşamda, hayatın her alanında var olmasına AKP tahammül etmiyor. AKP iktidarı, kadın düşmanı bir iktidardır. İstanbul Sözleşmesi'nden tek imzayla çekildiğini ilan etmek "Kadınlar öldürülmeye devam etsin, kadınlar şiddet görsün, kadınlar tecavüze maruz kalsın, kadınlar istismara maruz kalsın; devlet bunu korumayacak." demektir. Uluslararası bir sözleşmeden, ilk imzacı olduğu sözleşmeden Meclisin iradesine rağmen "Çekildim." diyor. Hukuki bölüme gelmeyeceğim. Bu kararname geçersizdir. Türkiye Büyük Millet Meclisinin onayladığı bir uluslararası sözleşmeyi bir adam kaldıramaz; adam olduğu için değil, bir kadın da kaldıramaz, herhangi bir vatandaş kaldıramaz. O buraya gelir, o sözleşme nasıl onaylandıysa onun ortadan kaldırılması usulü de aynı yöntem tabidir. Geçenlerde bir yerde okumuştum. Şu anda Türkiye'nin taraf olduğu birçok uluslararası sözleşme var. Bu durumda, biz "Lozan'dan bilmem başka sözleşmelere kadar Recep Tayyip Erdoğan kararname imzalayıp çekilebilir." mi diyeceğiz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bu, kabul edilemez bir durum; bu, kadınlara açılmış bir savaştır aynı zamanda; bu, iktidarın, Türkiye'nin en dinamik, en hareketli ve taleplerini en net ifade eden kadınlarına savaş ilanıdır. Ve bu sözleşmeden imza çekildikten sonra -kabul etmemekle beraber, parantez içinde söylüyorum- kadın cinayetleri arttı. Yargı daha çok cezasızlık uygulayacak, erkekler daha çok güçlü hissedecek kendini ve ayrımcılık artık iktidarın desteğiyle toplumun her alanına yayılacak. Biz kadınlar olarak -Türkiye'de yaşayan bütün kadınlar adına söylüyorum, AK PARTİ'li kadınlar adına da söylüyorum- kesinlikle bu sözleşmeden çekilmedik, bu sözleşmenin gereklerinin yerine getirilmesi için her gün, her saat, her saniye mücadele etmeye devam edeceğiz. "İstanbul Sözleşmesi yaşatır ama AKP iktidarı öldürür!" diyeceğiz.

Teşekkür ediyorum. (HDP ve CHP sıralarından alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

42.- Denizli Milletvekili Cahit Özkan'ın, Siirt Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın AK PARTİ grup önerisi üzerinde HDP Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Sayın Başkan, hatibin kürsüden konuşmasıyla ilgili, grubumuza dönük sataşmaları nedeniyle kayıtlara geçmesi için açıklama yapmak istiyorum.

Her şeyden önce, Türkiye Cumhuriyeti anayasal bir hukuk devletidir. Sözleşmeye giriş ve çıkış usulleri hem anayasal hukuk düzenimizde hem de ilgili sözleşmenin 80'inci maddesinde açıkça yazmaktadır. Bu usuller takip edilerek çıkmıştır ve AK PARTİ "kadın" konusunda en hassas partidir. Kadına karşı şiddetle mücadele bağlamında özellikle anayasal ve yasal reformları her şeye rağmen büyük bir mücadele ve kararlılık içinde yaptık.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Onun için mi kazanılmış haklarımızı elimizden almaya çalışıyorsunuz!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bakınız, bu sözleşmeden çıkmak eğer kadın düşmanlığıysa o zaman Bulgaristan, Çek Cumhuriyeti, Macaristan, Letonya, Lihtenştayn, Litvanya, Moldova, Slovakya, Ukrayna ve Birleşik Krallık hiç imzalamamış, girmemiş.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Kazakistan yok yani Başkan?

BAŞKAN – Buyurun Sayın Özkan.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Slovakya 26 Şubat 2020'de, Macaristan 5 Mayıs 2020'de sözleşmeyi onaylamayı reddetti, parlamentolarından geçirmedir. Şimdi, diyebilir miyiz, bu ülkelerin kadına ilgili sorunları var, kadına karşı şiddeti destekliyorlar? Elbette diyemeyiz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Diyebiliriz, Moldova örneği var.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Diğer taraftan, Polonya Temmuz 2020 yılında sözleşmeden çıkma sürecini aynen Türkiye Cumhuriyeti gibi başlattı.

Biz şunu diyoruz, ilan ediyoruz tekrar: Kadına karşı şiddetle "sıfır tolerans" anlayışıyla mücadeleyi sürdüreceğiz. Bu anlamda, hazırsanız anayasal ve yasal reformları yapmaya, hemen hazırız.

ALİ ŞEKER (İstanbul) – Ya, sizinle yasa yapılmaz ki!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Aynı zamanda, şu anda İstanbul Sözleşmesi'ni kabul etmeyen diğer ülkelerde de bir rahatsızlık var. Onlarla da bir araya gelip kadına karşı şiddeti önlemeye dair, uluslararası toplumun ortak aklıyla yeniden sözleşme yapmaya hazırız. Bunu da bütün uluslararası...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ ŞEKER (İstanbul) – 246 milletvekiliyle el kaldırdınız.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Kim yapmış? İsmet Paşa mı yapmış sözleşmeyi!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Cümlemi bitiremedim Başkanım.

BAŞKAN – Peki, cümleyi tamamlayın.

Buyurun.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Bütün uluslararası toplumla, yine uluslararası kamuoyunu ikna edecek yeni bir uluslararası sözleşme için, inşallah, Türkiye start verecek ve bunu hep beraber hayata geçireceğiz.

Teşekkür ediyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ondan da dönersiniz.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Beştaş, niçin söz istediniz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Yerimden cevap vereceğim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Efendim, sataşmadım.

BAŞKAN – Neye cevap vereceksiniz?

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – 60’a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Beştaş, kendi tezlerini anlattılar.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ama Başkan, hayır, kendi tezlerini anlatmadılar, bana da cevap verdi.

BAŞKAN – Peki, yerinizden, 60’a göre bir dakika söz veriyorum.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – İç Tüzük kalmadı ya, İç Tüzük!

43.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Denizli Milletvekili Cahit Özkan’ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Başkan, lütfen, İstanbul Sözleşmesi’nde kadınları sınırlamayın, rica ediyorum.

BAŞKAN – Kadınlara her zaman pozitif ayrımcılık yapıyorum Sayın Beştaş. Bu konuda...

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) - Yani bu çok hayati bir mesele.

Bir kere, Sayın Özkan’ın söylediği hiçbir şeyin yaşamda karşılığı yok. İlk imzalayan Türkiye ve “Türkiye aleyhine verilen bir karar sebebiyle imzalanan bir sözleşmeden çekilelim.” Ee, ne âlâ! “Yeni sözleşmeler imzalayalım.” Ya, 84 milyonun aklıyla alay ediyorlar, başta da kadınların aklıyla alay ediyorlar. Bir kere sizin iradeniz kadınların şiddetten korunması, kırımdan korunması... Kadın hakları olsaydı bu şekilde konuşmazdınız. Tıpkı yasama organının her gün yapboz tahtası gibi... Bir maddeyi 10 kere değiştiriyorlar, ne zaman işlerine gelirse konjonktüre göre tutum alıyorlar yani bugün böyle diyorlar, yarın başka bir şey söylüyorlar.

Bunun kaldırılması yasaya uygun değil, Anayasa 90 ortada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayın lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Ayrıca, Cumhurbaşkanı temel haklarla ilgili kararname çıkaramaz; bu, kesin hükümdür. Burada kadınların yaşam hakkı söz konusuysa, şiddet görmeme hakkı söz konusuysa ve daha birçok hakkı söz konusuysa en temel haklar konusunda Cumhurbaşkanı kararname çıkaramaz. Bu, temel bir hükümdür ve bu Anayasa’yı burada biz değerlendirdik, tartıştık. Böyle işi sağa sola saptırmazsınız. Bu, kadınlara yönelik düşmanlığın, yaşam haklarını korumamanın, “aile” adı altında “Özel yaşama karışmıyoruz.” diyerek kadınları şiddete mahkûm etme anlayışının neticesidir ve bu konuda lütfen gerçeklere gelsinler. Yalan üzerine, gerçek dışı beyanlar üzerine halkı artık kandıramazlar; herkes onların gerçek yüzünü görmüştür.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- AK PARTİ Grubunun, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin bu kısmın 1’inci sırasına, bastrılarak dağıtılan 253 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin ise kırk sekiz saat geçmeden aynı kısmın 2’nci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; 220 ve 253 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden İstanbul Milletvekili Sayın Ali Şeker.

Buyurun Sayın Şeker. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA ALİ ŞEKER (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; halkın gündemi açlık, sefalet, coronavirüsten kırılan insanlar ama burada AKP insanların güvenlik soruşturmasıyla biraz daha aç bırakılmasına yönelik bir gündem önerisi getiriyor.

Hastalık yayıldıkça mutasyon da artıyor ve buna karşı şu anda tek çözüm aşı. Dünyada geliştirilmiş olan aşılar mümkün olan en fazla miktarda bu aşıları halkımıza yapmak durumundayız, aksi takdirde bugünden sonra ölen her kişi korunabilecek bir hastalıktan dolayı ölüyor, aşı olmadığı için ölüyor.

Burada 5 milletvekili şu anda aşı olduğu hâlde hastalık geçirdi ama umut ediyoruz hafif geçirecekler, umut ediyoruz bir sakatlık, kalıcı bir sorun olmayacak. Bütün vatandaşlarımızın da buna hakkı var. Bütün vatandaşlarımıza bu aşığı temin etmek, dünyanın neresinde aşı varsa bulup Türkiye’ye getirmek için Cumhurbaşkanından Sağlık Bakanına, Dışişleri Bakanından bütün bakanlara herkes elinden geleni yapmak durumunda.

Dün 32.404 yeni vaka oldu. Londra’da 28 Mart tarihinde Covid-19 nedeniyle ölüm yaşanmadı ama biz, son yirmi dört saatte 154 vatandaşımızı kaybettik. AKP Genel Başkanı 29 Mart tarihinde yeni risk haritasını açıkladı. Neden sonra açıkladı? Kongre bittikten, kurultay bittikten sonra açıkladı. Biliyorsunuz, daha önceki il kongreleri yapıldığında durum böyleydi, büyük kongre yapıldıktan sonra kıpkırmızı oldu, 58 il kıpkırmızı oldu ve onun etkileri şu anda daha görülmüş değil, önümüzdeki günlerde maalesef daha da fazla görülmeye başlanacak.

Koruyucu sağlık hizmetleriyle ilgili Nusret Fişek Hocamızın bize çok güzel bir emaneti var, birinci basamak sağlık hizmetleriyle ilgili emaneti var. Bizim bu sağlık kapasitemiz Türkiye’deki bütün yurttaşlarımızı iki ay içerisinde aşı yapabilecek imkâna sahip aslında ama yeteri kadar aşı, maalesef, bulunabilmiş değil.

Biz Covid’le böyle boğuşurken İsrail artık ölüm vakası yaşamamaya başladı, sadece hafif geçiren 100-110 vakayla günlerini geçiriyorlar ve vaka sayıları da gittikçe azalıyor. Biz daha geçen hafta Şişli’de Zincirlikuyu İSOV Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi Müdürünü Covid nedeniyle kaybettik. Okulları açma konusunda tedbir alın, ona göre açın dedik, zorunlu olmadığınız yerlerde açmayın çünkü çocuklar hastalığı bulaştıracak ve ailelerine taşıyacak dedik. Maalesef çok sayıda öğretmenimiz hasta, çok sayıda çocuğumuz hastalık taşımaya devam ediyor. Bu konuda mutlaka dikkat etmek ve 8 ila 12’nci sınıflarda dahi eğitime gerekirse ara vermek gerekiyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen Sayın Şeker.

ALİ ŞEKER (Devamla) – Biz aşıları geliştirmek için bilimin önünü açmalıyız -aşıları geliştirmek için Melih Bulu gibileri Boğaziçi Üniversitesi’ne rektör atamak değil- onu özgür bırakmalıyız ki aşıları Türkiye’de bulalım; Uğur Şahinler Türkiye’den bu aşıları üretsinsin ve bütün dünyaya dağıtsınlar. Daha önceden nasıl Çin’e Hıfzıssıhha Enstitüsünden biz aşı yapıp gönderiyorsak, eğer o Hıfzıssıhha Enstitüsünü kapatmasaydık, o Hıfzıssıhha Enstitüsünün bodrum katlara mahkûm etmeseydik şimdi Çin’den aşı almak durumunda kalmazdık. Bizim bu süreçten sonra artık yapmamız gereken, bu aşıları nereden olursa olsun hızla bulup hızla uygulamak. Bu konuda Meclisin de sorumluluğu var; Meclis personelinin de hızla aşılınması gerekiyor, 18 yaş üstündeki bütün vatandaşlarımızın da hızla aşığı ulaşması gerekiyor.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi grup önerisini oylarınıza...

(CHP sıralarından bir grup milletvekili ayağa kalktı)

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Yoklama talebimiz var.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunmadan önce bir yoklama talebi var, yoklama talebini yerine getireceğim.

Sayın Özel, Sayın Başarır, Sayın Köksal, Sayın Arık, Sayın Hakverdi, Sayın Altaca Kayışoğlu, Sayın Yavuzıılmaz, Sayın Gaytancıoğlu, Sayın Zeybek, Sayın Tıgılı, Sayın Güner, Sayın Tuncer, Sayın Serter, Sayın Şeker, Sayın Ceylan, Sayın Yılmazkaya, Sayın Ünlü, Sayın Kılıç, Sayın Keven, Sayın Alban, Sayın Çakırözer, Sayın Gökçel, Sayın Kaboğlu, Sayın Arslan, Sayın İslam.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum ve yoklama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla yoklamaya başlandı)

BAŞKAN – Pusula veren sayın milletvekilleri lütfen Genel Kurul Salonu'ndan ayrılmasınlar.

(Elektronik cihazla yoklamaya devam edildi)

BAŞKAN – Sayın Şamil Ayırım? Burada.

Sayın Belgin Uygur? Burada.

Sayın Mehmet Habib Soluk? Burada.

Sayın Semra Kaplan Kıvırcık? Burada.

Sayın Fikri Işık? Burada.

Toplantı yeter sayısı vardır.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasi Parti Grubu Önerileri (Devam)

4.- AK PARTİ Grubunun, gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin bu kısmın 1'inci sırasına, bastırılarak dağıtılan 253 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin ise kırk sekiz saat geçmeden aynı kısmın 2'nci sırasına alınmasına ve bu kısımda bulunan diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine; Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerinin yeniden düzenlenmesine; 220 ve 253 sıra sayılı Kanun Tekliflerinin İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Adalet ve Kalkınma Partisi grup önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

2 milletvekilimize yerlerinden 60'a göre söz vereceğim.

Sayın Çakırözer...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

44.- Eskişehir Milletvekili Utku Çakırözer'in, yüz yüze eğitimin başlamasıyla birlikte okullarda koronavirüs vakalarında artış yaşandığına ilişkin açıklaması

UTKU ÇAKIRÖZER (Eskişehir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yüz yüze eğitimin başlamasıyla birlikte maalesef, okullarımızda koronavirüs vakalarında artış yaşanmaktadır. Eskişehir'imizde 2 Mart tarihi itibarıyla 90'ın üzerinde okulda koronavirüs pozitif vakaları görülmüş, 100'ün üzerinde eğitim emekçimizin de pozitif vaka tespit edildiği kamuoyuna yansımıştır. Bu tedirgin eden tablonun artmasından korkulmaktadır. Bunun önüne geçmenin yolu eğitim camiamızın tüm bileşenlerinin bir an önce aşılanmasından geçmektedir. Yüz yüze eğitimin sağlıklı ve güvenli içinde yürütülebilmesi için tüm bileşenlerinin bir an önce aşılanması sağlanmalıdır. Sivil toplum örgütlerimiz, eğitimcilerimiz bu vaka artışı düşmeden yüz yüze eğitime geçilmesinin mümkün olmayacağını dile getirmektedir. Okullarımızda hijyen ve maske alanında yaşanan sıkıntıların aşılması için mutlaka ek ödeneğe ihtiyaç vardır, acilen temin edilmesi gerekir.

Yüz yüze eğitim yapan özel okullarımızda ise artan vakalar karşısında pandeminin faturası uzun mesai, işsizlik tehdidi, mobbing ve fişleme gibi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Eroğlu, buyurun.

45.- Afyonkarahisar Milletvekili Veysel Eroğlu'nun, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Değerli Başkanım, kıymetli milletvekilleri; bugün CHP Afyonkarahisar Milletvekili Sayın Burcu Köksal Şuhut'taki Keşkek Evi'nin 12 milyon TL'ye mal olduğunu ifade etti, ben bunun yanlış olduğunu belirtmek istiyorum; Şuhut Keşkek Evi için şu ana kadar 1 milyon 218 bin 287 TL, artı KDV harcanmıştır.

Evvela şunu ifade edeyim: Şuhut keşkeği hakikaten bütün Türkiyece meşhur bir keşkektir; coğrafi işareti vardır, hatta Evliya Çelebi'nin “Seyahatname”sinde methedilmiştir. Bu binanın yapılması... Bu bina, 2 katlı bir bina ve 128 metrekaare kapalı alana sahip bir binadır. Bunun 4 tane büyük maksadı var: Birincisi, malum olduğu üzere, Büyük Taarruz Şuhut'tan başladı. Aziz Atatürk ve silah arkadaşları...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Evet, Sayın Bakan, bu kadar, yapacak bir şey yok; 60'a göre böyle söz veriyoruz.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Başkanım, adım geçti, 60'a göre söz istiyorum.

BAŞKAN – Pardon, Burcu Hanım...

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Efendim, adım geçti, özellikle, hatip belirtti. Sataşmadan dolayı yerimden...

BAŞKAN – Siz, bildiğim kadarıyla “12 milyon olduğu söyleniyor.” dediniz, Bakan da “12 milyon olduğunu söyledi.” dedi.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Evet.

BAŞKAN – Size yerinizden bir dakika söz vereyim.

Sayın Bakan, sataşırsa size de söz veririm tekrar.

46.- Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın, Afyonkarahisar Milletvekili Veysel Eroğlu'nun yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın hatip “1 milyon 236 bin lira harcandı.” diyor. Bu rakam da gerçekten çok yüksek bir rakam.

Biz keşkeği biliriz, benim Şuhut'ta keşkek yemediğim köy kalmamıştır Sayın Eroğlu. Sorun, keşkek değil; sorun, bir tabak keşkek yemek için bu kadar yüksek miktarlar ödeyip bir konak yapmak. Sorun, birilerine rant elde ettirmek; sorun, Afyon'da bu kadar insan borcuyla harcıyla yaşamaya çalışırken, gençlerimiz işsizlikle boğuşurken, çiftçiler ürünlerini satamayıp ıcralık olmuşken bu kadar israfa yol açılması. Sorun, Zafer Müzesi bakımsızlıktan çürümeye terk edilmişken, İscehisar Konarı köyündeki Atatürk Karargâhı yıkıma terk edilmişken buralara bu kadar miktarda para harcanması. Sorun, israf; sorun, savurganlık. (CHP sıralarından alkışlar)

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Efendim, sataşmadan dolayı iki dakika kürsüden söz istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakan “Birilerine rant elde ettirmek için...” diye Burcu Hanım bir ithamda bulundu, ben de size 60'a

göre yerinizden bir dakika vereyim, uzatmayacağım çünkü daha fazla.

Buyurun.

47.- Afyonkarahisar Milletvekili Veynel Eroğlu'nun, Afyonkarahisar Milletvekili Burcu Köksal'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin tekraren açıklaması

VEYSEL EROĞLU (Afyonkarahisar) – Şimdi efendim, evvela şunu ifade edeyim: Burası çok maksatlı bir Keşkek Evi, gerçekten çok küçük bir maliyete mal oldu. Bir: Orada Büyük Taarruz Karargâhı, Atatürk Evi var, oraya gelen insanlara hizmet ediyor çünkü bizim ninelerimiz bundan tam doksan dokuz yıl önce kahraman askerlerimize orada keşkek ikram etmiş ve biz orada harap olan Büyük Taarruz Karargâhı'nı muhteşem bir tesis hâline getirdik. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İkincisi: Orası aynı zamanda, mezarlığa ve şehitliğe yakın, taziye için kullanılıyor.

Üçüncüsü: Biz Şuhut'ta kadın kültürevleri ve kadın kooperatifleri kurduk, onlara istihdam sağlıyoruz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekillerim, dördüncüsü de: Şuhut, hayvancılık ve ziraatla meşgul oluyor. Özellikle, orada mamullerini tanıtmaya imkânı, ekonomik bir destek sağlıyoruz, bu maksatla yapıldı. Kaldı ki orada, Afyonkarahisar'da... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş doğrudan gündeme alınma önergesi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

IX.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Önergeler

1.- Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın, (2/1968) esas numaralı Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/117)

10/7/2020

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/1968) esas numaralı ve 27/5/2019 Başkanlığa geliş tarihli Belediye Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'min ilgili komisyonda kırk beş gün içerisinde ele alınmaması sebebiyle İç Tüzük'ün 37'nci maddesi uyarınca doğrudan Genel Kurul gündemine alınmasını arz ve talep ederim.

Saygılarımla.

Deniz Yavuzylmaz
Zonguldak

BAŞKAN – Önerge üzerinde teklif sahibi olarak Zonguldak Milletvekili Sayın Deniz Yavuzylmaz konuşacaktır.

Buyurun Sayın Yavuzylmaz. (CHP sıralarından alkışlar)

Süreniz beş dakikadır.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Zonguldak) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; soru şu: Türkiye şeffaf bir şekilde yönetiliyor mu yönetilmiyor mu? AK PARTİ hükümetleri denetleniyor mu denetlenmiyor mu? Bu soruların yanıtı Sayıştay Başkanlığından gelen bu evraklarda saklı. Bu evraklarda ne yazıyor? "Sayıştayın denetiminde toplam 3.372 kamu idaresi var." yazıyor. Peki, bu 3.372 kamu idaresinin ne kadarı denetleniyor?

Yine, Sayıştaydan gelen evraka göre sadece her yıl 476'sı denetleniyor yani devletin sadece yüzde 14'ü denetleniyor. Sadece yüzde 14'lük bölümünde bile devasa yolsuzluklar, usulsüzlükler ve kamu zararları var. Denetimsiz yüzde 86'lık bölümünde neler döndüğünüye kime soracağız? Tabii ki saraya soracağız.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de yerel yönetimler ne durumda, belediyeler şeffaf bir şekilde yönetiliyor mu, bir bakalım: 5393 sayılı Belediyeler Kanunu'nun 20'nci maddesi şöyle diyor: "Gerekçeli bir önerinin salt çoğunlukla kabul edilmesi durumunda meclis kapalı oturumla toplanabilir ancak bunların haricindeki meclis toplantıları açıktır." Yani sokakta, evde, işte, yolda vatandaşımız diyor ki: "Benim kentimi, benim semtimi yönet diye sana oy verdim, sana vekâlet verdim. Peki, sen bu vekâleti doğru, düzgün ve layıkıyla kullanıyor musun? Seni denetlemek istiyorum, belediye meclislerinde nasıl kararlar aldığını görmek istiyorum."

Değerli milletvekilleri, ancak şeffaflığın olduğu yerde hesap sorma imkânı vardır, ancak hesap sorulan yerde yolsuzluğun ve yozlaşmanın önüne geçilebilir ve ancak şeffaflık arttıkça yolsuzluk ve yozlaşma azalacaktır. (CHP sıralarından alkışlar)

Bildiğiniz gibi, ülkelerin yolsuzluk algı derecesini ölçen bir endeks var, Uluslararası Şeffaflık Örgütü'nün hazırladığı bir endeks. Bu endekse göre 2020 yılında Suudi Arabistan 52'nci, Senegal 67'nci, Gana 75'inci, Türkiye ise 86'ncı sırada yer alıyor. Yani Türkiye'de devlet yönetiminde şeffaflıktan eser yok. Açıktır ki Türkiye'yi yönetemeyen AK PARTİ'nin şeffaflığa ve vatandaşlara hesap vermeye karşı büyük bir alerjisi var.

Değerli milletvekilleri, Türkiye'de vatandaşlarımız sadece birkaç belediyenin meclis oturumlarını şeffaf bir şekilde canlı olarak izleyebiliyor, örnek: İstanbul Büyükşehir Belediyesi. Temmuz 2019-Mart 2021 tarihleri arasında İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisinin her ay düzenlenen toplantıları kesintisiz olarak, canlı olarak yayınlandı. Her ay 2-3 oturum şeklinde gerçekleşen meclis toplantılarının on yedi ayda toplam 42 oturumu canlı yayınlandı. İBB Meclisi toplam yüz yetmiş beş saat internetten canlı yayınlandı. Kimin sayesinde? Cumhuriyet Halk Partisinin, Millet İttifakı'nın sayesinde. İstanbul, Ankara, İzmir, Adana, Mersin Büyükşehir Belediye Meclislerinin canlı yayınları on-line olarak milyonlarca vatandaşımız tarafından izlenmeye devam ediyor.

Değerli milletvekilleri, bu kanun teklifi, Türkiye'deki tüm belediye meclis toplantılarını halkın erişimine açma teklifidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

DENİZ YAVUZYLMAZ (Devamla) – Bu kanun teklifi, tüm Türkiye'de yerel yönetimlerde devrim niteliğinde bir şeffaflık teklifidir; belediye meclis toplantılarının belediyenin resmî yayın mecraları aracılığıyla canlı olarak yayınlanması ve beş yıl süresince kaydedilmesini içermektedir ve bu, vatandaşımızın en doğal hakkıdır.

Değerli milletvekilleri, şeffaflık, hesap verebilirlik ve erişebilirlik adına yerel yönetimlere tarihî bir fırsat vermek şu an yüce Meclisin elindedir. Bakalım, ileri demokrasi nutukları atan AK PARTİ'li milletvekillerinin elleri belediyelerde şeffaflıktan yana mı kalkacak, yoksa karanlıktan yana mı; birazdan bunu da göreceğiz.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklif sahibi olarak Zonguldak Milletvekili Deniz Yavuzylmaz'ın İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş doğrudan gündeme alınma önergesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, biz daha çoğuz.

BAŞKAN – Bir kez daha oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler...

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) - Biziz efendim.

BAŞKAN – Kabul edilmemiştir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Peki efendim.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Zaten televizyonlarda bütün belediye meclis çalışmaları yayınlanıyor, tartışmaya bile gerek

yok.

BAŞKAN – Sayın Nuhoğlu...

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

48.- İstanbul Milletvekili Hayrettin Nuhoğlu'nun, 28 Mart 1991 tarihinde yapılan Türkmen katliamında ölenleri rahmetle andığına ve Irak Türkmen Cephesi Başkanı Erşat Salihi'yi zorla istifa ettirenleri şiddetle kınadığına ilişkin açıklaması

HAYRETTİN NUHOĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tam otuz yıl önce 28 Mart 1991'de Irak'ın Kerkük-Erbil yolu üzerinde bulunan Altınköprü ilçesinde Türkmen katliamı yapılmıştır, 25'i 18 yaşın altında 100'den fazla şehit verilmiştir. Hepsini rahmetle anıyor, Irak'ta şanlı bir var olma mücadelesi sürdüren bütün soydaşlarımızı gönülden selamlıyorum.

1995'te kurulan Irak Türkmen Cephesinin, Türkmenleri birleştiren ve on yıl başkanlığını yapan Erşat Salihi'ye de şükranlarımı sunuyorum. Bu vesileyle, Türkmen mücadelesinde adını altın harflerle yazdıran Erşat Salihi'yi zorla istifa ettirenleri şiddetle kınıyor, her zaman arkasında olduğumuzu beyan ediyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1'inci sıraya alınan, Kırıkkale Milletvekili Sayın Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanun Teklifi ve İçişleri Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine başlayacağız.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Kanun Teklifleri

1.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 220) (X)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Komisyon Raporu 220 sıra sayısıyla bastırılıp dağıtılmıştır.

Sayın milletvekilleri, alınan karar gereğince bu teklif, İç Tüzük'ün 91'inci maddesi kapsamında temel kanun olarak görüşülecektir. Bu nedenle teklif, tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanıp maddelere geçilmesi kabul edildikten sonra bölümler hâlinde görüşülecek ve bölümlerde yer alan maddeler ayrı ayrı oylanacaktır.

Teklifin tümü üzerinde söz isteyen, İYİ Parti Grubu adına İzmir Milletvekili Sayın Dursun Müsavat Dervişoğlu.

Buyurun Sayın Dervişoğlu. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

İYİ PARTİ GRUBU ADINA DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanun Teklifi'nin tümü üzerine İYİ Parti adına söz almış bulunmaktayım. Gazi Meclisi ve milletimizi muhabbetle, saygıyla selamlıyorum.

Sayın milletvekilleri, devletin gölgesi tüm beşerî faaliyetlerin üstüne düşer. Devlet, sosyal refah, iç düzen, halk sağlığı için uğraşır, bundan meşruiyet kazanır; kural koyar, düzenler, yetkilendirir ve gerektiğinde de yasaklar. Bunu daim kılacak olan mesuliyet ise hukukun üstün kılıdında bir sistemin hüküm sürdüğü siyasal anlayıştır. Üstün olanın hukukuna ya da çoğunluğa oluşturan siyasi iradenin sözde adaletine teslim olmayan toplumlar, devriktidarınızın alıştığı gibi, ne dış ne iç tehditlere maruz kalmaz, kalamaz. Hukuku üstün, şahsının değil milletin istikbalini dert bilen bir hükümet etme tarzı tehdit almaz, alamaz. Her güne yeni mihraklar, sayısı ve menşesi belli olmayan iç ve dış odaklar paranoyasıyla uyanan iktidar aslında gerçek tehditle yüzleşmek zorundadır. İktidarınızı ve gücünüzü tehdit eden gerçek nedir ben size söyleyeyim: Sizi bu “İç mi, dış mı? Kim? Nerede?” paranoyasına sürükleyen tek mihrak, esasen dünyada eşi benzeri bulunmayan bu ucube sisteminizdir yani partili Cumhurbaşkanlığı hükümet sistemidir. Geldiğimiz ülke şartlarında acil olan, bu ucube sistemden bir an önce kurtulmaktır.

Görüşmekte olduğumuz teklif bu sistemin açıklarını ve güvensizliğini gözler önüne seren bir itiraf niteliğindedir. Bu teklif, bu sistemi savunan siyasi iradenin milletimizi karşı karşıya bıraktığı belanın itirafıdır.

Sayın milletvekilleri, dikkatle dinlemenizi istirham ediyorum: Bu millet, 15 Temmuz, Fetullahçı teröristlerin devletimizin anayasal düzenini, kurum ve kuruluşlarını ihanet dolu amaçları doğrultusunda yıkmaya kalkışması olarak hatırlamaktadır. 15 Temmuz gecesi 251 insanımız şehit olmuştur ve hâlâ haklarını alamayan binlerce gazimiz bulunmaktadır. O karanlık geceyi bu millete reva görenleri lanetliyor, aziz şehitlerimizi bir kez daha rahmet ve duayla anıyorum.

Peki, 15 Temmuz sonrasında ne olmuştur? İktidarın gözleri önünde FETÖ'nün Türk Silahlı Kuvvetlerinin ve yürütmenin en stratejik kurumlarında kurduğu yapılanmanın vahameti ortaya çıkmıştır. Ardından iktidarınız, kamu hizmeti ve işe alımlarda “güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılmış olunması” şartı aramaya başlamıştır; nitekim bu yeni bir uygulama da değildir. Eğer devriktidarınız 4045 sayılı Kanun'u uygulamış olsaydı 15 Temmuzun gelişi belki de engellenmiş olacaktı ve Türkiye bu felaketi yaşamayacaktı. Eğer uygulamış olsaydınız 81 ilin 74'ünün emniyet müdürü FETÖ'cü çıkmayacaktı. Eğer uygulamış olsaydınız, bu devlet, FETÖ mensubu binlerce hâkim ve savcı, büyükelçi, vali, kaymakam, polis ve askerle karşı karşıya kalmayacaktı. Eğer uygulansaydı devletimizin kurum ve kuruluşları bu hain örgütün sızmalarına maruz bırakılmayacaktı.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; devletimizin güvenlik kaygılarını gidermek, adil bir değerlendirme mekanizması oluşturmak ve anayasal düzeni korumak adına iktidarın tedbir alması gereklidir ve meşrudur; buna hiç şüphesiz katılıyoruz ancak bu tedbirlerin siyasallaştırılması, bu tedbirlerin devletin değil iktidar partisinin bir aygıtı olarak kullanılacak olması konusunda ciddi endişelerimiz bulunmaktadır. Nitekim bize bu haklılığımızı kanıtlayacak örnekleri de tecrübe ettirdiniz, tecrübe ettirmeye de devam ediyorsunuz.

15 Temmuz sonrası raftan indirip uygulamayı akıllarına getirdikleri 4045 sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu süreci iktidarın FETÖ'yle mücadelede ne kadar samimi ve kararlı olduğunu gözler önüne seriyor. Birkaç örnekle bunları anlatmaya çalışacağım. FETÖ'ye üye olmak suçundan soruşturulan, kapatılan TUSKON'un üyesi; FETÖ'den kapatılan, karamameyle adı değiştirilerek yeniden açılan bir üniversitenin de sahibi ve 17-25 Aralık sonrasında Zaman gazetesinin ortağı bir iş adamı. Soruyorum sizlere: Sonrasında bu kişiyi görevlendirirken güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması uygulamayı tercih etmemenizdeki maksat nedir? Diğer bir örnek: Sermaye Piyasası Kurulunun başına, on altı yıl boyunca FETÖ'nün bankası Bank Asyada yöneticilik yapan bir adamı oturturken yüksek güvenlik endişeniz neredeydi, böyle bir endişe taşıyor muydunuz? FETÖ'nün elebaşısıyla boy boy görüntü vermekten çekinmeyen kişileri genel müdür, daire başkanı ve hatta milletvekili yaparken değerlendirilmeyen güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması şartını neden sadece kendinize muhalif olanlar için işler kıldınız?

(X) 220 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

Samimiyetle önce bunun cevabını vermenizi istiyorum.

Bu örnekler şunu izah etmektedir: Adalet ve Kalkınma Partisi bir yargılama hiyerarşisi yaratmıştır. Piramitte yukarıya ne kadar yakınsa suçluluğa o kadar uzak olan FETÖ'cüler yarattınız. FETÖ'nün en azılı savunucusu olsa bile, en önde gezinen neferi olsa bile, eğer eşiniz dostunuz, ahabanız ya kandırılmıştır ya da size göre suçsuzdur. İlk derece aile yakınlığı bulunmayan kişilerin eylemlerinden sorumlu tutularak kamu hizmetine alınmayan, bu nedenle hak gasbına uğrayan binlerce kişi var bu ülkede. Yukarıdaki bu örnekleri, milletimizi madden ve manen ne derece mağdur ettiğinizi bilmeniz gerekiyor ve bundan ders çıkarmanız icap ediyor sayın iktidar milletvekilleri. Bu kanunu 15 Temmuz öncesi ve sonrasında uygulama şekliniz kanunun samimi, adil ve eşit bir şekilde yürüyeceği yönünde kendini ispatlayamamıştır.

İktidar partisi grubunca getirilen ve görüşecek olduğumuz kanun teklifi de bizce aynı yolun yolcusudur. Daha kovuşturma aşamasına geçmeden yani cumhuriyet savcısı iddianame bile hazırlamadan, yargı kararı beklemeksizin insanları suçlu kabul eden bu sistemle mi sorunları aşacak, adaleti temin edeceksiniz? Size samimiyetle dile getirmek isterim ki bu teklifin ilgili maddesinde gösterildiği şekilde sihrî hisımları kapsayacak bir biçimde güvenlik soruşturması yapılacak olursa iktidar kadrolarına ve hatta milletvekili sıralarına oturtacak adam bulamayacaksınız. Devletimizin yüksek güvenlik ihtiyacını kendine paravan edinen iktidarın hazırlamış bulunduğu bu teklif belirsiz, eksik, güvensiz, keyfî bir düzenlemeden ibarettir. Teklif içerisinde, imzası bulunan milletvekillerinin dahi açıklamakta zorlandığı muğlak ifadeler bulunmaktadır. Bu ifadeleri kanunun gerekçesinde bile açıklamaktan imtina etmenizin sebebini doğrusunu isterseniz merak ediyorum. Sizleri kanunu açık ve anlaşılabilir yazmaktan uzaklaştıran ya da uzak tutan çekince acaba nedir diye vicdanımda sorguluyorum.

Değerli milletvekilleri, düzenleme bu hâliyle mevcutta yaşadığımız hiçbir sorunu çözmeyecektir. Bu teklif devletimizin kurum ve kuruluşlarının güvenliği için değil, bürokrasiyi daha da siyasallaştırma kastı taşımaktadır. En basit bir kamu hizmeti görevi için bile güvenlik endişesi duyan bu iktidar, soruşturmaya önce kendinden başlamalıdır. Geçmişteki tercihleri ve kurduğu iş birlikleri sonucunda yüksek güvenlik ihtiyacını devletimize ve milletimize mecbur kılan bu anlayış bu soruşturma aşamasından geçirilmelidir. Yarın ne yapacağı, ne diyeceği, kimlerle ilişki kuracağı belli olmayan bir iktidar mantığında gerçek anlamda güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması şartı aramak bize göre asıl ihtiyaçtır.

Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; 16 Nisan 2017'den önce iktidar kanadının bu yeni sistemi savunurken sarf ettiği sözler çok farklıydı. "Yeni sistemde kararlar jet hızıyla alınabilecek, Cumhurbaşkanı olumsuz bir durum söz konusu olduğunda hemen müdahale edebilecek." deniyordu. Ülkede işsiz sayısı 10 milyonu aştı, ekonomi alt üst oldu; Cumhurbaşkanı'ndan, vaat ettiği, gibi, jet hızıyla bir müdahale bekliyoruz. İki üç ayda ancak bir reform paketi hazırlanabiliyor, onun da içi boş çıkıyor, açıklandığı gün Türk lirası değer kaybına uğruyor. Dolayısıyla, insanın sorası geliyor: Bu sistem hangi sorunlara hızlı ve etkili bir çözüm bulabilmiştir? Mesela, Merkez Bankasının başkanlarını yirmi ay içinde 3 defa görevden alma kararı çok hızlı alınabiliyor. Yine, beş yıl süren, beş yıllık süre için atanan TÜİK başkanlarını son üç yılda 3 defa görevden alma konusunda içinde bulunduğumuz siyasal düzen son derece hızlı hareket edebiliyor.

Kurumlar gelenekleriyle güçlenir ve bu şekilde yaşarlar. Sadece bu iki kurumun genleriyle oynayarak dahi ülkeye çok büyük bedeller ödetiyorsunuz, acaba farkında mısınız? Dikkat ederseniz, gelenlerin ya da gidenlerin liyakati konusuna girmeye dahi gerek duymuyoruz. Her biri liyakatli kişiler olsa dahi partili Cumhurbaşkanının gücünü bağımsız hareket etmesi gereken bu kurumların yöneticileri üzerinde kullanmaya kalkması hâli ülkenin raydan çıkmasına, çıkarılmasına sebep teşkil edecektir. Ne yazık ki vatandaşın devlete olan güveni sarsılmıştır. Belki eskiden enflasyonun daha yüksek olduğu dönemleri de yaşadığı bu millet ama devletin kendisini kandırıldığını hiç düşünmemiştir, sayenizde bu da gerçekleşti.

İçinde bulunduğumuz günlerin bir başka tartışma konusu da Merkez Bankasının rezervleri konusu. Bu yeni sistemde yaşadığımız bir başka mucize ise net rezervlerimizin eksiye dönmüş olmasıdır. Merkez Bankası gibi itibarlı ve güçlü bir kurumun kodlarıyla bu kadar oynanır mı bu sonucun doğması da pek tabiidir ki kaçınılmaz olur. Önce akla ve bilime aykırı bir teori uyduruyorsunuz, sonra da bağımsız kurumlarımız buna uysun diye yöneticileri görevden alıyorsunuz. Böyle yaptığınız için ortada ne bağımsız kurumlar var ne 130 milyar dolarlık rezerv ne de bunların sorumlusu damat Bakan. Millet'in 130 milyar dolarlık rezervinin erimesine sebep olanlar için hiç mi soruşturma açmayı düşünmüyorsunuz? Bu hesabı sormayı aklınıza hiç mi getirmiyorsunuz? Bu rezervlerin satışına kim, nasıl karar verdi? Belirlenen yöntem doğru mu, yanlış mı, bu satışlar kime yapıldı; açıklığa kavuşturulması için herhangi bir adım atmayacak mısınız? Siz bu adımları atmazsanız, Allah ve millet şahit olsun, bunun hesabını sormak bizim üzerimize farzdır. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar) Biz istiyoruz da bakın ne oluyor? Cumhurbaşkanı mevzuata aykırı bir işlem olmadığına karar veriyor. Bir de dönemin Hazine ve Maliye Bakanının gayretleri takdir ediliyor. Anlaşıldığı üzere yeni sistem kamunun zarara uğratılıp uğratılmadığına dair soruşturmaları da Cumhurbaşkanının şahsına bağlayıp bir günde karar almasını temin ediyor. Cumhurbaşkanı şahısları isterse bir günde aklayabiliyor ya da bir günde cezalandırıp görevden alabiliyor. Bunlar yaşanırken hukuk ve ekonomi alanında reformdan bahsetmek aziz milletimizle dalga geçmektir. Bu işte samimi olan, tüm belgelerin ilgili kurumlara sunulmasına destek olur ve ortaya çıkacak olan karara da saygı gösterir. Ancak ve ancak böyle yapılırsa vatandaş, çiftçiye, esnafa, iş adamlarına, yabancı yatırımcılara güven verebilirsiniz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti olarak milletimize, onların gerçek sorunlarını dinleyeceğimize ve bunu fırsat bulduğumuz her kürsüde hiç durmadan dile getireceğimize söz verdik. Bu sebeple, iktidarın yaratmaya çalıştığı suni gündemlere takılmadan, vatandaşın gerçek sorunu olan yoksulluk, işsizlik, hayat pahalılığı gibi ekonomide kötü gidişatın göstergelerini ve bunların çözümü için gerekenleri anlatmaya, dile getirmeye devam edeceğiz. Siyasi iktidara tavsiyemizdir; öncelikle işe bağımsız kurumlarımızın üzerinden ellerinizi çekerek başlamalısınız. Kurumları siyasi saiklerle belirlediğiniz politikalarını uygulamaya zorlamaktan vazgeçmek mecburiyetindedir. Kişi başı millî gelirimiz 8.599 dolar ile 2007 yılının da altına düşmüş durumdadır. Bu sisteme geçmeden önce 10 bin doların üzerindeydik. Akliselimin, sağduyunun, hukukun üstünlüğünün, demokrasinin ekonomik büyüme ve kalkınma üzerindeki pozitif etkileri herkes tarafından kabul edilirken "Ben yaptım, oldu." anlayışından lütfen vazgeçiniz. "Ben yaptım, oldu." dersiniz ve bütün bir devlet mekanizmasını tek bir kişinin iradesine terk ederseniz bunun yalnızca siyasi sonuçları olmaz, pek tabiidir ki, ekonomik ve sosyal sonuçları da olur. Bütçe açığının son iki yılda 32 milyar liradan 172 milyar liraya çıkması ya da kişi başına düşen millî gelirin 12.500 dolardan 8.500 dolara düşmesi de bu söylediklerimizin ispatıdır. Bildiğiniz üzere, normal işsizlikle geniş tanımlı işsizlik arasındaki en dikkat çekici kesim iş aramaktan umudunu kaybedenlerdir. Öyle bir sistem getirdiniz ki milyonlarca kişiyi ümitsizliğe sürüklediniz, hem refah içinde yaşama ümidi dahi değil, sadece iş bulma ümidi peşinde koşan milyonlarca kişiden bahsediyoruz. Partili Cumhurbaşkanlığı sistemine geçildiğinde, Temmuz 2018'de geniş işsizlik 5,6 milyondur. Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemiyle geçen iki senenin sonunda bu sayı 10 milyon kişiyi geçti; artış neredeyse yüzde 80'dir. Genç işsiz sayısındaki durum daha da vahimdir. Gençler arasındaki geniş işsizlik ise yüzde 40'ın üzerindedir. Daha önce de ifade etmiştim, şimdi yine söylüyorum: Bir ülke kendi gençliğini kaybederse, bir ülkenin gençliği kendi memleketine dair istikbal tasavvurunu yitirirse beka sorununu sınırın dışında aramayın, o memleketin asıl beka sorunu budur. Çöpten yiyecek toplayan kadın bizim vatandaşımız değil midir? Gece yatağa aç giren çocuklar bizim evladımız değil midir? Eğer ki siyasi iktidar millet'in canını yakan bu sorunları görmezden gelmeye devam ederse ilk seçimde kendisinin de millet tarafından aynı muameleye tabi tutulacağını unutmasın.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)
DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım.
BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Parlamentoda bulunan bütün milletvekillerinin, parti ayrımı yapmaksızın, Türkiye'nin sorunlarına odaklanması gerekir. Bugün Türkiye'nin ilk ve en öncelikli sorunu vatandaşın yaşadığı alım gücü sorunudur, yoksulluk sorunudur, çözilemeyen, sadece yönetilen fukaralık sorunudur. Milletin cüzdanı boştur, mutfakta yangın büyümüştür. Bu gerçeği görmemek, görmezden gelmek demek bizatihi milletin kendisini görmemek demektir. Esnaf, çiftçi, işçi kan ağlıyor. Hâl böyleyken iktidar sahipleri ve yandaşları sırf düzenleri bozulmasını diye Türk ekonomisini yükselişte ve uçuşta diye tarif ediyor. Çünkü bu sistemin vatandaşın derdinden daha önemli dertleri var. Bu sistemde Hükümet, vatandaşın derdiyle dertleneceğine, yandaş sermayeyi nasıl ihya ederim bunun derdine düşmüştür.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)
DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Bitiriyorum Başkanım, birkaç cümlem kaldı.
BAŞKAN – Peki, bir selamlama yapalım.

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (Devamla) – Mesele sistemin ta kendisidir. İzahını yapmakta, yanlış bu ekmeğin mayasında, ununda, suyunda aramalıyız. “Biz fırına verdik ekmeği, ekmeğe pişti, kabardı.” diyorlar. Kenara çekiliyorsunuz, o ekmeği millet yiyor. Tadını sevmese de hoşuna gitmese de karnını ağırttığını bilse de her gün millet bu pişirdiğiniz ekmeği yiyor. Şunu görün artık: Bu ekmeğin hamuru kaldı, pişmedi, milletin karnını ağırtıyor. Gelin, bu gidişattan vazgeçin. Bu milletin koltuğunun altına bu GDO'lu ekmeği sıkıştırmayın. Cumhuriyetin demokratik parlamenter geleneğiyle oynamayı bırakın. Gelin, bu ucube partili Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminden vazgeçin, milleti de devleti de geleceğimizi de kurtarın.

Yüce Parlamenti'yi saygılarımla selamlıyorum. (İYİ Parti ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.19

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 19.39

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Rümeyza KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 65'inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.
220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yerinde.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına söz talep eden Gaziantep Milletvekili Sayın Sermet Atay.

Buyurun Sayın Atay. (MHP sıralarından alkışlar).

MHP GRUBU ADINA SERMET ATAY (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 220 sıra sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi'nin tümü üzerinde konuşma yapmak üzere Milliyetçi Hareket Partisi Grubum adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Devletimiz, faaliyetlerini kamu görevlileri eliyle yürütmektedir. Vatandaşların kamu hizmetine girme hakkı Anayasa'nın 70'inci maddesiyle teminat altına alınmıştır. Kamu hizmetine alınacak personel hem kamu hizmetinin gerektiği gibi sunulmasını sağlayacak nitelikte olmalı hem de devlete, Anayasa ve kanunlara sadakat içerisinde hareket etmelidir. Bunu sağlamanın yollarından biri ise güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması uygulamasıdır. Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması, kamu hizmetine alınacak kişilerin Anayasa, kanunlar ve devlete karşı herhangi bir sakıncalı faaliyetlerinin bulunmadığını teyit etmek üzere geliştirilmiş bir mekanizmadır.

Dünyanın hemen her yerinde devletler kamu hizmetine alınacak şahısların geçmişini araştırır. Hiçbir devlet kamu hizmetine rastgele, her isteyen alınıyor bir sistemle varlığını devam ettiremez. Dünyanın farklı yerlerinde bulunan devletler güvenlik soruşturması yaparken elbette devletin bulunduğu coğrafyaya, aleyhte faaliyet yürüten örgütlere, casusluk ve ajanlık faaliyetlerine karşı farklı yöntemler geliştirmiştir.

Ülkemizde güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması uygulamasının gerekli hukuki dayanağı ve düzenlemeye kavuşması uzun zaman almıştır. Güvenlik soruşturması uygulaması önceleri konuyla alakasız Resmî Gazete'de yayınlanmayan “Sabotajlara Karşı Koruma ve Sabotajları Önleme” başlıklı 30/4/1953 tarihli ve 4/658 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi'ne dayandırılırken daha sonra 30/4/1964 tarih ve 4/685 sayılı “Güvenlik Soruşturması” başlıklı Bakanlar Kurulu Kararnamesi'yle düzenlenmiştir. Böylece, ilk “güvenlik soruşturması” terimi mevzuatımıza girmiştir. Çeşitli genelge ve yönergelerin ardından konuyla ilgili 4/3/1986 tarihli bir yönetmelik çıkarılmıştır. Ancak bu yönetmelik Resmî Gazete'de yayınlanmadığı gibi kamuya da duyurulmamıştır. Bu sebeple yönetmelik iptal edilmiştir. Bunun üzerine 8/3/1990 tarihinde “Güvenlik Soruşturması Yönetmeliği” başlıklı yeni bir yönetmelik çıkarılmış olup bu yönetmelik de kanuni düzenlemeye dayandırılmamıştır. Bu dönemde güvenlik soruşturması askerî personel, emniyet personeli ve kamuda işçi alımına kadar geniş bir çerçevede uygulanmıştır. Güvenlik soruşturması uygulamasının kanuni düzenlemeye kavuşması ancak 1994 yılında 4045 sayılı Kanun'la mümkün olmuştur. 8/3/1990 tarihli Güvenlik Soruşturması Yönetmeliği'nin kanuna aykırı olmayan hükümleri 14/2/2000 tarihli Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Yönetmeliği çıkarılıncaya kadar da uygulanmaya devam edilmiştir.

Anayasa Mahkemesi güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasını gerekli gören diğer kanunlarla ilgili aldığı kararlarında, kamu görevine atanmada güvenlik soruşturması yapılmasının kanun koyucunun takdirinde olduğunu açıkça ifade etmekle birlikte, güvenlik soruşturması esnasında elde edilen verilerin kişisel veri olduğunu ve hangi makamların hangi verileri nasıl toplayacağı ve kullanacağını, kullanma amacının gerçekleşmesinden sonra silinip silinmeyeceğinin, silinme usullerinin ne olduğunu, yetkinin kötüye kullanılmasına yönelik nasıl tedbir alınacağını kanunla belirlenmeden yönetmelikle düzenlenmesinin ve uygulanmasının Anayasa'ya aykırı olduğunu belirterek iptal kararı vermiştir.

Gerek Devlet Memurları Kanunu'nun 48'inci maddesinin iptali kararında gerekse de 4045 sayılı Güvenlik Soruşturması, Bazı Nedenlerle Görevlerine Son Verilen Kamu Personeli ile Kamu Görevine Alınmayanların Haklarının Geri Verilmesine ve 1402 Numaralı Sıkıyönetim Kanununda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun'un 1'inci maddesinin ikinci fıkrasının iptalinde esas olarak yukarıda izah edilen gerekçe vardır. Bu kanun teklifiyle Anayasa Mahkemesinin iptal kararlarının gerekçeleri doğrultusunda, kişisel verilerin güvenliği esas alınarak sadece güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasına münhasır bir kanun hazırlanması amaçlanmıştır.

Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması, kişinin kamu hizmetine alınmasında sakınca olup olmadığına ilişkin yapılan soruşturma ve araştırmadır. Bu soruşturma ve araştırma neticesinde, idare kamu görevlisi olarak kabul edeceği kişinin, kamu hizmeti görmek için yeterli güvenilirlikte olup olmadığına karar verecektir.

Hain FETÖ örgütünün 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında olağanüstü hâl döneminde çeşitli kanun hükmünde

kararnamelerle Millî Güvenlik Kurulu tarafından devletin millî güvenliğine karşı faaliyetlerde bulunduğuna karar verilen yapı, oluşum ve gruplara üyeliği, mensubiyeti veya iltisakı yahut irtibatı bulunan kamu personeli doğrudan OHAL kararnamesiyle yetkili kılınan mercilerce kamu görevinden çıkarılmıştır. Bunun yanında benzeri girişimlerin önüne geçmek için kamu kurumlarında istihdam edilecek personelin işe alınması sürecinde çeşitli düzenlemeler yapılmış olup bunlar kanun hükmünde kararnamelerde yer almıştır.

Kamu görevlilerinin mesleğe alınmalarında üç temel ilke hâkimdir. Bunlar: "Serbestlik ilkesi, eşitlik ilkesi, görevin gerektirdiği niteliklerden başka niteliklerin aranmaması" ilkeleridir. Bu ilkeler Anayasa'nın 70'inci maddesiyle teminat altına alınmıştır. Bu ilkeler gereğince, her Türk vatandaşı kamu hizmetine girebilir ancak bu hakkın sınırlandırılması görevin gerekliliklerine uygun olması şartıyla mümkündür. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48'inci maddesi memurluğa girişte genel ve özel şartları düzenlemiştir. Genel şartlar; vatandaşlık, yaş, öğrenim, mahkûmiyet, askerlik ve sağlık şartlarıdır. Bu şartlara 3/11/2016 tarih ve 676 sayılı OHAL Kararnamesi'yle -74'üncü maddeye- "Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması" yapılmış olma şartı da eklenmiştir. Özel şartlar ise kanun ve mevzuatta aranan görev gereği konulan şartlardır.

Anayasa'nın 129'uncu maddesinin birinci fıkrasında memurlar ve kamu görevlilerinin Anayasa ve kanunlara sadık kalarak faaliyette bulunma yükümlülükleri düzenlenmiştir. Belirtilen hususlar gözetilerek, kamu Görevlerine atanacak kişiler bakımından birtakım şartlar getirilmesi doğaldır. Bu şekilde aranan nitelikler kamu hizmetinin etkin ve sağlıklı bir biçimde yürütülmesi amacıyla yöneliktir. Dolayısıyla, kamu görevine alınmadan önce aday kişilerin hakkında güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılmasını öngören kural tamamen kanun koyucunun takdir yetkisine bırakılmıştır. Kuralda güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılması memurluğa alımda genel şartlar arasında sayılmasına karşın, güvenlik soruşturmasına ve arşiv araştırmasına konu edilecek bilgi ve belgelerin neler olduğuna, bu bilgilerin ne şekilde kullanılacağına, hangi mercilerin soruşturma ve araştırma yapacağına ilişkin herhangi bir düzenleme yapılmamıştır.

Diğer bir ifadeyle güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının yapılmasına ve elde edilecek verilerin kullanılmasına ilişkin temel ilkeler belirlenmeksizin sadece güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılması devlet memurluğuna alımda aranacak şartlar arasında sayılmıştır.

7070 sayılı Kanun'un 60'inci maddesiyle devlet memurluğuna alımlarda güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılması zorunlu hâle getirilmiştir. Ancak 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun devlet memurluğuna alınacaklarda genel ve özel şartları düzenleyen 48'inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendine eklenen (8) numaralı alt bendinin Anayasa'ya aykırı olduğu gerekçesiyle açılan iptal davasında "657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na 1/2/2018 tarihli ve 7070 sayılı Olağanüstü Hal Kapsamında Bazı Düzenlemeler Yapılması Hakkında Kanun'un 60'inci maddesiyle eklenen 48'inci maddenin birinci fıkrasının (A) bendinin (8) numaralı alt bendi ile güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılmış olmak" devlet memurluğuna alınacaklarda aranacak genel şartlar arasında sayılmışken 29/11/2019 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan 24/7/2019 tarih ve 2018/73 esas, 2019/65 sayılı Anayasa Mahkemesi Kararı'yla anılan düzenlemenin aşağıda belirtilen gerekçelerle iptaline karar verilmiştir.

İlgili iptal kararında, kamu görevine atamalarda güvenlik soruşturması yapılmasının kanun koyucunun takdirinde olduğu, güvenlik soruşturmasına ilişkin hususların kişisel veri niteliğinde olması nedeniyle buna dair temel konuların kanunla düzenlenmesi gerektiği, kanunda güvenlik soruşturmasına konu edilecek bilgi ve belgelerin neler olduğu, ne şekilde kullanılacağı, soruşturmayı hangi mercilerin yapacağını belirlenmesi gerektiği belirtilmiştir. "Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması sonucunda, devlet memurluğuna atamada esas olmayacak kişisel veri niteliğindeki bilgilerin alınmasına, kullanılmasına ve işlenmesine yönelik güvenceler ve temel ilkeler kanunla belirlenmeksizin, bunların alınmasına ve kullanılmasına izin verilmesi Anayasa'nın 13, 20 ve 128'inci maddeleriyle bağdaşmamaktadır." gerekçelerine yer verilerek suretiyle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48'inci maddesinin birinci fıkrasının (A) bendine eklenen (8) no.lu alt bendinin iptaline karar verilmiş ve söz konusu karar 30963 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu nedenle Anayasa'nın 153'üncü maddesine göre yasama, yürütme ve yargı organları için bağlayıcı olan Anayasa Mahkemesinin söz konusu kararının, açılmış ve sonuçlanmamış tüm davalara uygulanması gerekmektedir.

Devlet Memurları Kanunu'nun 6 ve 7'nci maddelerine göre, memurlar, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na ve kanunlarına sadakatle bağlı kalmak ve milletin hizmetinde Türkiye Cumhuriyeti kanunlarını sadakatle uygulamak zorundadırlar. Kamu görevlileri her durumda devletin menfaatlerini korumak mecburiyetindedirler. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'na ve kanunlarına aykırı olan, memleketin bağımsızlığını ve bütünlüğünü bozan, Türkiye Cumhuriyeti'nin güvenliğini tehlikeye düşüren herhangi bir faaliyette bulunamazlar. Aynı nitelikte faaliyet gösteren herhangi bir harekete, gruplaşmaya, teşekküle veya derneğe katılamazlar, bunlara yardım edemezler. Bu sebeple devletin, bünyesinde istihdam edeceği personeli seçerken bu hususları göz ardı etmesi düşünülemez.

Türkiye, imzalamış olduğu, Uluslararası Çalışma Örgütü'nün 111 sayılı Ayrımcılık Sözleşmesi'nin 4'üncü maddesi devletin güvenliğine halel getiren faaliyetlerden ötürü, muhik sebeplerle zanlı bulunan veya bu faaliyetlere girişen bir şahıs hakkında alınan tedbirlerin ayrılmayacağını ifade etmiş bulunmaktadır.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, devletlerin millî güvenliğin korunması amacıyla gerçekleştirmede sahip oldukları takdir yetkisinin geniş olduğunu kabul etmektedir.

AIHM, Leander v. İsveç davasıyla ilgili 9248 sayılı Kararı'nda sözleşmeye taraf devletin millî güvenliğini korumak için yetkili ulusal makamlarına ilk olarak kişiler hakkında bilgi toplama ve halka açık olmayan siciller tutma; ikinci olarak, millî güvenlik bakımından önemli kadrolarda çalışmak isteyen adayların bu işe uygunluğunu takdir ederken bu bilgiyi kullanma yetkisini veren kurallara sahip olmaları gerektiğinde kuşku bulunmadığını belirtmektedir.

Kanun teklifiyle arşiv araştırması ve güvenlik soruşturmasını yapacak mercilerin Millî İstihbarat Teşkilatı Başkanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü ve mahallî mülki idare amirlikleri tarafından yapılacağı 6'ncı maddede belirtilmiştir. Arşiv araştırması ve güvenlik soruşturmasına konu edilecek bilgilerin neler olduğu mahkemenin kararı doğrultusunda kanun teklifinin 4'üncü ve 5'inci maddelerinde tek tek sayılmıştır.

Biraz önce ifade ettiğimiz tanımlardan anlaşıldığı gibi güvenlik soruşturması, arşiv araştırması kapsamında yapılacak araştırmaları da içermektedir. Arşiv araştırması kişinin aranıp aranmadığı, adli sicil durumu ve hakkında bir sınırlama olup olmadığı gibi objektif olarak tespit edilebilen hususları içermektedir. Güvenlik soruşturması ise bu hususların yanında subjektif değerlendirmeleri de içeren uygulamaları barındırmaktadır. Güvenlik soruşturması kapsamında yapılacak inceleme mevcut kayıtlardan ve yerinde incelemeyle yapılacaktır. Yerinde inceleme kişinin ikamet ettiği ve nüfusa kayıtlı olduğu yerlerde yapılacaktır.

Kanun teklifiyle, güvenlik soruşturması ancak gizlilik dereceli birimlerde, Millî Savunma Bakanlığı'nda, Genelkurmay Başkanlığı'nda, Jandarma, Emniyet, Sahil Güvenlik, istihbarat teşkilatlarında, ceza infaz kurumları ve tutukevlerinde; millî güvenlik açısından stratejik önemi haiz birim, proje, tesis ve hizmetlerde görev alanlar ile üst kademe yöneticileri ve özel kanunları uyarınca güvenlik soruşturmasına tabi tutulan kişiler hakkında yapılabilecektir.

Kanun teklifinin 5'inci maddesiyle, hakkında güvenlik soruşturması yapılacak kişinin terör örgütleri veya suç işlemek amacıyla kurulan örgütlerle eylem birliği, irtibat ve iltisak içinde olup olmadığının araştırılması da öngörülmektedir. Anayasa

Mahkemesi 14 Kasım 2019 tarih 2018/89 esas ve 2019/84 sayılı Kararı'nda ve yine 14 Kasım 2019 tarih 2018/90 esas ve 2019/85 sayılı Kararı'nda "Terör örgütlerine iltisakı yahut bunlarla irtibatı olduğu Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından bildirilen gerçek ve tüzel kişiler" ibaresindeki "irtibat ve iltisak" kavramlarının kategorik olarak belirsiz ve öngörülemez olmadıkları gerekçesiyle aykırılık görmemiştir.

19 Şubat 2020 tarih 2018/91 esas ve 2020/10 sayılı Kararı'nda Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayın Hizmetleri Hakkında Kanun'a getirilen "ortakları ile yönetim kurulu başkan ve üyelerinin terör örgütlerine veya bunlarla irtibatlı olduğu MİT veya Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından tespit edilen medya hizmet sağlayıcı kuruluşların lisans başvurularının reddedileceği" hükmünde yer alan "irtibat ve iltisak" kavramlarının belirsiz ve öngörülemez olmadığı, kuralın sınırlama sebeplerine uygun olarak öngörüldüğü, anayasa olarak meşru bir sınırlama sebebine dayandığı gerekçesiyle Anayasa'ya aykırılık görmemiştir.

Mahkeme karar gerekçelerinde; kuralda geçen "iltisaklı" kavramı "kavuşan, bitişen, birleşen" , "irtibatlı" kavramı ise "bağlantılı" anlamına gelmektedir. Anılan kavramlar genel kavram niteliğinde olmakla birlikte, bunların belirsiz ve öngörülemez nitelikte olduğu söylenemez. Bu kavramların hukuki niteliği ve objektif anlamı yargı içtihatlarıyla belirlenebilecek durumdadır.

Bunun yanı sıra, kuralda öngörülen terör örgütleriyle irtibatlı ve iltisaklı olma durumu farklı şekillerde ortaya çıkabileceğinden bunların kanun koyucu tarafından önceden belirlenmesi ve kanunda tek tek sayılması zorunluluğundan da söz edilemez. Zira kanunların genel ve soyut olması, somut olayın özelliğine göre değişebilecek tüm çözümleri kuralın bünyesinde barındırma, bir başka ifadeyle kuralın amaca uygun sonuca ulaştıracak herhangi bir çözümü dışlamasını önleme ihtiyacından kaynaklanmaktadır. Bu itibarla, kuralda temel hak ve özgürlüklerin kanunla sınırlanması gerektiğine ilişkin anayasal ilkeye aykırı bir yön bulunmamaktadır.

Anayasa Mahkemesinin kararına ve AİHM içtihatlarına göre, kamu görevine atanmadan önce, kişilerin güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının yapılmasını öngören kanun getirilmesi kanun koyucunun takdir yetkisindedir. Ancak bu alanda düzenleme getiren kuralların kamu makamlarına hangi koşullarda ve hangi sınırlar içerisinde tedbir uygulama ve özel hayatın gizliliğine yönelik müdahalelerde bulunma yetkisi verildiğini yeterince açık göstermesi ve olası kötüye kullanımlara karşı yeterli güvenceleri sağlaması gerekir.

Bu bağlamda, Anayasa Mahkemesinin sözü edilen iptal kararının gerekçesi dikkate alındığında, Anayasa Mahkemesi kararı güvenlik soruşturmasının hiçbir şekilde yapılmayacağını değil, aksine güvenlik soruşturması detaylarının kanunda gösterilmesi, kişisel verilerin güvenliğine ve özel hayatın gizliliğine ilişkin tedbirler alınarak güvenlik ve arşiv araştırmasının yapılabileceğini açıkça ortaya koymuştur.

Bu kanun teklifi Anayasa Mahkemesinin iptal kararıyla bir zorunluluk hâline gelmiş olup değişik kurumlarda değişik mevzuata dayanan, bir kısmı mahkemelerce iptal edilen hükümleri kapsadığından, tüm kamu kurum ve kuruluşlarını kapsayacak şekilde detaylı bir çalışma yapılmıştır. Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapmakla görevli birimler bu kapsamda daha önce aldıkları bilgi, belge ve adli kayıtları alamayacakları için güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının etkin bir şekilde yapılabilmesi amacıyla Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçesinde belirttiği hususlar göz önüne alınarak kişisel veri niteliğindeki bilgilerin alınmasına, kullanılmasına ve işlenmesine yönelik güvenceler ve temel ilkeler belirlenerek yasal dayanak için ilgili kanuni düzenlemeler yapılmıştır.

Bugüne kadar yaşanan aksaklıklar da göz önüne alınarak geçmişte bu tür aksaklıklara meydan veren belirsizlikler büyük ölçüde giderilmiş olduğundan önümüzdeki yasa teklifinin kanunlaşmasını desteklediğimizi ve önemli bulduğumuzu belirterek teklifte emeği geçen herkese Milliyetçi Hareket Partisi Grubumuz adına teşekkür ediyor ve hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde söz isteyen, Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Batman Milletvekili Sayın Mehmet Ruştı Tiryaki.

Buyurun Sayın Tiryaki. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA MEHMET RUŞTU TİRYAKİ (Batman) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerimin başında Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Ayrıca, partimiz hakkındaki kapatma davası açılmasına, 687 arkadaşımıza siyaset yasağı getirilmesi talebine, Ömer Faruk Gergerlioğlu Vekilimizin vekilliğinin düşürülmesine "Nevroz" alanlarında, Nusaybin'de, Kızıltepe'de, Şırnak'ta, Hakkâri'de, Batman'da, Van'da, Diyarbakır'da, Gaziantep'te, İstanbul'da, İzmir'de, Ankara'da, Antalya'da, Adana'da, Mersin'de, ülkenin dört bir yanında bir araya gelerek "HDP halktır, halk burada!" sloganlarıyla yanıt veren halklarımızı, milyonları saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi üzerine grubumuzun görüşlerini özetle aktarmaya çalışacağım. Şimdi, teklifin genel gerekçesinde teklif sahipleri şöyle diyorlar, genel gerekçesi şuymuş: Anayasa Mahkemesinin iptal kararından sonra oluşan hukuksal boşluğun, Anayasa Mahkemesinin iptal kararında gösterdiği gerekçeler de dikkate alınarak adil ve tarafsız bir güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması sisteminin kurularak giderilmesiymiş. Anayasa Mahkemesi 657/48'le ilgili bir iptal kararı vermiş, hukuksal boşluk oluşmuş, şimdi bu teklifle bu boşluk gideriliyormuş. Öncelikle şunu belirteyim: Bu tez de, bu bilgi de gerçeği yansıtmıyor çünkü güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının düzenlediği bir kanun var, o da 4045 sayılı Kanun. Bu kanunda hangi kurumlarda hangi amaçla arşiv araştırması ve güvenlik soruşturması yapılacağı da düzenlenmiş. Ayrıca, 4045 sayılı Kanun'da güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının usul ve esaslarının düzenleneceği, bunu yapacak mercilerin kimlerden oluşacağını düzenlendiği bir yönetmeliğin yürürlüğe konulacağı da belirtilmiş, 4045 sayılı Kanun'un 1'inci maddesine uygun olarak Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Yönetmeliği de yürürlüğe konmuş. 4045 sayılı Kanun yürürlükte, Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Yönetmeliği yürürlükte, dolayısıyla bu konuda hiçbir boşluk yoktur. Peki, hiçbir hukuksal boşluk yoksa Adalet ve Kalkınma Partili vekil arkadaşlarımız neden bu kanun teklifini pişirip pişirip önümüze koyuyorlar, onu da anlatayım: 15 Temmuz darbe girişimini Allah'ın lütfu olarak gören Adalet ve Kalkınma Partisi Hükûmeti ülkeyi OHAL kararnameleriyle yönetmeye başladı. Toplumun önemli bir bölümü bunun geçici bir rejim olacağını düşündü ancak yanıldı. OHAL kararnameleri daha sonra yasalaştırıldı ve kalıcı OHAL rejimiyle ülke yönetilmeye başlandı. İşte, bu kalıcı OHAL düzenlemelerinden bir tanesi de 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 48'inci maddesine yapılan bir ekleme. Getirilen ekleme şu: Güvenlik soruşturması veya arşiv araştırması yapılmış olmak devlet memurluğuna alınmada aranacak koşullardan bir tanesi hâline getirildi. Böylece, çalıştığı bakanlığa, çalıştığı bakanlıktaki kuruma ve hizmet sınıfına bakılmaksızın devlet memurluğuna alınacak her kişi hakkında mutlaka güvenlik soruşturması yapılacak, mutlaka arşiv araştırması yapılacaktır.

Sözlü sınavlarla, mülakat sınavlarıyla, Türkiye 1'incisi olan bir kişiyi bile memur yapmayan bu siyasi iktidar, şimdi bu yeni getirdiği düzenlemeyle -güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasından geçmeyen kişileri de memur yapmayacaktı- fişlemeye başladı. Anayasa Mahkemesi 24 Temmuz 2019 tarihinde verdiği kararla bu düzenlemeyi iptal etti. Doğrusunu söylemek gerekirse Anayasa Mahkemesi kararının çok çok olumlu bir karar olduğunu düşünüyorum çünkü "İdarenin güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapma konusunda bir takdir yetkisi vardır." dedi. Fakat bu güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının bu kadar

sınırsız bir biçimde idareye takdir yetkisi tanınmasını Anayasa'ya aykırı buldu çünkü içerisinde güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasını kimlerin yapacağı, hangi bilgilerin olacağı, bu bilgilerin ne kadar süreyle saklanacağı, ne zaman imha edileceğine dair hiçbir bilgi yoktu. "Bu kadar sınırsız bir yetki olmaz." diyerek Anayasa'ya aykırı buldu ve iptal etti. Şimdi, "Anayasa Mahkemesinin bu kararından sonra oluşan boşluğu ortadan kaldırıyoruz." diyor teklif sahipleri. Oysa -bir kez daha söylüyorum- ortada bir hukuksal boşluk yok, 4045 sayılı Yasa yürürlükte, ayrıca bu konuda bir yönetmelik var ve o da yürürlükte. Şimdi, götürdünüz getirdiniz, götürdünüz getirdiniz, bir türlü bu güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasından vazgeçmiyorsunuz. Neden? Ülkenin güvenliği için mi, asayiş için mi, kamu düzeni için mi? Cevabınız muhtemelen "evet"tir. Nitekim, bu gerekçeyle, güvenlik gerekçesiyle sorgusuz sualsiz on binlerce kamu görevlisini OHAL KHK'leriyle bu iktidar işinden etti. Emin olun, dünyadaki bütün faşist rejimlerin, dünyadaki bütün diktatörlüklerin arkasına sığındığı temel kavramlar arasında yer alır "ülke güvenliği, kamu düzeni" mesele, bu kavramlara hangi anlamı yüklediğinizde gizlidir ve bu iktidarın bu kavramlara yüklediği anlamların hiç de iyi niyetli olmadığını, OHAL KHK'leriyle on binlerce kişiyi sorgusuz sualsiz kapı önüne bıraktığını da gördük. 12 Eylül faşist darbecileri de, 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu'na dayanarak genel güvenlik, asayiş veya kamu düzeni açısından çalışmalarını sakıncalı görülen kamu görevlilerini bir daha kamu hizmetlerinde çalıştırılmamak üzere kamu görevinden çıkarmıştı. 4045 sayılı Kanun'la -eksikliklerine rağmen- aslında 1402 sayılı Sıkıyönetim Kanunu'yla görevlerine son verilen kişiler bir biçimde görevlerine geri döndüler ve şimdi siz bu 4045 sayılı Kanun'u da yürürlükten kaldırıyorsunuz. Adalet ve Kalkınma Partisi için söylenecek tek söz "Nereden nereye..." Lütfen vatandaşı tehdit, düşman olarak görmekten vazgeçin, lütfen vatandaşa güvenin, lütfen vatandaşla barışın. Eğer bunu yapmazsanız, emin olun bugün düşman olarak gördükleriniz yarın sizi düşman olarak görecektir, dünün mağdurları olarak bugün bunları yaparsanız, emin olun yarın da bugünün mazlumlarının sizlere zulmetmesinin yolunu açmış olacaksınız.

Teklifin maddelerine ilişkin birkaç şey söylemek istiyorum, bir tanesi şu: 1'inci madde "Amaç ve kapsam" başlığını taşıyor ama kapsamı 1'inci maddede düzenlenmiş değil sadece genel amacı yer alıyor.

Teklifin 2'nci maddesinde tanımlar düzenlenmiş; 3 tanım yer alıyor fakat bu 3 tanımdan 2'si aslında doğru değil. Bir tanesinde güya millî güvenlik açısından stratejik öneme sahip kurum ve kuruluşların hangisi olduğunu tanımlıyorsunuz ama hangisi olduğunu söylemiyorsunuz. İkincisi de... Ve bunu Cumhurbaşkanına bırakıyorsunuz, diyorsunuz ki "Cumhurbaşkanı belirleyecek." Dolayısıyla bir tanım yapmış olmuyorsunuz. Yine, daire başkanı mı, genel müdür yardımcısı mı, genel müdür mü, başkan mı, kimse bu üst düzey kamu görevlileri, güya bunları tanımlıyorsunuz ama bu üst düzey kamu görevlilerinin kim olduğuna da maddede yer vermiyorsunuz.

Teklifin 3'üncü maddesinde hangi kurum ve görevliler hakkında arşiv araştırması, hangi kurum ve görevliler hakkında güvenlik soruşturması yapılacağı var. Buna göre bütün kamu görevlileri hakkında arşiv araştırması yapılabilecek yani memur olmak isteyen her kamu görevlisi adayı hakkında mutlaka arşiv araştırması yapılacak. Yine, bazı kamu kurumlarında görev alanlar -işte, Genelkurmay Başkanlığında çalışan, Emniyet Genel Müdürlüğünde, Sahil Güvenlik Komutanlığında, ceza infaz kurumlarında ve en son Komisyonla kaymakamları da eklediniz- için de bir güvenlik soruşturması yapılacağı düzenleniyor. Fakat yasada üst düzey kamu yöneticileri tanımı yok, bunun da Cumhurbaşkanı tarafından belirleneceği söyleniyor yani bu kişiler hakkında da güvenlik soruşturması yapılacak ama bunların kim olduğu belli değil. Yani Cumhurbaşkanı isterse şube müdürünü de üst düzey kamu görevlisi sayabilir, isterse bir şefi de sayabilir, isterse daire başkanını da, genel müdür yardımcısını da sayabilir. Dolayısıyla böyle belirsizlikler içeren bir madde.

4'üncü maddesinde arşiv araştırması düzenleniyor. Buna göre -en önemli şey bence bu- adli sicil kaydı, arama kaydı, tahdit, devlet memurluğunda çıkarma kaydı dışında hakkında ceza soruşturması olup olmadığı da arşiv araştırması sırasında incelenecek. Yani bu ne demek? Herhangi bir kamu görevlisi hakkında bir ceza soruşturması varsa, yürüyen bir ceza davası varsa, bu gerekçeyle devlet memurluğuna alınmayabilecek. Bunun masumiyet karinesinin ihlali anlamına geldiği çok açık. Çünkü bu ülkede muhalif olan her vatandaş hakkında mutlaka bir ceza soruşturması var, mutlaka bir ceza davası var, yakınları hakkında var. Dolayısıyla iktidar, idare, istemediği hiç kimseyi kamu görevlisi yapmayabilecek.

Teklifin 5'inci maddesinde güvenlik soruşturmasını düzenliyorsunuz. Gerçekten çok sorunlu bir madde çünkü diyorsunuz ki: "Yabancı devlet kurumları ve yabancılarla ilişki oluşturulacak." Hangi çağda yaşıyoruz? Dünyanın bu kadar küçüldüğü, uluslararası kuruluşların bu kadar yaygınlaştığı bir ortamda yabancılarla olan her tür ilişkinin güvenlik soruşturması kapsamında incelenmesi gerçekten akıl alır bir durum değil. Yine "terör örgütleriyle eylem birliği" "iltisak" falan gibi kavramlar var, hukuka yerleştirdiniz, neredeyse her getirdiğiniz yasa maddesi içerisinde "iltisak" var, "eylem birliği" var ve bu gerekçeyle istemediğiniz hiç kimseyi kamu görevlisi yapmayabileceksiniz. Daha dramatiği, güvenlik soruşturması sırasında vatandaş hakkında değil, eşi hakkında, eşinin akrabaları hakkında, sıhri hisimleri hakkında ve birinci derece akrabaları hakkında yani anne babası hakkında, çocukları hakkında da güvenlik soruşturması yapabileceksiniz; bunun da masumiyet karinesinin ihlali anlamına geleceği çok açık.

Teklifin 6'ncı maddesinde diyorsunuz ki: "MİT, Emniyet Genel Müdürlüğü ve mahallî mülki idare amirlikleri güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasını yapacak." Emniyetçe hazırlanan ve ceza soruşturmalarının özünü oluşturan fezlekeleri düşününce gerçekten vay hâlimize diyorum. Emniyet Genel Müdürlüğünün, Emniyet Genel Müdürünün yapacağı araştırmayla kimlerin kapı önüne konacağını veya memuriyete alınmayacağını hep beraber göreceğiz.

Teklifin 7'nci maddesinde bir değerlendirme komisyonu düzenliyorsunuz fakat değerlendirme komisyonunun kimlerden oluşacağını belirtmiyorsunuz. Diyorsunuz ki: "Kurumun en üst amiri kimse, o kimi isterse onlar değerlendirme komisyonu olacak." İsterse şube müdürünü yapar, ister memuru yapar, ister genel müdürü yapar. Ayrıca her seferinde bu değerlendirme komisyonunu da değiştirebilecek. "Belirlilik" hukuk içerisinde en önemli kavramlardan biridir. Bu kadar belirsiz kavramlar içeren yasalar yapmamak gerekir diye düşünüyorum.

Teklifin 8, 9 ve 10'uncu maddeleri kişisel verilere ilişkin hükümleri düzenliyor, Anayasa Mahkemesi kararında özellikle buna atıf var fakat bunu düzenlerken de gerçekten hak arama özgürlüğünün ihlali anlamına gelecek bir sürü içerik var. Memur olmak için başvuracaksınız; ilkokulu, ortaokulu, liseyi, üniversiteyi bitirdiniz, yüzlerce sınava girdiniz, başarılı oldunuz, kurumun sınavına girdiniz, yazılı sınavda başarılı oldunuz, çok zor mülakattan geçtiniz, başarılı oldunuz, başvurduğunuz; hakkınızda bir güvenlik soruşturması yapılacak, "Seni memur yapmıyorum." diyecek idare. "Niye yapmıyorsunuz?" dediğinizde "Gizli bilgi, sizinle paylaşmayacağım." diyebilecek. Böyle bir düzenlemenin kabul edilmesi gerçekten mümkün değil.

Teklifin diğer maddeleri, çeşitli hükümler, yürürlükten kaldırılan kanunlar, atıflar, yürütme ve yürürlüğü düzenliyor.

Özetle, teklife bir bütün olarak karşıyız, vatandaşın tehdit olarak gören anlayışa karşıyız, her tür ötekileştirme ve fişleme girişimine karşıyız; bu nedenle, teklife "hayır" oyu vereceğiz.

Konuşmamın son kısmında önceki dönem Eş Genel Başkanlarımızdan sevgili Selahattin Demirtaş'la ilgili bir mahkûmiyet kararı verildi geçen hafta, onu sizinle paylaşmak istiyorum, özellikle, kayda geçmesini istiyorum. Şimdi, Meclis Başkanı dahi sürekli diyor ya: "Haklarında yüzlerce soruşturma var, yüzlerce mahkeme kararı var." Bu soruşturmaların nasıl olduğunu Genel Kurul bilsin, yurttaşlarımız bilsin diye bunu anlatmaya çalışacağım. Evet, Eş Genel Başkanımız sevgili Selahattin Demirtaş'a Bakırköy 46. Asliye Ceza Mahkemesi üç yıl altı ay hapis cezası verdi Cumhurbaşkanına hakaretten. Peki ne demiş Eş Başkanımız sevgili Selahattin Demirtaş, onu birazdan söyleyeceğim ama süreci anlatmak istiyorum; 24 Kasım 2015 tarihinde -

anımsarsanız- Rusya'ya ait bir SU-24 uçağı düşürülmüştü. Açıklanan gerekçe, Rus uçağının Türkiye'nin hava sahasını ihlal etmesiydi. Birileri Türkiye'ye tuzak mı kuruyordu, Türkiye'yi Rusya'ya karşı bir savaşa mı sokmak istiyordu, bilerek ve isteyerek mi yapılmıştı; bunları bilmiyoruz. Ama şunu biliyoruz, bildiğimiz bir şey var: Muhalefet liderlerine "çarkçı" diyenlerin nasıl çark ettiğini biliyoruz. İlk önce, büyük bir kahramanlık menkıbesi yazıldı, "Rusya tekrarlar sa yenden yaparız." dediler, "Rus uçağı sınırlarımızı ihlal ederse, yaklaşırsa yine düşürürüz." dediler; coştı iktidar. Sonra, "monşer" diyerek küçümstedikleri diplomatlar "Daha diplomatik dil kullanın." diyerek ülkeyi yönetenleri herhâlde akliseline davet etti ki bu kez "Rus uçağı olduğunu bilseydik, yapmazdık." dediler hatta suçlu pilota atıldılar, tarbeden sonra da "FETÖ işi" dediler. Ama bu arada, bu saldırgan politika ve dilin, Türkiye'nin ekonomisine, ticaretinden turizmne o kadar büyük etkisi olduğunu gördüler ki Rusya'yla temasa geçmek için her şeyi yaptılar.

İşte, bu gerginliğin başında, Rus uçağının düşürülmesinden bir ay kadar sonra 23 Aralık 2015 tarihinde, Eş Genel Başkanımız bir Rusya ziyareti gerçekleştirdi, Dışışleri Bakanı Sayın Lavrov'la görüştü, "Türkiye'nin Rus uçağını düşürmesi yanlış. Savaş değil, barış istiyoruz." dedi. Sayın Cumhurbaşkanını, Eş Genel Başkanımızın bu ziyaretini "ihanet" olarak nitelendirdi, "Kulaklarına üflen en sufler in hezeyanı. Bu, açık ve net bir ihanettir." dedi. Bir yanda Türkiye'yi Rusya'yla savaşın eşğine getirenler, öte yanda buna karşı mücadele eden, Rusya'yı ziyaret eden, "Toplumu n savaş isteğı yok." diyen Eş Genel Başkanımız ve bunu "bu ülkeye ihanet" olarak nitelendirenler... Eş Genel Başkanımız havaalanında Rusya dönüşünde -bundan sonra- bir açıklama yaptı, sorulan sorulara yanıt verdi. Kısaca şunu söylüyor Eş Genel Başkanımız: "Rusya ziyaretimiz uzun bir süredir planlanmış, hazırlığı yapılan bir ziyaretti. Türkiye'de aslında toplumun Rusya veya başka bir ülkeyle savaş istediğı falan yok. Bu, AKP Hükümetinin verdiğı yanlış kararının sonucunda oluşmuş bir gerilimdir. Bunun bir hata olduğunu bizden önce Cumhurbaşkanı ve Başbakan ifade etmişti." Sonra şöyle devam ediyor: "Milyonlarca insan şu anda mağdur olmuş durumda. Rusya'da iş yapan, ticaret yapan, ithalat, ihracat yapan, ihale almış olanlar, öğrenciler, çalışmaya giden işçiler, herkes mağdur olmuş durumda. Hükümet ne yapıyor, kılını kıpırdatabiliyor mu? Hayır. Sadece kim yapabiliyor? Biz yapabiliyoruz. İçeride ve dışarıda istikrarlı ve ilkeli barış politikası savunabildiğimiz için bunu yapabiliyoruz. Öyle hamasetle, 'Ülkeye ihanet ettiler, millete ihanet ettiler.' teraneleriyle kendi hatalarını örtemezler. Çaldığınızın, çırtığınızın, bu ülkeye ettiğiniz ihanetin haddi hesabı yok. Şimdi bunları örtmek için, yarın öbür gün yutacakları büyük laflar ederek bugün bizim üzerimizden kendi hatalarını kapatmaya çalışıyorlar." Arkadaşlar, bu açıklamadan dolayı Eş Genel Başkanımıza üç yıl altı ay hapis cezası verildi, bu açıklama yüzünden. "Bunun içerisinde hakaret vardır." diyecek tek bir tane Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı var mı? Demek ki varmış, Bakırköy 46. Asliye Ceza Mahkemesi hâkimi. İşte bize açılan soruşturmaların yüzde 99'u bu biçimdedir; arkadaşlarımıza, yöneticilerimize, vekillerimize verilen cezalarının dayanağının yüzde 99'u bu şekildedir.

Bir yanda "savaş" diyenler, bir yanda "barış" diyenler ve "barış" diyenlere reva görülen hukuksal durum bu. Bu kararı unutmayın arkadaşlar. Rusya ziyareti nedeniyle kendisine "vatan haini" diyenlere verdiğı yanıt nedeniyle üç yıl altı ay hapis cezası verildi sevgili Eş Genel Başkanımıza; hakkımızdaki ceza soruşturmaları bunlardır.

Şimdi, Meclis Başkanı diyor ki: "Hakkında bu kadar soruşturma olanları HDP, milletvekili adayı yapıyor." Bizim hakkımızda, milletvekillerimizin önemli bir bölümü hakkında soruşturma falan yok, milletvekili olduğu andan itibaren soruşturmalar başlatılıyor. Ben milletvekili adayırken hakkımda bir tane ceza soruşturması yoktu, şimdi onlarca ceza soruşturması var; neredeyse bütün vekillerimizin durumu böyledir. Vekil olduğu andan itibaren yaptığı her konuşma, yaptığı, yapmadığı her basın toplantısı, verdiğı her röportaj nedeniyle soruşturma başlatılıyor; sonra 1.300 tane fezleke geliyor, bunun 1.050 tanesi HDP'nin milletvekilleri hakkında oluyor. Yoksa kimse, ceza soruşturması başlatılmış kişileri özel olarak milletvekili adayı yapmıyor. Şimdi bunu niye söylüyorsunuz? Bunu şunun için söylüyorum: Bu sadece bir propaganda değil, onun ötesinde bir şey. Partimiz hakkında bir kapatma davası açıldı ya, bu 600 sayfalık iddianamenin 550 sayfası 687 arkadaşımız hakkındaki soruşturmalar dan oluşuyor. Yani milletvekillerimiz, parti meclisi üyelerimiz, MYK üyelerimiz, -eski yeni fark etmez- 687 arkadaşımız hakkında başlatılmış soruşturmaları alt alta koymuşlar ve kapatma davası açılmış hakkımızda. Hakkımızda başlatılmış soruşturmaların özü bunlardır. Bundan farklı...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım.

MEHMET RUŞTU TIRYAKI (Devamla) – Bitiriyorum Sayın Başkanım, müsaade ederseniz bitiriyorum.

Bu örnek çarpıcı bir örnek olduğu için söylemiyorum. Emin olun yüzde 99'u böyle. Ömer Faruk Gergerlioğlu Vekilimizin milletvekilliğı düşürüldü geçen hafta. Neden? Sadece bir haberi paylaştığı için. Bir haberi paylaştığı için hakkında bir ceza soruşturması başlatıldı. Takipsizlik kararı verilmesi gereken bir soruşturma sonucunda ceza davası açıldı, mahkeme iki buçuk yıl ceza verdi; yetmedi, bölge adliyede -istinafta- onaylandı; yetmedi, Yargıtayda onaylandı kendisine ait olmayan bir haberi paylaştığı için.

İşte bunun için hakkımızda soruşturmalar başlatılıyor, ceza davaları açılıyor, sonra bunları üst üste koyarak hakkımızda bir kapatma davası açıyorlar ama en iyi cevabı halkımız verdi: HDP halktır, halk buradadır!

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifin tümü üzerinde Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz talep eden, İstanbul Milletvekili Sayın İbrahim Özden Kaboğlu.

Buyurun Sayın Kaboğlu. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (İstanbul) – Sayın Başkan, Divanın sevgili üyeleri, milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi -(2/2972) esas no.lu- üzerine Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına söz almış bulunuyorum.

Ön saptamam şu olacaktır: Bu öneri Anayasa'ya çok yönlü olarak ve açıkça aykırıdır; bunu biz Komisyon da defalarca dile getirdik. İçişleri Komisyonu üyeleri buradalar. Muhalefet şerhine çok yönlü olarak geçirdik fakat dinletemedik. Eğer kabul edilirse Anayasa Mahkemesine götürülecek olan bir yasa olacaktır; bu bakımdan, bunu bir ön sorun olarak belirtme gereğı bulunmaktadır. Şu açıdan: Birinci olarak, bu konu, kamu yönetimi Anayasa kurallarına aykırıdır; madde 170, madde 128, madde 129.

İkinci açıdan, bu düzenleme tarzı, Anayasa'nın hak ve özgürlüklere ilişkin maddelerine aykırıdır. Bu maddelerin başlıcaları; madde 10, madde 13, madde 20 ve madde 38'dir. Bu düzenleme, madde 153'ün sonuna aykırıdır çünkü bunun gerekçesi olarak Anayasa Mahkemesi kararları kullanılmıştır.

Anayasa Mahkemesi kararları üzerine yapılan düzenleme, Anayasa'ya aykırılığı ikiye katlamıştır; üçüncü husus budur.

Dördüncü husus ise, Anayasa'nın 2'nci maddesine -hukuk devleti maddesine- aykırıdır ama bir de bu yasa önerisinin gerekçesi ve etki analizi bakımından -biraz sonra söyleyeceğim gibi- üç yıla yayılan bu yasa önerisi, esasen yerindelik bakımından da yasa yapım tarzı bakımından da birçok sorun ve aykırılıklar içermektedir. Dolayısıyla, yasal boşluk yoktur, Anayasa'ya aykırılık vardır; giriş olarak söyleyeceğim budur.

Peki o zaman, Anayasa'ya aykırılıklar, açıkça aykırılıklar nelerdir? Bu ön bilgiler ışığında, esasen, güvenlik soruşturması

ve arşiv araştırması düzenlemesi ve uygulamasının Anayasa'nın değinilen hükümleriyle bağdaşmadığı ortadadır, şöyle ki: Bu düzenleme ilk kez -yasayla böyle bir düzenleme- 1994 yılında yapılmıştır. İzleyen düzenlemeler ise OHAL döneminde yapılmıştır, OHAL kararname yoluyla yapılmıştır ve konuyla ilgili, Anayasa Mahkemesi 5 ayrı karar vermiş bulunmaktadır. Bu, sadece genel olarak kamu görevlileri hakkında değil, özellikle, belirli özelliği bulunan kamu görevlileri hakkında yapılan düzenlemeye ilişkin iptal kararıdır aynı zamanda. Gerçekten, 4045 sayılı Yasa'dan sonra 676 sayılı OHAL Kararnamesi'yle, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nda yapılan düzenlemeyle, yine, 680 sayılı OHAL Kararnamesi ve 399 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri Personel Rejiminin Düzenlenmesi Kararnamesi'yle yapılan düzenlemeler -ki bu düzenlemeler 94 düzenlemesi dışında belirli kamu görevlileriyle sınırlı idi- tamamen olağanüstü dönemin düzenlemeleridir ve bu konular, aslında hukuk dışı düzenlemeler şeklinde nitelendirilebilir ve Anayasa Mahkemesi, kararnameleri denetleyemediği için, denetlemekten kaçındığı için yasalaştığı zaman partimiz Anayasa Mahkemesine başvurmuştur ve bu düzenlemelerin önemli hükümleri Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiştir.

Bu öneri, ani bir biçimde Aralık 2019'da ilk kez geldiği zaman "Biz, Anayasa Mahkemesi kararının gereğini yerine getiriyoruz." dendi fakat aradan iki gün geçmeden Genel Kurulda Plan ve Bütçe Komisyonunda kabul edilen maddeler geri çekildi. Dolayısıyla "Biz, aynı zamanda, bizim partimizin hazırladığı öneri doğrultusunda Cumhuriyet Halk Partisiyle uzlaşmaya açtık." dendi, Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekilleri bunu bize söyledi ve aradan altı ay geçtikten sonra bu kez İçişleri Komisyonuna ayrı bir yasa olarak geldi. Dikkat edin, yasama ahlakı ve etiği açısından değerli vekiller, Haziran 2020'de İçişleri Komisyonunda, Aralık 2019'da Plan ve Bütçe Komisyonuna getiren üyelerden hiçbirisi yoktu, bu öneri metninde hiçbir biçimde adları yoktu; dolayısıyla aynı parti, aynı konuda teklif yazıyor altı ay arayla, Cumhuriyet Halk Partisine gelmek bir yana, onunla uzlaşmak bir yana kendi aralarında bile yasama sürekliliği açısından herhangi bir bağlantının olmadığını, esasen yasama faaliyetinin ciddiyeti veya ciddiyetsizliği açısından çok ciddi bir sorun olduğunu belirtmek gerekir. Ve aradan ne kadar zaman geçti? Dokuz ay -1 Temmuz 2020- geçtikten sonra yeniden buraya getirildi, böylece bir yasa önerisi üç yıla yayılmış oldu.

Peki -ikinci öneride de Anayasa Mahkemesi kararları gerekçe olarak kullanıldı- gerçekten, Anayasa Mahkemesi kararları boşluk doğurdu ise, bir güvenlik soruşturması düzenlemesine gerek var idiyse o zaman Aralık 2019'dan Nisan 2021'e kadar neden beklendi? Eğer bu acil değil idiyse, bu şekilde zamana yayılması mümkün idiyse o zaman neden bütün uzlaşma yolları kapatıldı? Biz somut olarak teklif hazırladığımız hâlde, Anayasa'ya uygun bir düzenleme nasıl yapılır, bunun önerisini somut bir biçimde ortaya koyduğumuz hâlde neden bu, bu şekilde kotarıldı? İşte, bunların, bu soruların yanıtları verilebilmiş değildir, verilebilecek gibi de zaten gözükmemektedir.

Şimdi, Anayasa Mahkemesinin kararları neden boşluk yaratmıyor ve eğer bu yasa oylanırsa neden Anayasa Mahkemesi kararlarına aykırı olacak, bu sorulara da kısaca yanıt vermek istiyorum: Anayasa Mahkemesi, 2 somut norm denetimi yoluyla, 3 bireysel başvuru yoluyla değerlendirdiği mevzuat hükümleri açısından, esasen, Anayasa madde 20'yi eksen aldı ve Anayasa madde 20 ekseninde, özel yaşamın gizliliği ve korunması ekseninde Anayasa madde 13 ve Anayasa madde 38'le yetindi yani "Bunlar iptal için yeterlidir." dedi ama esasen, bu konuları düzenleyen Anayasa maddeleri Anayasa 10, Anayasa 48, Anayasa 70, Anayasa 128, 129 ve 153 olmak üzere, geniş bir yelpazeye yayılmaktadır. Bu açılardan yapılacak düzenleme bir boşluğu doldurmak bir yana, Anayasa'ya yeni aykırılıklar zincirini oluşturacaktır. Bu çerçevede, Anayasa Mahkemesinin bu konuda açık bir içtihadı bulunduğu hâlde, gerek soyut norm denetiminde verdiği 3 iptal kararı gerekse bireysel başvuruda vermiş olduğu 2 ihlal kararı bulunduğu hâlde bu, neden bu şekilde yeni bir düzenlemenin konusunu oluşturmaktadır?

Şimdi, burada, esasen, Anayasa Mahkemesinin verdiği karar -belirttiğim gibi- Anayasa'nın doğrudan öne sürülen maddeleri çerçevesinde; madde 20'dir özel hayata saygı, temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılması, madde 13 ve masumiyet karinesini düzenleyen madde 38'dir. Oysa teklif sahipleri, Anayasa Mahkemesinin kişisel verilerin korunması hakkına aykırılıklar nedeniyle ihlal kararını verdiğini belirterek öneriyle bunun giderildiğini öne sürseler de bu konuda iki büyük yanlış vardır; birincisi, -belirttiğim gibi- madde 20 çerçevesinde sınırlandırmıştır Anayasa Mahkemesi. İkinci büyük yanlış ise bu teklif, Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği, iptal gerekçesi olarak kullandığı kişisel veriler açısından da gerekli güvenceler sağlamamaktadır. Bu bakımdan, Anayasa Mahkemesi her ne kadar kararında yasa koyucunun taktir yetkisine vurgu yapmış olsa da yasa koyucunun takdir yetkisi Anayasa'ya saygı çerçevesinde, Anayasa'nın sözüne ve özüne saygı çerçevesinde mümkündür. Bu bakımdan, Anayasa Mahkemesi 11 ölçüt sıralamıştır. "Bir, elde edilen bilgi ve belgelerin ne şekilde kullanılacağına; iki, hangi mercilerin soruşturma ve araştırmayı yapacağına; bu bilgilerin ne suretle ve ne kadar süre saklanacağına" biçiminde devam eden 11 ayrı ölçüt saptamış bulunuyor. Anayasa Mahkemesi, bu ölçütlere karşılık vermediği için yapılan başvurularda iptal ve ihlal kararları vermiştir. Bu sakıncalar bu düzenlemede devam etmektedir. Kaldı ki Anayasa Mahkemesinin belirtmiş olduğu bu 11 ölçüte uygun düzenleme yapılmış olsa dahi aslında Anayasa'ya uygun olmayacaktır çünkü Anayasa madde 20'ye aykırılık ortadan kalkacak ancak Anayasa'nın diğer maddelerine aykırılık devam edecektir. Bu çerçevede, esasen teklif edilen metin, teklif metni güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması çerçevesinde elde edilen bilgi ve belgelerin ne şekilde kullanılacağı, ilgililerin söz konusu bilgilere itiraz etme imkânının olup olmadığı, verilerin silinmesine ilişkin olarak izlenecek usulün ne olduğu, süresinde silinmeyen ve yok edilmeyen verilerle ilgili olarak nasıl bir başvuru usulünün izleneceği, yetkinin kötüye kullanımını önlemeye yönelik nasıl bir denetim yapılacağı gibi birçok konuda gerekli kuralları öngörmemektedir, somutlaştırmaları yapmamaktadır. Bu açıdan, aynı şekilde, Anayasa Mahkemesinin vermiş olduğu karar ihlal edilmektedir ve bu açıdan da madde 20 ve madde 13'e aykırılık durumu devam etmektedir. 2016'da yapılan düzenlemeler çerçevesinde, esasen, madde 38, masumiyet karinesinin ihlali de bu çerçevede karşımıza çıkmaktadır. Kaldı ki yeni sıralanan -ilerleyen maddelerde- düzenlemeler, ölçütler bu kuralı da madde 38'i de ihlal etmektedir. Ancak, bunun ötesinde, esasen düzenleme, Anayasa madde 70 -görevin gerektirdiği nitelikler- madde 128 ve madde 129'un gereklerine de aykırılık taşımaktadır, uygun değildir.

Bu açıdan, biz, Cumhuriyet Halk Partisi olarak yaptığımız öneride, esasen, adli sicil kaydını yani yargı kararını esas aldık. Çünkü Anayasa madde 70'e göre mesleğe giriş konusunda görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez; bu da liyakat ilkesidir; bu, diplomadır; bu, stajdır ya da özel koşullardır. Hiçbir ayırım gözetilemez; mutlak bir korumadır, mutlak bir güvencedir. Bu açıdan, adaylar açısından nitelik dışında herhangi bir ayırım yapılamayacağını göstermektedir. Oysa "Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması" başlığı altında yürürlükte bulunan ve önerilen düzenleme, istisna kabul etmeyecek bu Anayasa hükmünü çok yönlü olarak ihlal etmektedir. Nasıl ihlal etmektedir? Neden ihlal etmektedir? Şimdi, bir kez, görevde bulunan kamu görevlileri için, görevde bulunan memurlar için Anayasa madde 129 ölçütler koymaktadır: Anayasa ve kanunlara sadakat, disiplin soruşturmasının savunma hakkı güvencesi, disiplin kararlarına karşı yargısal güvence, ceza kovuşturmasının izne bağlanması.

Şimdi, bu memurlar için öngörülen anayasal koşullar henüz memur olmayan, kamu görevlisi olmayan kişiler için nasıl belirlenecektir, nasıl aranacaktır? Dolayısıyla bu, mümkün değildir. Bu çerçevenin dışında, bu ölçütlerin dışında yer alan yasal kurallara Anayasa'ya, 129'a haydi haydi aykırı olacaktır. Peki, bu durumda adaylar açısından görevin gerektirdiği nitelikleri taşımakla beraber güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması adı altında görevle ilgisi bulunmayan birtakım bilgi ve öznel değerlendirmeler sonucunda kamu görevine atanamama;

Bir: En başta Anayasa'nın 70'inci maddesine aykırıdır. Burada çifte aykırılık söz konusudur çünkü güvenlik soruşturması

ve arşiv araştırması ile görevin gerekleri arasında bağlantı bulunmamaktadır. Bu nedenle aynı zamanda ayrımcılık yaratıcı bir düzenlemedir.

İki: Anayasa'nın 2'nci maddesindeki hukuk devletine aykırıdır. Hukuk devleti hukuk kurallarının kapsamıyla beraber kişinin hak ve yükümlülüklerinin öngörülebilirliği temeline dayanır. Güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması kavramı ve ilgili düzenlemeler belirsizdir, keyfiğe açıktır ve hukuki güvenlik ilkesini ihlal etmektedir.

Üç: Anayasa'nın 129'uncu maddesine aykırıdır. 129'uncu maddesinde öngörülen güvencelere aykırıdır çünkü henüz göreve başlamamış bulunan bir adayın Anayasa'ya sadakat ölçüsü ne olacaktır? Sonra, güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasına karşı savunma hakkından yoksun bulunan kişi hakkında bir karar olmadığı için yargısal başvuru yolunun işletilmesi de zor olacaktır.

Dört: Anayasa'nın 70'inci maddesinde öngörülen koşulları taşıyan bir adayın güvenlik soruşturması sonucu kamu hizmetlerine girme hakkından yoksun kılınması "Temel hak ve hürriyetlerin sınırlandırılması" kenar başlıklı 13'üncü maddeye de çok yönlü olarak aykırılık teşkil edecektir.

Bu bakımdan bütün bunları sıraladıktan sonra Anayasa madde 129'da Silahlı Kuvvetler mensupları ile hâkimler ve savcılar hakkındaki hükümler saklı tutulmakla birlikte aslında bunlara ilişkin düzenleme de yasal temele dayanır, keyfîlik ilkesinden uzaktır. Bu nedenle Anayasa Mahkemesinin verdiği karar, verdiği iptal ve ihlal kararları karşılanmamaktadır, devam etmektedir. Teklif, Anayasa'mızın 20'nci, 24'üncü, 25'inci, 36'ncı yani inanç özgürlüğü, düşünce özgürlüğü, eşitlik hakkı, suçsuzluk karinesi, suçların kişiseliliği ilkesine aykırı olduğu gibi, bunlara denk düşen Avrupa Mahkemesi, Avrupa Sözleşmesi maddelerine de aykırıdır. Bu hâliyle, teklif, kişilerin fişlenmesini meşrulaştıracak ve sivil ölümlere neden olacaktır.

Arşiv araştırması ve güvenlik soruşturması belli kategoriler için öngörülmüş olmakla birlikte, aslında 3'üncü maddeden itibaren ilerleyen maddelerde bütün kamu görevlileri için arşiv araştırması aranacaktır ve arşiv araştırması ile güvenlik soruşturması -aslında birbirine giren araştırmalar- herhangi bir biçimde anayasal dayanağı bulunmayan birer ön koşula dönüşecektir. Bu itibarla bu görevler arasında güvenlik soruşturması ve arşiv araştırmasının birlikte yapılacağı kurum veya işleri belirleyen 3'üncü maddede diyor ki: "Bu görevliler arasında gizlilik dereceli birimler de vardır. Gizlilik dereceli birimlerin neler olduğu -belirsiz bırakılıp- yönetmelik tarafından belirlenecektir." Anayasa Mahkemesi ısrarla yasallık ilkesini vurgulamışken, bu kadar önemli bir konuda bu görevleri yönetmeliğe bırakmak yeni aykırılık zincirini oluşturmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Teklifin 4'üncü maddesinde arşiv araştırmasının kapsamı belirlenmiştir. Kişinin adli sicil kaydı, kişinin kolluk kuvvetleri tarafından hâlen aranıp aranmadığı, kişi hakkında herhangi bir tahdit olup olmadığı ve benzeri koşullar, benzeri ögeler, aslında Anayasa Mahkemesinin iptal kararına aykırı düştüğü gibi, Anayasa'nın suçsuzluk karinesine olduğu kadar, doğrudan doğruya kişi hak ve özgürlüklerine ilişkin maddelerine olduğu kadar, yine biraz önce saydığım üzere, görevin gereklerine de aykırılık oluşturmaktadır.

Hele hele bir de "istihbari bilgiler" başlığı altında yapılan bir düzenleme söz konusu ki özellikle 5'inci maddesinden itibaren bu konuda birçok Danıştay kararı bulunduğu hâlde yine aynı düzenlemenin yapılmış olması ister istemez bizi 15 Temmuz öncesine götürmektedir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Sayın Başkan, bitireyim izninizle.

BAŞKAN – Selamlayın lütfen.

İBRAHİM ÖZDEN KABOĞLU (Devamla) – Teşekkür ederim.

Çünkü 15 Temmuz öncesinde bütün bu güvenlik soruşturmaları yapıldığı hâlde kamu görevlilerinin büyük kısmı FETÖ'cü olduysa demek ki ya güvenlik soruşturması yapılmadı ya da güvenlik soruşturması hiçbir işe yaramamaktadır. Bu bakımdan, biz esasen objektif kurallardan ayrılmamak durumundayız. Eğer bir kişi tıp fakültesini, hukuk fakültesini, mühendislik fakültesini bitirmişse onun için diploma temeldir yoksa bir istihbari bilgi, bir özel araştırma, bir güvenlik bilgisi onun için kesinlikle kamu görevinden yoksunluk sonucunu doğuramaz. Bu bir haktan yoksunluktur, kamu hizmetlerine giriş hakkının yasaklanmasıdır. Anayasa'mız buna cevaz vermemektedir.

Tekrar söylüyorum, geri çekilmelidir bu teklif; aksi hâlde, Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilecektir.

Teşekkürler, saygılar. (CHP sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkanım, şimdi bana telefon geldi, çok önemli bir sorun.

Şanlıurfa ili Ceylânşınar ilçesinde 100 tane koyunu bugün gözaltına almışlar Sayın Bakan Yardımcım. Ya, koyun gözaltına alınır mı? Bu koyunların gözaltına alınması hem hayvancılığın geliştirilmesine hem de üretimin geliştirilmesine aykırı, Anayasa'ya aykırı.

Yani Türkiye'de insanlar gözaltına alınıyor da koyun ve kuzular da şu anda gözaltına alınıyor Başkanım. Sizden istirham ediyorum...

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani Türkiye İçişleri Bakan Yardımcısıdır, bu konuda gereğini yapın, hayvanları serbest bırakın.

BAŞKAN – Evet, hayvan hakları konusundaki kanun teklifi Mecliste bekliyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkanım, hayvanları serbest bıraksınlar. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, anlaşıldı Sayın Tanal.

Buradan yetkililere sesleniyoruz biz de, gözaltına alınan hayvanlar serbest bırakılsın diye biz de yetkililere sesleniyoruz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, İçişleri Bakan Yardımcımız burada, bakın, İçişleri Bakan Yardımcımız burada; bu hayvanları serbest bıraksınlar.

BAŞKAN – Sayın Tanal, teşekkür ederiz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Gözaltına alınan, koyun ve kuzu.

BAŞKAN – Sayın Tanal, müsaade eder misiniz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sağ olun efendim.

BAŞKAN – Tümü üzerinde gruplar adına son söz, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına söz isteyen Kırıkkale Milletvekili Sayın Ramazan Can'a ait.

Buyurun Sayın Can... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkanım, bu koyunların terörle iltisakı mı var, bağlantısı mı var? Ya, bu koyun, kuzu

Allah'ın yarattığı o merada ot yiyor, ot; orada Allah'ın verdiği suyu içiyor.

BAŞKAN – Sayın Tanal, konuşmacıyı kürsüye çağırdım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkanım, kusura bakmayın, bundan daha önemli bir şey olmaz ki!

BAŞKAN – Müsaade ederseniz, Sayın Can konuşmasını yapsın, kürsüde sizi bekliyor.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim, Sayın Can'dan da özür dilerim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Can.

AK PARTİ GRUBU ADINA RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle kanun teklifinin hazırlanmasında, mutfak çalışmasında bulunan arkadaşlarımıza, Komisyon üyelerimize, siyasi parti grup temsilcilerine, bugün burada söz alan değerli hatiplere konuşmalarından ve katkılarından dolayı teşekkür ediyorum.

Gönül ister ki güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması kanun teklifi hâline gelsin, yasal bir düzenleme olsun. Ancak idare faaliyetleri kamu idaresi tarafından, kamu görevlileri tarafından yürütülmektedir. 15 Temmuzda, 17-25 Aralıkta gördük ki devlet sırtını dayamış olduğu kamu görevlileri tarafından ihanete uğradı. Dolayısıyla her devlet önlemini alacaktır. Fakat devletler önlemini alırken adalet, ehliyet, liyakat ve görevin gerektirdiği nitelikler haricinde herhangi bir soruşturma ya da herhangi bir kovuşturmaya maruz kalmadan objektif ve nesnel kriterlere göre arşiv araştırmasını ve güvenlik soruşturmasını yapmalıdır. Bu açık ve nettir. Burada özellikle söylüyoruz: Kanun koyucunun Türkiye Büyük Millet Meclisinde ve Komisyonunda yapmış olduğu bütün müzakereler ve tartışmalar kanunun gerekçesini oluşturur. Güvenlik soruşturmaları kin ve garezden, dedikodudan ibaret olmamalı, soyut olmamalı; tamamen görevin gerektirdiği niteliklerle ilgili olgusal verilere dayalı, somut, müşahhas olmalı, bilgi ve belgelerle desteklenmeli. Dolayısıyla, burada güvenlik soruşturması yapacak birimler kanun koyucunun bu hassasiyetini önemle dikkate almalılar.

Değerli hocamız buradan bahsetti, Anayasa'ya aykırılık iddiasında bulundu. Doğrudur, Anayasa'ya aykırılık iddiasıyla ilgili bizim de görüşlerimiz var. Evet, 1994 yılına kadar güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması düzenlemesi fiilî olarak meri. 1953'te bir kararname, 1962'de Bakanlar Kurulu kararı, 1980'de yönetmelik, 1984'te Bakanlar Kurulu kararı çıkmış; peki, kanun var mı? Yok. Kanuna dayanan bir şey var mı? Yok. Kanun ne zaman çıkmış? 1402'liklerle, Sıkıyönetim Kanunu'yla ilgili 4045 sayılı Kanun, onun haricinde bir yasal düzenleme yok. Dolayısıyla, Türkiye Büyük Millet Meclisinin tasarrufunda olmayan, Bakanlar Kuruluyla, idari işlemlerle güvenlik soruşturması yapılmış. 1994 yılına kadar Türkiye'de yapılan bütün güvenlik soruşturmaları ve arşiv araştırmaları kanuna dayanmamaktadır, Anayasa'ya aykırıdır, kanuna aykırıdır ama buna rağmen yapılmış. Peki, güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması yapılmamalı mı? Tabii ki yapılmalı, kanuni bir düzenleme olmalı. Buna dikkat edilmesi gerekiyor.

Hatta, 1990 yılında -yanlış hatırlamıyorsam- bir kararname ya da yönetmelik çıkmış Sayın Başkanım, enteresandır, bu yönetmelik Resmî Gazete'de yayımlanmamış, Resmî Gazete'de yayımlanmayan yönetmelik dahi uygulama alanı bulmuş. Ta ki bir şekilde Anayasa Mahkemesine gitmiş, Anayasa Mahkemesi, kanuna dayanmadığından, Resmî Gazete'de yayımlanmadığından, aslında yürürlüğe resmî olarak girmeden, fiilî olarak uygulanan metni iptal etmiştir. 2001 yılında çıkarılan yönetmelik ile kanuni dayanağı olan 1994 yılındaki 4045 sayılı Yasa, bizim yasal mevzuatımız buradan başlıyor. Anayasa Mahkemesine götürüldü OHAL kararnamele. OHAL kararnameleyle de Devlet Memurları Kanunu'nun 48'inci maddesinin 8'inci bendine "arşiv araştırması ve güvenlik soruşturması yapılmış olmak" ibaresi eklendi. Diğer taraftan, aynı şekilde kişisel verilerle ilgili kamu kurumlarının güvenlik soruşturması yapan birimlerinin ilgili kurumlardan, yargı makamlarından ilgili bilgilere ulaşılabilmesi açısından da yine OHAL kararnameleyle eklemeye yapıldı. Cumhuriyet Halk Partisi Anayasa Mahkemesine götürdü. Anayasa Mahkemesi bu OHAL düzenlemeleriyle ilgili yapılan tasarrufu iptal etti. Netice itibarıyla -bu düzenleme de bir kod kanun şeklinde- müstakil bir kanun hazırlama ihtiyacı doğdu. Anayasa Mahkemesinin bütün gerekçelerini, iptal gerekçelerini de karşılayacak şekilde bir düzenleme yapmış olduğumuza inanıyoruz. Mükemmel bir düzenleme mi? Mükemmel bir düzenleme olduğundan bahsedemeyiz ancak şundan bahsedebiliriz, diyoruz ki burada: Arşiv araştırması ve güvenlik soruşturmasıyla ilgili, özellikle arşiv araştırmasında zaten sıkıntı yok, arşiv araştırması kişinin sabıka kaydı, kişinin aranıp aranmadığı, bir tahdidin olup olmadığı, bunlar zaten resmî, somut bilgilerdir. Güvenlik soruşturmasında problem var; güvenlik soruşturmasının dedikodulardan, alan araştırmasının dedikodulardan ibaret olduğuna dair hepimize, hepimize, hepimizin yakınlarından bu manada şikâyetler gelmiştir. Dolayısıyla, bu manada kanun koyucu olarak ne yapabiliriz? Kanun koyucu olarak bu manada mukayeseli hukuken de yararlandık. Örnek vereceğim: Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin önüne gelmiş bir dosyada "Kosiek davası" diye Almanya'yla ilgili bir davada güvenlik soruşturması nedeniyle memuriyetten men verilmiş. AİHM diyor ki: "Kişi -kitabı var, akademisyen- anayasal düzene karşı, Alman anayasal düzenine karşı bir makale kaleme almış." Buradan hareketle güvenlik soruşturmasında kamunun, devletin sırtını dayayabileceği bir memuru, sadakat açısından değerlendirdiğinde bunu -sadakat açısından sadakate hâlele geleceği gerekçesiyle- memuriyetten men haklı bulmuştur. Başka bir yargılamada da Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi görevin nitelikleri gereğinin dışında bir değerlendirme yaptığından bahisle de yargılanan ülkeyi haksız bulmuştur. Bütün bunlara bu teklifle dikkat etmeye çalıştık.

Evet, Anayasa madde 13, temel hak ve hürriyetlerin kısıtlanması. Tabii ki, biz temel hak ve hürriyetlerle ilgili güvenlik anlamında bir denge kurulmasından yanayız. Eğer eşitler arasında bir denge aranıyorsa biz temel hak ve hürriyetlerden yanayız. Ben bir milletvekili olarak o meyanda düşünüyorum.

Temel hak ve hürriyetlerin kısıtlanması; bir, Anayasa'nın ruhuna; iki, demokratik toplum düzeni gereklerine; üç, kanunilik ilkesine; dört, ölçülülük ilkesine aykırı olmamalıdır. Hakkın özünü muhafaza ederek hakkın temel nüvesine hâlele gelmemek kaydıyla sınırlama yapılabilir ama bu sınırlama tamamen demin söylediğim ölçülere dikkat etmek kaydıyla olabilir. Netice itibarıyla, merhum Orhan Aldıkaçtı Hocamız, Selçuk Özçelik Hocamız, Erdoğan Teziç Hocamız ve Burhan Kuzu Hocamız -Allah'tan rahmet diliyorum hepsine- şu benzetmeyi yaparlardı: "Et ve tırnak gibi temel hak ve hürriyetlerin kısıtlanması. Evet, tırnağı keseceğiz ama ete zarar vermeyeceğiz."

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Parmağı kopardınız, parmağı; parmak koptu.

RAMAZAN CAN (Devamla) – Bu denge içerisinde kuyumcu titizliği şeklinde çalışmaya gayret etmemiz lazım.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Parmak buradan koptu döneminizde, OHAL'de.

RAMAZAN CAN (Devamla) – Evet, bu manada kamu görevlileri kamu hizmetini icra ederken Anayasa'ya, kanunlara sadık kalarak faaliyetinde bulunmak, devletin menfaatlerini korumakla yükümlüdürler.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Kardeş FETÖ'cü bakanlara da arşiv araştırması yapılacak mı Ramazan Bey?

RAMAZAN CAN (Devamla) – Amerika Birleşik Devletleri'nde yargısal konseyin bir değerlendirmesi var, diyor ki: "Devlet kriz zamanlarında sırtını yaslayacağı, sadakatle kaim kamu görevlileriyle çalışmazsa kriz zamanlarında o devlet imha olur." Gerçekten de 17-25 Aralıkta, 15 Temmuzda biz bunu yaşadık. Dolayısıyla, Türkiye Cumhuriyeti devleti objektif kriterlerle kendi bünyesine -özellikle stratejik alanlarda görevlendireceği memurlarla ilgili- dikkat etmek zorundadır. Bu dikkatle, objektif kriterlere dayanarak güvenlik soruşturmasını yapması gerekir diye düşünüyoruz.

Sayın Başkanım, değerli milletvekili arkadaşlar; yine, özellikle Anayasa Mahkemesinin iptal gerekçesini karşılayıp karşılamadığıyla ilgili, maddelerle ilgili kısaca değerlendirme yapmak istiyorum. Görevin gerektirdiği niteliklerle ilgili... Evet,

Anayasa Mahkemesi "Bir sınır konulmaksızın kolluk kuvvetleri ve istihbarat örgütlerindeki her türlü verinin toplanması ve kullanılmasına yol açacak genişlikteki düzenleme orantılılık ilkesine aykırı olacaktır. Orantılı olabilmesi için, istihdam edilecekleri alana göre memuriyet ve kamu görevlerine uygunluğun değerlendirilmesi amacına katkı sunacak verilerle sınırlandırılmalıdır." diyor. Evet, biz kanun teklifinde bunu nasıl karşılamışız? Demişiz ki: "Görevin gerektirdiği niteliklerle ilgili kolluk kuvvetleri ve istihbarat ünitelerindeki olgusal verilerinin..." Bu olgusal veriler somut, müşahhas verilerdir; dedikodudan ibaret olmayan, mücerret iddiaları bertaraf eden bir yaklaşım. Aynı şekilde "Terör örgütleri veya suç işlemek amacıyla kurulan örgütlerle eylem birliği, irtibat ve iltisak içinde olup olmadığının..." Evet, "irtibat" ve "iltisak" kelimeleri hukuk sistemimize yeni girmekle beraber, gerek Yargıtay gerek Danıştay gerekse Anayasa Mahkemesinin kararlarında oturmuş, yerini bulmuş, karşılığını bulmuş, bir hukuki yapıya kavuşmuştur.

Diğer taraftan "...mevcut kayıtlardan ve kişinin görevine yansıyacak hususların denetime elverişli olacak yöntemlerle yerinden araştırılmak suretiyle tespit edilmesidir. Güvenlik soruşturmasına görevin gerektirdiği niteliklere etkisi yönüyle kişinin eşi ile birinci derece kan ve sıhrî hisimleri da dâhil edilir." Buradan hareketle "Yerinden araştırmanın hangi yöntem izlenerek kimlerden bilgi almak suretiyle yapılacağı, keyfiyeti engelleyici amaç, hedef, kişinin memuriyete, kamu görevine uygunluğunun belirlenmesiyeen bir sınır çizilmeksizin işlemin, verilerin toplanmasına ve kullanılmasına ilişkin genel, geniş bir yetki verilmesi orantılı olarak kabul edilmeyebilir." demiş. Doğrudur, Anayasa Mahkemesinin bu gerekçesi de aynı şekilde somut bir ibareyle karşılanmış bulunuyor.

Yine, "...kendilerine iletilen taleple sınırlı kalmak kaydıyla" yani güvenlik soruşturması yapan birim kendisine iletilen taleple sınırlı kalacak, onun haricinde başka alanlara girip güvenlik soruşturması yapamayacak. "Kişisel verilerle ilgili sorgulama yapamaz, 'log' kayıtlarını değiştiremez ve silemez, kişisel bilgi veya belgeleri yetkisiz kişilerle paylaşamaz ya da basın ve yayın kuruluşlarına veya diğer iletişim kanallarına veremez." Bununla ilgili de aynı şekilde, Anayasa'nın 20'nci maddesinde düzenlenen kişisel verilerle ilgili teminatı bir şekilde karşılayan hükmü teklifimize dercetmiş bulunmaktayız.

Aynı şekilde, Anayasa Mahkemesi... "Komisyona gönderilecek bilgi herhangi bir yorum ve değerlendirme içermeyen olgusal bilgiler olmalıdır, şahsın terör örgütleriyle iltisaklı olduğu" şeklinde yorum içermemelidir." Bakınız arkadaşlar, dikkat edin: Yorumu müsait bir güvenlik soruşturması olmamalı, açık ve net söylüyoruz. "Değerlendirmenin kolluk görevlilerince değil, komisyon tarafından yapılmasının güvence altına alınması" bu çok önemli bir husus. Şimdi, değerlendirme komisyonu kuracağız, 3 kişi, belki önerge gelecek 5 kişi olacak.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Bakanlara da uygulanacak mı Ramazan Bey? Basit sorular...

RAMAZAN CAN (Devamla) – Bu değerlendirme komisyonu, güvenlik soruşturması yapan birim taleple sınırlı kalmak kaydıyla görevin niteliklerine hasreden bir sınırdan yoklamayı yaptı, yorum içermeyecek, o tespiti değerlendirme komisyonuna verecek. Değerlendirme komisyonu -dikkatinizi celbederim- gerekçeli, objektif, nesnel, yazılı raporunu atamayı talep eden yetkili amire arz edecek. Bu, şunun için önemli: Artık, yazılı, müşahhas, gerekçeli bir rapor hazırlanacağı için, atama reddedildiğinde yargı boyutunda mahkeme talep ettiği zaman bu değerlendirme komisyonu gerekçeli, nesnel, objektif raporunu değerlendirmeye alacak.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Bakanlar için de rapor yapılacak mı?

RAMAZAN CAN (Devamla) – Dolayısıyla, bu manada da bir teminat altına alınmışlık vardır diye düşünüyorum. Aynı şekilde, tartışmalardan biri de arşiv araştırmasıyla ilgili. Arşiv araştırması, memuriyete ilk atanacak ve yeniden atanacaklarla ilgili. Arşiv araştırmasındaki 4045'teki düzenlemenin üç aşağı beş yukarı aynısı korundu.

Aynı şekilde güvenlik soruşturmasından da birtakım örnekler vermek istiyorum ben size. Güvenlik soruşturmasındaki kişiye, 18 yaşında, memura mukavemetten dolayı hükmün açıklanmasını geri bırakma kararı verildiği için -hükmün açıklanmasını geri bırakma, memura mukavemetten- memuriyete ataması iptal edildi ya da kabul edilmedi. Burada bu doğru bir şey değil. Biz diyoruz ki hükmün açıklanmasını geri bırakmaktaki olgusal verilerden istifade edebilirsin fakat bu olgusal veriler senin... Güvenlik soruşturmasına maruz kalan o kişinin geleceği memuriyet neresi? Veri hazırlama işletmeni. Veri hazırlama işletmeni ile görevli memura mukavemet etmenin arasında bir illiyet rabıtası yok dolayısıyla bunu memuriyete kabul etmek durumundasın. Ama şiddet eğilimli birinin infaz koruma memuru olmasıyla ilgili -görevin niteliklerine ilişkin- bu değerlendirme dikkate alınabilir. Bu manada özellikle buradaki bütün tartışmaların değerlendirme raporunda, güvenlik soruşturmasında ve mahkemece dikkate alınması gerektiğinden bahsediyoruz. Ehliyet, liyakat önemlidir. Kişi, güvenlik soruşturmasında ya da arşiv araştırmasında mağdur olacak olursa kişinin sadece memuriyeti gitmiyor, ilanihaye lekelenmiş, topluma kazandırılması mümkün olmayan bir birey olarak karşımıza geliyor. Bunu asla tasvip etmiyoruz, bu konuda da bütün siyasi parti grup temsilcileri olarak aynı fikirdeyiz. Dolayısıyla, değerlendirme komisyonunun önüne gelecek bilgilerde arşiv araştırmasında hemen hemen problem olmamakla beraber, sıkıntı güvenlik soruşturmasıyla alakalı. Güvenlik soruşturmasını alana biz illaki "Güvenlik soruşturmasında gidin de arazide bir araştırma yapın." da demiyoruz. Görev nitelikleri gereği arşiv araştırmasıyla da yetinebilirsin, arşiv araştırmasındaki bilgilerle, somut bilgilerle de yetinebilir, araziye de gitmeyebilirsin. Araziye gittiğin zaman da -demin verdiğim örnekteki gibi veri hazırlama işletmeni alacaksın- otel kayıtları, efendime söyleyeyim, amcasının çocuğuna bilmem ne yapmış ya da başka bir suçla meyl var; biz bunları istemiyoruz sizden, kesinlikle böyle bir şey istemiyoruz. Dolayısıyla, bu manada... Görevin nitelikleri ne demek, memuriyette neyi bekliyoruz biz? Onunla ilgili bir şey varsa bunların değerlendirilmesi noktasında dikkate almak gerektiğini düşünüyoruz.

Evet, mukayeseli hukukta arşiv araştırması ve güvenlik soruşturması var mı?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sürreal bir yaklaşım oluyor arşiv araştırması.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Devletin sahibi misiniz?

RAMAZAN CAN (Devamla) – Mukayeseli hukukta da arşiv araştırması ve güvenlik soruşturması var.

FİLİZ KERESTECİOĞLU DEMİR (Ankara) – Ben de sizden istemiyorum Ramazan Bey.

RAMAZAN CAN (Devamla) – Amerika'da aynı şekilde hem güvenlik soruşturması hem arşiv araştırması var; Almanya'da aynı şekilde, İngiltere'de aynı şekilde, üst düzey memurlar anlamında. Amerika Birleşik Devletleri'nde Başkanın atadığı memurlar haricinde güvenlik soruşturması ve arşiv araştırması var. Peki, Başkanın atadığı memuriyette, üst düzey yöneticilerde niye arşiv araştırması ve güvenlik soruşturması yoktur diye araştırdığımda orada şu şekilde bir şey dikkati çekiyor: Üst düzey memurların -zaten beraatizimmet asıl- zaten böyle bir şey yapmayacağı peşinen kabul edilmiş.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Fahrettin Altun'a bak, her gece sabaha kadar "troll ordusu" yönetiyor. Fahrettin Altun'a bak. Boş kalınca pergola yapıyor, İmar Kanunu'na muhalefet; boş kalınca hakaret, boş kalınca bilmem ne.

RAMAZAN CAN (Devamla) – Ama bizde, Cumhurbaşkanlığı hükûmet sisteminde hem Cumhurbaşkanlığı kararnamesinde hem de buradaki gerekçemizde üst düzey yöneticinin ne olduğu açıktır ve üst düzey yöneticiler de güvenlik soruşturmasından muaf değildir.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Suç makinesi gibi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Öyle bir şey anlatıyorsun ki başka bir dünyada hissettim kendimi.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sürreal.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Gerçekten ya.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) - Bilimsel ve didaktik bir şekilde.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Bilimsel.” deme, “İlmi.” de, senin ağzına bilimsel yakışmıyor.

RAMAZAN CAN (Devamla) – Evet, bir diğer konu da kişisel verilerin mahremiyeti. Kişisel veriler iki şekilde alınacak: Birincisi, güvenlik soruşturması yapan birim; ikincisi, değerlendirme komisyonu. Güvenlik soruşturmasını yapan birim o verileri amaç hasıl olduğu anda, her hâlükârda iki yılda, değerlendirme komisyonu da aynı şekilde bu süreler içerisinde derhâl silmek durumunda. Eğer bu log kayıtlarına ulaşır, başkalarıyla paylaşırsa aynı zamanda suçtur, buna da atıf yapılmıştır.

Diğer taraftan, Anayasa’nın 20’nci maddesiyle korunan bu mahremiyet bu şekilde burada teminat altında alınmıştır. Ayrıca, kişinin güvenlik soruşturmasında çıkan, memuriyetle alakası olmayan bir veriye kişi istediği zaman ulaşabilecek, bunu isteyebilecek ve bunun silinmesini talep edebilecek. Bu da reform şeklinde bir değerlendirmedir, bu kanun teklifindeki önemli düzenlemelerden biridir.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Helal olsun size, vallahi helal olsun(!) Bu reform da patlar.

Bakanlar ne olacak, arşiv araştırması olacak mı bakanlara Ramazan Bey?

RAMAZAN CAN (Devamla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kanun teklifimiz mümkün mertebe somut bir şekilde, bütün grupların mümkün olduğunca desteğini alarak... Burada aslında niyetimiz, ehliyet ve liyakat olarak hiçbir memurun ya da adayın, kesinlikle, güvenlik soruşturmasından ve arşiv araştırmasından elenmesini beklemek değildir.

Ayrıca, şu konuyu da söyleyip geçştireceğim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Geçştirme, netleştir.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Geçştirmekten kastınız nedir Ramazan Bey?

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Zaten geçştiriyorsunuz.

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – Neyi geçştiriyorsunuz?

RAMAZAN CAN (Devamla) – Arşiv araştırmasında...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

RAMAZAN CAN (Devamla) – Arkadaşlar, çok önemli, dikkatinizi çekerim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Bak, öyle diyeni götürdüler. Haber alınamıyor arkasından. “Burası önemli.” dedi, gitti adam, haber alınamıyor.

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – Burası çok önemli(!)

BAŞKAN – Buyurun.

RAMAZAN CAN (Devamla) – Arşiv araştırmasından ve güvenlik soruşturmasından çıkan somut, olgusal veri olsa dahi, hükmün açıklanmasını geri bırakma ya da bir mahkûmiyet ya da bir erteleme ya da bir adli kontrol ya da bir denetimli serbestlik hükmü çıksa dahi memuriyetten men sebebi olmamalı. Evet, bunlar çıktı diye memuriyetten men sebebi olmamalı. Deminki söyledığım üzere, görevin nitelikleri ile işlenen suçun ya da hükmün açıklanmasını geri bırakan somut olguların bu işle örtüşmesi gerekmektedir. (CHP ve HDP sıralarından gürültüler)

GÜLÜSTAN KILIÇ KOÇYİĞİT (Muş) – KHK’lileri niye attınız Ramazan Can, KHK’lileri niye attınız?

RAMAZAN CAN (Devamla) – Aksi takdirde kanun koyucunun muradı bu değildir.

Evet, kanun teklifimiz hayırlı olsun.

Herkese katkısından dolayı teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Beştaş, buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Kısa olacak Sayın Başkan, izninizle.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

49.- Siirt Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can’ın 220 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Doğrusu, Sayın Can’ı dinleyince hakikaten yine kendimi dünyanın başka bir ülkesinde hissettim.

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Öyle hisset, öyle.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – Şöyle söyleyeyim: Hakkında hükmün açıklanmasının geri bırakılması değil, takipsizlik değil, beraat değil; hakkında hayatı boyunca soruşturma açılmamış, sülalesindeki herhangi birinin hakkındaki dava sebebiyle binlerce insan ihraç edildi bu ülkede ya ve hâlâ dosyaları OHAL Komisyonunda bekliyor. Yani ben 12 Eylülde gözaltında kaldı diye ihraç edilen doktor tanıyorum. Buna ilişkin yüzlerce örnek verebilirim. Yani öyle bir şey anlatıyor ki “Olmamalı, malı-meli”... Öyle bir şey yok. Türkiye’de “iltisak” diye bir kavram icat edildi yani içerik olarak icat edildi. “İltisak” dediğin nedir? Hakikaten hukukta böyle bir kavram var mı? Yok. O nedenle yani bir de bizim adımıza da konuştu. Bir yandan insan mutlu olur gibi oluyor ama diğer yandan da...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Siirt) – ...hani “Bütün gruplar böyle düşünüyor.” diyor ya; ya, biz şunu diyoruz: Hukuka uyalım yeter; hukuk kurallarına, evrensel değerlere, ulusal üstü sözleşmelere, Anayasa’ya uyalım yoksa manevi olarak “Bunu istiyoruz istemiyoruz.”u geçtik. Yani güvenlik soruşturması, bu kanun 10 kere geldi; Genel Kurula gelecek, geri döndü, gelecek, geri döndü ve nihayetinde tekrar getirildi. Bu kanunla ilgili içerideki tartışmaları falan da kamuoyunda biliyoruz yani sonuçta bu bir sır değil ama “meli-malı”yla oluyor bu iş.

Bu uygulamaya girerse idareye geniş bir takdir marjı veriliyor ve insanlar, kendisini geçtim, sülalesinde birisinin soruşturması sebebiyle alınmıyor. Burada da hakkında bir günlük gözaltı arşiv araştırmasında geçmişse ya da herhangi bir GBT, kamu görevlisi olamayacak. Bu realiteyi kabul edelim. Halk da gerçeği bilsin, haksızlık yapmayalım halka bence.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özel.

50.- Manisa Milletvekili Özgür Özel’in, Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can’ın 220 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin tümü üzerinde AK PARTİ Grubu adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Sayın Başkan, tabii, itiraz edilecek çok nokta var ama ben sadece dikkatimi çeken iki noktayı tutanaklara geçirmek istedim. Birincisi, Sayın Can’ın söyledikleri bir yana 31 Mart seçimlerini yeni yaşadık. Manisa’nın Turgutlu ilçesinde belediye meclis üyemizin 1976’da katıldığı eylemi A Haber yayınladı, Sabah gazetesi bastı. İzmir’deki, Yozgat’taki, Ağrı’daki belediye meclis üyelerimizin 1967’de bilmem neredeki eylemde halay çekmelerini, orada atılan sloganı A Haber yayınladı, Yeni Şafak, Sabah bastı. Yani bu “Arşiv araştırması eskiden hukuksuz yapılmış.” Hukuksuz yapılmış da Adalet ve Kalkınma Partisi de yirmi yıllık iktidarında o araştırmalara, o fişlemelere gözü gibi bakmış, lazım olunca da ortaya çıkarmış, kendi Pravda’sına, kendi

yayın organına basmış; bir kere bunu hatırlayalım.

İkincisi, bir tedirginlik var, bire bir de var, Sayın Beştaş da söyledi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Tamamlayalım lütfen.

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – “Bizde de bundan çok rahatsız olanlar var. İlelebet iktidar mı olacağız?” falan. Konuşmanın son iki dakikasında da dikkatimizi çekti: “Efendim, bu, memuriyetten atılma gerekçesi olmamalı.” Tutanağa geçiriyorum. Ben sana daha sağlam bir teminat vereyim. “O gün tutanakta vardı, kanunu çıkarırken bunu demiştik, bizimkileri atmayın.” demeyin. Biz iktidar olduğumuzda bu kanunu tamamen yürürlükten kaldıracamız ilk bir ay içinde, rahat olun.

Teşekkür ederim Sayın Başkan. (CHP sıralarından alkışlar)

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu’nun (S. Sayısı: 220) (Devam)

BAŞKAN – Evet, kanun teklifinin tümü üzerinde gruplar adına görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, şahıslar adına ilk söz Bursa Milletvekili Sayın Erkan Aydın’a aittir.

Buyurun Sayın Aydın. (CHP sıralarından alkışlar)

ERKAN AYDIN (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

220 sıra sayılı Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi üzerine şahsım adına söz almış bulunmaktayım, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Şimdi, kanun teklifinin geneli hakkında bütün gruplar konuşmalarını yaptı. Bu kanun teklifi ne getiriyor? Kamuoyunda halk arasında bilinen adıyla “fişleme” getiriyor. Defalarca Meclise geldi, 2 defa KHK’yle, 1 defa torba yasayla; 1 defa da torbaya girecekken Genel Kuruldan geri çekildi, bugün 5’inci defa da tekrar önümüzde. Komisyon olarak haziran ayında görüşüldü, ne hikmetse dokuz ay bekletildi, bugün tekrardan kanunlaşmak üzere önümüze geldi.

Şimdi, ne getiriyor peki bu kanun? Eğer ailenizde, akrabalarınızda herhangi bir suça bulaşmış, adli sicil kaydı olan birisi varsa -kanuna da bunu eklemişler “sihri hısımlık” diye- siz devlet memuru olamıyorsunuz ya da devlete bağlı kurumlarda çalışamıyorsunuz. Sihri hısımlık ne? Kan bağıyla değil, kanun yoluyla elde ettiğiniz akrabalık. Daha Türkçesi, kaynatanın ağabeyinin baldızında suç varsa “Kardeşim, sen devlet memuru olamazsın, seni buraya alamayız.” Ama iktidardaysan kardeşin FETÖ’den hapiste dahi olsa bakanlık yapabilirsin. (CHP sıralarından alkışlar) Kardeşin darbe girişiminde bulunmuş, FETÖ’den hapisteyse Hollanda’da Büyükelçilik yapabilirsin, onda sıkıntı yok. (CHP sıralarından alkışlar) AKP’ye geldiği zaman “suçun şahsılığı”, diğer herkese geldiğinde, Boğaziçi’nde eylem yapan öğrenciyi geldiğinde “sakıncalısın”, orada hakkını arayan annelere geldiğinde “sakıncalısın”; hakkını kim istiyorsa, AKP gibi kim düşünmüyorsa “Kusura bakma, senin yedi sülalende sakıncalılar var.” Yani sakıncalı piyadesin. Otuz yıl önce söylenen AKP’nin işine gelirse iyi, gelmezse kötü. Bir de aslında benden önceki hatip de bunu ifade etti: “Ya, bizim arkadaşlarda da bu konuda çekincesi olanlar var.” dedi. Ben onun ifade etmek istediğini daha net söyleyeyim mi?

ÖZGÜR ÖZEL (Manisa) – Söyle.

ERKAN AYDIN (Devamla) – “Ya, bu kanun çıkarsa yarın da biz iktidardan düşersek şu sıralarda kimse kalmayabilir, iltisak olabilir.” dedi, Türkçesi bu. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ ÖZTUNÇ (Kahramanmaraş) – FETÖ’yle iltisaklılar, bulaşmayan yok FETÖ’ye.

ERKAN AYDIN (Devamla) – Neden? Çünkü hepimiz gayet iyi biliyoruz. Çünkü daha düne kadar kol kola yürüyordunuz, aynı menzile farklı yollardan gidiyordunuz. Bunu söyleyip de bugün bu kanunu geçirdikten sonra... Özgür Başkanımız ifade etti, biz gerçi bu antidemokratik yasayı uygulamada bırakmayacağız, gene bundan en çok siz yararlanacaksınız belki. Ama çıkıp kongreler yapıp, “Hedef 2023, 2053, yetmez 2071.” deyip ta kırk bir yıl öncesi -1980- 1402 sayılı Kanun’a atıfta bulunarak -kusura bakmayın- öyle 2071’e falan gidemezsiniz, sadece ülkeyi 12 Eylül darbe döneminin yasalarıyla geri götürürsünüz. (CHP sıralarından alkışlar)

Mart ayı içerisinde odalarımıza bir kitapçık geldi “İnsan Hakları Eylem Planı” diye. AKP hazırlamış, getirdi, açıkladılar; şaşıla bir törenle de basına duyurdular. Ne diyor? “Özgür Birey, Güçlü Toplum; Daha Demokratik Bir Türkiye.” Arkadaşlar, aradan daha iki hafta geçmedi, şu yasayı getiriyorsunuz. Bu yasayla nasıl daha demokratik bir toplum olacak, nasıl özgür bir birey olacak? Kişinin kendi seçmediği akrabalarında bir suç olsa diyeceksiniz ki: “Sen asla devlet memuru olamazsın, devletle ilgili kurumlarda çalışamazsın.” İkisi arasında iki hafta fark var; biri İnsan Hakları Eylem Planı, biri tamamen antidemokratik bir uygulama. Bunu gönderiyorsunuz, ardından parti kapatmaya savcılığa götürüyorsunuz; bunu gönderiyorsunuz, bir milletvekili bir “tweet”i RT yaptı diye dokunulmazlığını kaldırıp hapse atıyorsunuz. Arkadaşlar, biraz düşünün, bu ne perhiz bu ne lahana turşusu! (CHP sıralarından alkışlar) Bu kadar takieye olmaz, bu takieyle de ülke 2071’e falan gitmez, gitse gitse 1980’in darbe yasalarına gider. Buradan biz uyarıyoruz, defalarca uyardık, uymaya da devam edeceğiz.

Peki, bunu çıkardınız, sonuçları ne olur? Elbette, buradan çıkacak kanunların uygulamasıyla da 83 milyonun tümünü ilgilendiren, ülkemizi ilgilendiren birtakım sonuçları olacak. Ben size söyleyeyim, zaten ülkeyi yöneten tek adam ne demişti? “Ne yasa tanımım, ne Anayasa.” Bununla da âdeta Anayasa’yı rafa kaldıracaksınız. Tek adam rejiminin, otokrasinin bir kez daha açıkça ilan edilişi olacak. Bir başka sonucu, biraz önce söyledim, ülke kırk bir yıl öncesinin yasalarına geri gidecek ve demokrasi alanında, bakın, İsviçre’deki Gothenburg Üniversitesinin gerçekleştirdiği bir araştırma var; yaklaşık 202 ülkeden toplam 30 milyonu aşkın veri üzerinden, 1789’dan beri, bugüne kadar yapılan bir demokrasi araştırması var. 3.500 uzman da her yıl bu verileri toparlıyor. Türkiye kaçınıcı sizce? Bizim grup tahmin eder. Ben size söyleyeyim: 179 ülke içerisinde 149’uncu yani sondan 20’nci Demokrasi Endeksi’nde. Bu çıktıktan sonra ne olacak? Emin olun, sondan 10’a girecek, sondan ilk 10’a girecek, baştan ilk 10’a değil. Daha da kötüsü, ülkede ekonomik kriz. Bir günde dolar alıp gece yarısı kararnameleriyle pazartesi günü satıp cebine 850 milyon gibi bir parayı koyan bir gruptan bahsediyoruz, herkes görüyor. Yani ekonomi kötü. Ekonomiyi düzeltmek için çok ekonomi uzmanı olmaya gerek yok, güven lazım. Güven olacak ki yatırım gelecek. Bu yatırımın gelebilmesi için bu güveni yaratacak gençler lazım. Hani şu anda “Z kuşağı” dediğimiz, hani bizim büyüklerimizin küçükken “İcat yapma başına.” dediği o icat yapacak gençlerin şu anda ülkede kalması lazım. Şu anda 25 bine yakın gencimiz -Z kuşağı- eğitim, lisans, ön lisans, master yapmak üzere Avrupa’da, 15 bine yakın gencimiz Amerika’da. Bunlar kim biliyor musunuz? Ülkeyi muasır medeniyetler seviyesine çıkaracak olan gençlerimiz. Siz bu kanunu çıkardığınızda “Senin tipini beğenmedim.” “Saçını beğenmedim.” “Görüşünü beğenmedim.” “Twitter’daki paylaşımını beğenmedim.” dediğinizde ne olacak? Bu gençler gidecekler, kendi ülkelerini ileri götürmek yerine başka memleketlerde başka buluşlar yapıp oraların ekonomisinin gelişmesinde katkıda bulunacaklar. Dolayısıyla, bu adımın, daha önce Anayasa Mahkemesi nasıl bu kanunu iptal ettiyse, kişisel verilerle ilgili hangi süreyle saklanacak, kim saklayacak, saklayanların kötü niyetle kullanıp kullanmayacağı gibi hususlar kanunda ifade edilmiş olsa dahi yarın Anayasa Mahkemesinden döneceğine eminiz. Ne gerek var? Zaten siz de ifade ettiniz, biz de bu konudan muzdaribiz. İktidar grubunun birçok milletvekili bu konuda hemfikir değil ki Komisyondan dokuz ay sonra Genel Kurula indi. Anayasa Mahkemesinin bunu iptal etmesini beklemeyin. Gelin, bu kanundaki o

sıkıntılı maddeleri, hatta tümünü geri çekin; hep birlikte rahatlayalım. Ülkeye antidemokratik başka bir kanunu dikte etmeyelim diyorum.

Buradan söylediklerimiz umarım dikkate alınır, endişelerimiz, Komisyonunda yaptığımız uyarılar dikkate alınır ve başka bir yanılsıza sürüklenilmez diyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP ve İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Can...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Bir saniye Mahmut Bey.

Sayın Can...

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, kısa bir açıklamada bulunacağım.

BAŞKAN – Buyurun.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

51.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can'ın, Bursa Milletvekili Erkan Aydın'ın 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin tümü üzerinde şahsı adına yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

RAMAZAN CAN (Kırıkkale) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; sıhri hısımlıkla ilgili ve değerlendirme komisyonunun kimlerden oluşacağı şekliyle ilgili bir değerlendirme yapabiliriz.

Arz ederim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun.

52.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Şanlıurfa'nın Ceylânpınar ilçesinde gözüaltına alınan koyunlarla ilgili bilgi almak istediğine ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, bu koyunlar, 100 koyun var. Şimdi, bunlar terörle iltisaklı mı, nedir? Sayın İçişleri Bakanımız konuştu. Yani bu hayvanların hakikaten gözüaltı süresi devam edecek mi, serbest mi bırakılacak? Ne olacak bu koyunlar? Yani, ayrıca, hayvanların gözüaltına alınmasıyla ilgili, mevzuatta bir nezarethane yönetmeliği yok, kanunu da yok, Anayasa'da da yok. Ne olacak bu koyunların hâli?

VI.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

3.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Haydar Akar'ın, TİGEM arazisinde hayvan otlatan ve araziye zarar veren hayvan sahiplerine Kabahatler Kanunu'nun 68'inci maddesi gereğince TİGEM tarafından işlem yapıldığına ve koyunların serbest bırakıldığına ilişkin konuşması

BAŞKAN – Mahmut Bey, Sayın Bakan Yardımcısı gerekli görüşmeleri yaptı. TİGEM arazisinde kendilerine tahsis edilen alanın dışına çıkarak hayvan otlatan ve araziye zarar veren hayvan sahiplerine -35 koyun için- Kabahatler Kanunu'nun 68'inci maddesi gereğince TİGEM tarafından işlem yapılmış ve koyunlar serbest bırakılmış, sahiplerine iade edilmiş. (CHP sıralarından gülüşmeler, alkışlar)

Birleşime iki dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 21.19

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 21.21

BAŞKAN: Başkan Vekili Haydar AKAR

KÂTİP ÜYELER: Necati TİĞLİ (Giresun), Rümeyza KADAK (İstanbul)

-----0-----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 65'inci Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

X.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Kanun Teklifleri (Devam)

1.- Kırıkkale Milletvekili Ramazan Can ve 64 Milletvekilinin Güvenlik Soruşturması ve Arşiv Araştırması Kanunu Teklifi (2/2972) ve İçişleri Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 220) (Devam)

BAŞKAN – 220 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon? Yok.

Ertelenmiştir.

Gündemimizde başka bir iş bulunmadığından, alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 31 Mart 2021 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Millî Takım'ımıza da başarılar diliyorum.

Kapanma Saati: 21.22